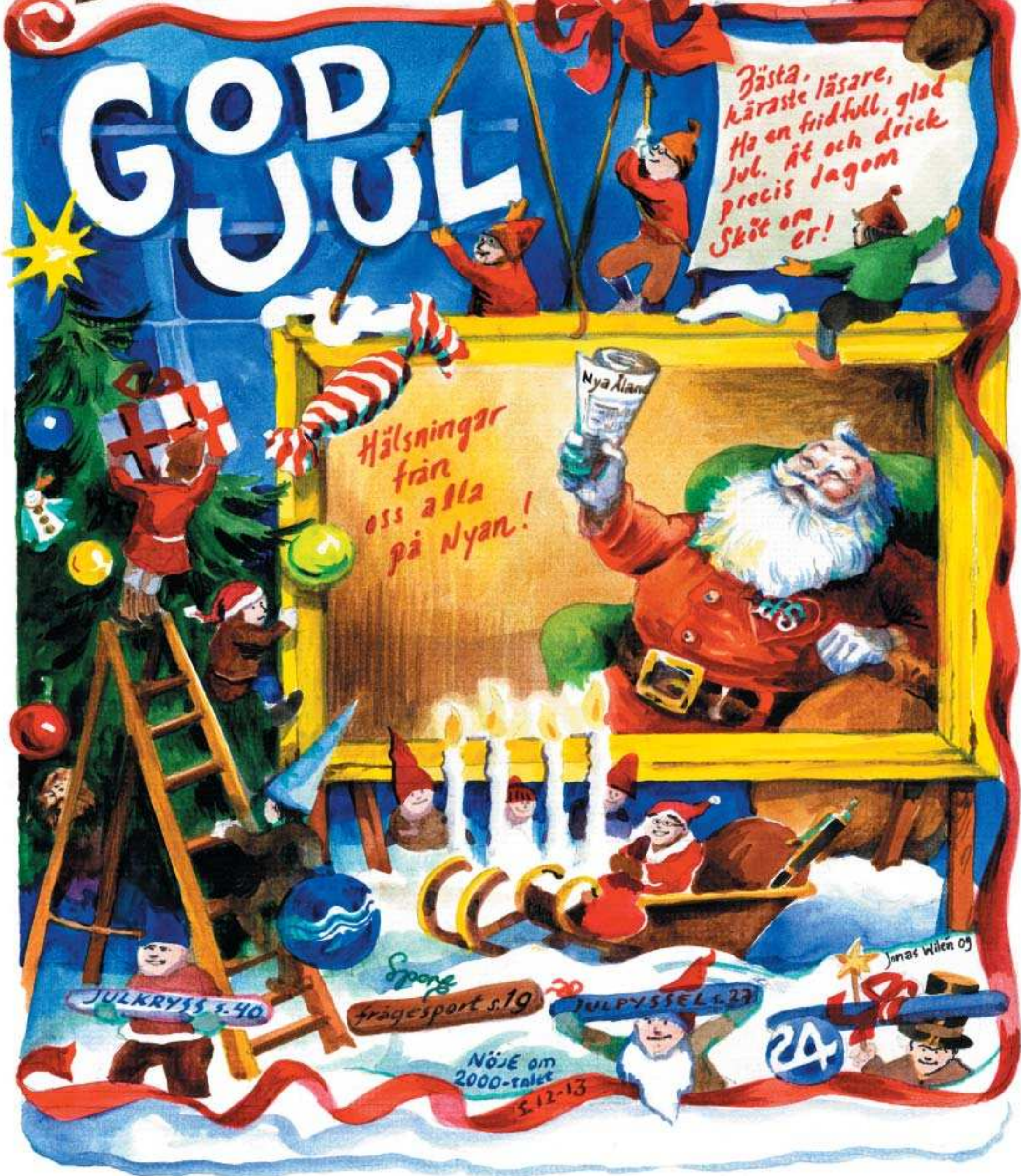

Nya Åland

23 DECEMBER 2009 NR 257 PRIS 2,00€

Finlands
bredaste
sortiment av
fyrverkeri

DU HITTAR OSS inne på Kantarellen
från 27 december t.o.m. nyårsafton

JOHO PYRO

Professional fireworks
www.johopyro.nu

Annika Orre

Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

Alla har varit nöjda med vad de fått ut efter att ha satsat.

ÅLANDS VINDENERGIANDELSLAGS
VD HENRIK LINDQVIST.

Jättepark med 40 möllor planeras nära Sottunga

Men först måste den nya Finlandskabeln byggas

Ålands vindenergiandelslag planerar en ny jättepark med 30-40 vindkraftverk på öar söder om Kumlinge och Seglinge.

Men först måste Finlandskabeln byggas och systemet med inmatningstariffer förverkligas.

Ålands vindenergiandelslags vd **Henrik Lindqvist** berättar om projektet som vad storleken beträffar vida överstiger allt annat som andelslaget tidigare gjort.

Just nu ligger den nya elkabeln till riket i Ålandsdelegationen där finansieringen diskuteras. Inmatningstarifferna för vindkraft – det så kallade feed in-systemet – har nyligen varit på remiss hos olika ministerier i riket, men något beslut är ännu inte fattat.

–Feed in-systemet är avgörande också för vårt kommande projekt i Eckerö Långnabba, säger Henrik Lindqvist.

Orsaken till att den nya Finlandskabeln är avgörande för den nya storsatsningen är att det åländska elnätet blir fullt när vindenergiandelslagets Långnabba projekt och Ålands elandelslags planerade vindkraftssatsning i samma område står klara.

Markägarna viktiga

Den tredje viktiga kuggen för att Sottunga-projektet ska kunna förverkligas är att tillräckligt många markägare är positiva till att arrendera ut de holmar som kommer att behövas söder om Seglinge och Kumlinge.

Enligt Henrik Lindqvist handlar det om tidigare skytteholmar som i dag inte används.

–Vi har haft två möten i Kumlinge. Ett allmänt informationsmöte i början av november för Kumlingeborna och ett möte för någon vecka sedan när vi träffade många av dem som äger marken i det område vi har ringat in som lämpligt. Mötet med markägarna var mycket positivt och vi har redan ett tiotal som är beredda att arrendera ut ett femtontal holmar.

Totalt behöver man ar-

Nobbade anbud från vindbolag

Det svenska bolaget Sea Side Wind ville värva Ålands vindenergiandelslags vd Henrik Lindqvist över till Stockholm. Men svaret blev nekande.

Sea Side Wind håller som bäst på och bygger upp sin verksamhet och ville dra nytta av Henrik Lindqvists kunskap och långa erfarenhet.

–Men jag trivs så bra på

Åland där jag har min familj så jag tackade nej. I stället köpte vindenergiandelslaget några aktier i det svenska bolaget och jag sitter i styrelsen. Det kan vara en dörr

mot framtiden om vi eventuellt vill bygga en vindkraftspark utanför Åland, säger han som ser den åländska vindkraftsuppbyggnaden som ett livsprojekt. (ao)

Nya planer. Ålands vindenergiandelslag planerar en megastor vindkraftspark på öarna söder om Kumlinge och Seglinge, med centrum på Sottunga. Vd Henrik Lindqvist har gott hopp om att få tillräckligt många markägare med på att arrendera ut de tidigare skytteholmarna.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

rendera mark av 30-40 olika markägare för att få plats för alla vindkraftverk. Diskussionerna fortsätter efter helgerna, berättar han.

Nya arbetsplatser

Orsaken till att vindenergiandelslaget väljer just det här området är att Finlandskabeln enligt planerna ska dras förbi Sottunga. Drar man en ledning till Sottunga från kabeln så kan en elstation byggas på ön och från den kan ledningar dras ut till vindkraftverken.

Fördelen för kommunerna

är att en hel del arbetsplatser skapas både under byggtiden och sedan under drifttiden.

–Fyra till sex personer, företrädesvis bland lokalbefolkningen, får sedan jobb med att sköta vindkraftverken.

Kostnaden för hela projektet beräknas till cirka 200 miljoner euro. Inga småpengar precis, men Henrik Lindqvist är övertygad om att det finns villiga lokala investerare.

–Feed in-systemet ger trygghet i kalkylen. I dag har vindenergiandelslaget 1.350 ägare och aktiebolaget har cirka 60 ägare, och alla har varit nöjda

med vad de fått ut efter att ha satsat.

Dyr elanslutning

Varför är det planerade projektet så stort?

–Det är för att vi ska kunna betala elanslutningarna. Enbart stationen på Sottunga kostar 25 miljoner euro och hela elanslutningsprojektet går på cirka 50 miljoner euro.

Om jätteparken byggs, och de tidigare planerade projekten förverkligas, blir Åland en stor nettoexportör av el till riket. Då producerar Åland 160-170 procent av den energi

som ålänningarna förbrukar under ett år.

Kan åländsk vindenergi ersätta något av de planerade kärnkraftverken i Finland?

–Det är inget mål för vår del. Vi ser att vi har lyckats med en bra affärsidé och vet att folk är intresserade och vill investera. Men vi vill ju gärna hjälpa Finland att förverkliga de klimatåtaganden som landet har – att 20 procent av energin ska vara förnybar år 2020.

Andra kommuner

Om Finlandskabeln byggs

2012 så kan jätteparken byggas under de tre följande somrarna och stå klar 2015.

Har andra skärgårdskommuner visat intresse?

–Jo, både Kökar och Brändö har hört sig för. Men vi tittar inte på kommungränserna när vi planerar, utan vi ser var det är naturligast att bygga. I det här fallet är det så nära den planerade elstationen på Sottunga som möjligt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

SISTA MINUTEN JULKLAPPAR

IRWIN SÅG (dubbelpack) + MÖSSA
23,50

SNÖRAKA
Karlstadsredskap
14,90

KAFFEKOPP
Blåklint,
4-pack
13,10

MAKITA RADIO
95,00

VÄRMEFILT
119,00

RADIO-HÖRSELSKYDD
Digitala
76,00

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**

TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, TRÄDGÅRD 28 162,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 7-18,
TORS. 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD. 9-15

**BYGG
VARUHUSET**

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG

TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 7-18,
TORS. 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD. 9-15

www.byggvaruhuset.ax

JULÖPPET! ONSDAG 23.12 7-20, JULAFTON 9-12

Hallå där

Hallå där, Björn Häggblom, som tillträder vid årsskiftet som landskapsregeringens nya kommunikationschef.

Varför behövs din tjänst?

–Totalt handlar det om 1.800 anställda som för tillfället inte har någon samordnad kommunikation. Det har funnits ett behov och en omfattande kartläggning har gjorts innan beslutet. Det visade sig att det fanns en samstämmig önskan och det känns ju bra. Jag ser med förväntan på mitt nya arbete.

Vilka blir dina främsta arbetsuppgifter?

–Alla tjänstemän jobbar ju med sina frågor och den primära uppgiften blir att vara ett stöd och en hjälp, framförallt till alla anställda. Vi ska finnas till hands helt enkelt.

Kommunikationsenhetens andra uppgifter blir till exempel att samordna förvaltningens externa kontakter och då i synnerhet i förhållande till Helsingfors och Stockholm.

–Vi ska knyta kontakter med besökare och förbereda kommande besök. Jag ser ödmjukt på uppgiften men det finns en hel del att göra. Dels ska vi bli tydligare i kommunikationen. Sedan ska vi också bli bättre på informationsservicen till både media och allmänhet.

En annan sak. Vad tycker du trasslet med Ålands radio?

–Jag kan inte uttala mig i den frågan som du säkert förstår. Jag är inte involverad i det där och det är en politisk fråga. Dessutom har jag en gång i tiden arbetat på Ålands radio men nu är landskapsregeringen min arbetsgivare. Däremot är jag inte anställd inom det politiska.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Tingsrättens datorer ur bruk

■Med anledning av en omstrukturering hos tingsrätten, är deras datorer helt avstängda från och med nyårsaftons eftermiddag fram till morgonen 5 januari.

–Måndag 4 januari har Ålands tingsrätts kansli öppet som vanligt, men då ärendehanteringssystemen ligger nere kan vi inte ge några utdrag eller besvara förfrågningar. Handlingar kan inlämnas normalt, hälsar tingsrätten i ett pressutskick.

Verksamheten förändras inte på grund av omstruktureringarna. I samband med reformen överförs lagfarts- och inteckningsärenden samt övriga ärenden som gäller inskrivning av fastigheter till lantmäteriverket. (mt)

Krav efter rättegång om grovt sexbrott mot barn

Långt fängelsestraff och 30.000 euro i skadestånd

–Det är särskilt förfärligt hur mannen har utnyttjat flickans behov av närhet och kärlek, sa biträdet Trond Hornseth när han i går yrkade på minst tre års ovillkorligt fängelse för den man som erkänt sexuella övergrepp mot ett barn.

Rättegången inleddes förra veckan med att flickan – i dag 17 år gammal och lätt förståndshandikappad –och mannen gav sina versioner av det som bevisligen hände i mars, april och eventuellt maj 2007, alltså för två och ett halvt år sedan.

Fyra vittnen styrkte flickans uppgifter som hon gett till polisen under tre videofilmade förhör på sammanlagt tre timmar.

Offentlig rättegång

För ovanlighetens skull hemligstämplades inte handläggningen rakt av utan endast när filmerna visades i rättsalen och när de många intyg och utlåtanden som olika experter gjort om flickans tillstånd presenterades för rätten.

I går fortsatte rättegången med alla parter slutpläderingar, också de öppna för allmänheten med vissa undantag.

Genom tingsdomare **Gustaf Nymalms** och nämndemännens beslut om största möjliga offentlighet har en unik inblick blivit möjlig inom ett brottsområde som hittills i princip hållits fördolt.

Har erkänt

Åklagaren **Heidi Röblom** började med att konstatera att den åtalade mannen, flickans styvpappa, har erkänt att han vid fyra olika tillfällen begått sexuella handlingar mot flickan som då var 14-15 år.

–Det finns ingen orsak att ifrågasätta hans berättelse i rätten. I förundersökningen medgav han att han haft sam-

I hemmet. Den lätt förståndshandikappade flickan, som mentalt var betydligt yngre än sina 14-15 år, utsattes för övergreppen i sitt hem där styvpappan också bodde. Bilden är arrangerad. Foto: STEFAN ÖHBERG

lag med flickan och att det gjort ont på henne, men i rätten har han förnekat detta och att brottet skulle ha varit grovt. Flickan har däremot på ett trovärdigt sätt berättat vad han gjort och att han haft sin penis i henne.

”Ett litet barn”

Åklagaren påpekade att det var stor skillnad på förövare och offer både åldersmässigt – han var 47 när övergreppen begicks – och mentalt.

–Alla vittnen har berättat att flickan verkade betydligt yngre än sin ålder. Också mannen har märkt det, han sa själv i rätten att ”hon var bara ett litet barn”. Han insåg själv att han hade gjort fel, sa åklagaren.

Enligt henne har flera vittnen berättat att flickan gått tillbaka i utvecklingen efter övergreppen.

–Hon har mått mycket dåligt och tagit avstånd från män. Även mannen har berättat i rätten att hon blev depig och trodde att det antagligen berodde på övergreppen. Brottet är grovt, konstaterade hon och yrkade på ett mycket kännbart fängelsestraff – minst tre års ovillkorligt fängelse.

”Alldeles förfärligt”

Flickans biträde **Trond Hornseth** höll med åklagaren.

–Alla övergrepp har skett i hemmet där ett barn har rätt att känna sig tryggt. Han har varit i en ställning som mot-

svarar en förälders och bott i samma hushåll som henne.

Som särskilt förfärligt såg han styvpappans utnyttjade av flickans behov av närhet och kärlek.

–I stället för att ta hand om henne när hon var mörkrädd så utnyttjade han henne sexuellt. Det är alldeles förfärligt, sa biträdet.

Högt skadestånd

Också han yrkade på ett mycket strängt straff, minst tre år ovillkorligt fängelse.

–Allt annat skulle upplevas som stötande för den allmänna rättsuppfattningen.

Han yrkade för flickans räkning på 25.000 euro i ersättning för psykiskt lidande och

2.800 euro för sveda och värk.

Moderns biträde **Marcus Hamro-Drotz** yrkade på 1.000 euro för hennes räkning.

–Det var psykiskt tungt för henne när hon fick reda på vad hennes sambo gjort för förfärligt mot hennes dotter. Minimistraffet bör vara tre års fängelse, absolut ovillkorligt. Om det här inte är ett grovt brott, så vad är då grovt?

Dom 14 januari

Domen – eventuellt en melandom eftersom mannens biträde begärt att han ska genomgå en sinnesundersökning – kommer den 14 januari.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Styvpappans försvarare om åklagarens straffyrkande:

Böter eller villkorligt fängelse i ett halvår

Den åtalade styvpappans biträde Gard Larpes åberopade särskilda skäl när han yrkade på att mannen skulle dömas till dagsböter eller till ett kortare villkorligt fängelsestraff trots att mannen erkänt sexuella övergrepp.

Orsakerna var enligt Gard Larpes att mannen inte förstod vad som hände och att det var fel. Insikten fick han först med biträdets hjälp strax innan rättegången började, hävdade biträdet som därför

begärt sinnesundersökning.

–Mannen har trott att han har gett ömhet och kärlek. Att han erkänt sexuella handlingar i förundersökningen kan bero på att han pressats av förhørsledaren.

HD-utslag

Vid huvudförhandlingen i rätten framkom det att mannen insett vad han gjort och har tagit på sig ansvaret och skulden om än inte för grovt sexuellt utnyttjande, påpekade biträdet som redogjorde för ett utslag i Högsta domsto-

len 2002 beträffande straffet.

I det fallet gällde övergreppen en biologisk dotter på 6 år. Övergreppen pågick under lång tid. Trots det blev det ovillkorliga fängelsestraffet inte längre än ett år och åtta månader på en straffskala som sträcker sig från ett till tio års fängelse.

Samhällstjänst

Gard Larpes finner förmildrande omständigheter i det aktuella fallet och anser att böter eller ett kortare villkorligt fängelsestraff, kompletterat med böter och eventuell

Erkänner. Den i dag 50-årige mannen erkänner att han förgripit sig sexuellt på sin styvdotter vid fyra tillfällen våren 2007. Övergreppen upphörde först när hon berättade för en vuxen utanför familjen vad som hänt. Foto: JONAS EDSVIK

samhällstjänst, är tillräcklig påföljd.

Han beklagade att domstolen inte tillät frågor om misstanken att flickan blivit sexuellt utnyttjad också av en tidigare styvfar och menade att flickans illamå-

ende härrörde sig huvudsakligen från detta.

–Därför finns det inte heller någon grund för mamman att få skadestånd.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

MUNKAVLE-DEBATTEN

Stadsdirektör Bjarne Pettersson om munkavledebatten:

Fritt fram för alla att säga

Alla anställda inom Mariehamns stad får fritt säga vad de tycker och göra egna utspel om de vill.

Det betonade stadsdirektör Bjarne Pettersson på stadens julfest förra veckan.

Också inom staden har man följt debatten om munkavle – ett ämne som aktualiserades av det som hände när när Skarveninspektören **Göran Holmberg** avsattes för en månad sedan.

Holmberg gick tidningarna till mötes och kallade samman till presskonferens för att säga sin åsikt, men presskonferensen avbröts abrupt av trafikavdelningens chef **Niklas Karlman**.

Ingen munkavle

I sitt hälsningstal till stadens anställda som hade samlats till julfest i Baltichallen tog stadsdirektör Bjarne Pettersson upp tråden och sa så här:

”Mariehamns stads förvaltning präglas av en tradition av öppenhet och frihet för oss anställda att offentligt uttrycka våra åsikter. Öppenheten har i alla tider haft stöd även av våra politiker. Det har aldrig inom staden varit aktuellt att sätta munkavle på en tjänsteman, och det gäller att slå vakt om den friheten även i framtiden. men det är naturligtvis en frihet under ansvar.”

Aktuell debatt

Varför tog du upp det här i ditt tal?

–Det är en aktuell debatt och det har ju förekommit flera gånger på sistone inom landskapet att tjänstemän inte har fått uttrycka sina åsikter fritt.

Bjarne Pettersson ger ett exempel på att yttrandefriheten inte är något tomt begrepp inom staden:

–Det fanns inget hinder för miljöchefen **Jan Westerberg** när han nyligen i offentligheten föreslog att staden ska lämna Mise, även om hans åsikt inte är i linje med politikerns eller ledande tjänstemännens uppfattning. Inga reprimander utdelas och ingen kritik riktas mot honom för det.

Bjarne Petterssons inställning

applåderas av juris licentiat **Henrik Hägglund**, rektor för Svenska social- och kommunalhögskolan i Helsingfors.

–Mycket bra!

Henrik Hägglunds erfarenhet är att yttrandefriheten har begränsats bland främst kommunernas anställda. När Ekenäs, Pojo och Karis nyligen slogs ihop och blev Raseborg antogs spelregler för extern kommunikation. I Vasa har ämbetsverksdirektören förbjudit stadens rektorer att kommentera skolverkets sparförslag. I vissa kommuner har lärare förbjudits att kommentera permitteringsbesluten.

–Det är ju lärarna som förlorar lön, det är lärarna som ska ta hand om överstora grupper – det minsta man kan göra är att tillåta dem att kritisera ett sådant beslut!

HFD-prejudikat

Henrik Hägglund hänvisar till ett tidigare beslut i Högsta förvaltningsdomstolen där en kommunal tjänsteman i Tammerfors fick rätt. Tjänstemannen hade kritiserat stadsfullmäktiges beslut att riva gamla byggnader och fått en anmärkning för det. Han överklagade beslutet som alltså gick vidare ända till högsta instans.

–HFD kom fram till att det hör till en tjänstemans yttrandefrihet att få uttala sig kritiskt mot sin egen arbetsgivare, även om man också kan säga att en arbetstagare i princip borde vara lojal med arbetsgivaren.

Han tycker att målet bör vara att skapa sådana system som inte begränsar grundlagsenliga rättigheter, till exempel yttrandefriheten.

–Grundlagen är ett starkt instrument som gäller överallt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Fritt fram. Stadsdirektör Bjarne Pettersson meddelar att stadens anställda fritt får uttrycka sina åsikter - även kritiska. Foto: ERKKI SANTAMALA

Munkavle. Stadens anställda har ingen munkavle, men på andra håll ten är en grundlagsenlig rättighet som alla har.

Inga kritiska ord om arbetsgivaren

–Det är skäl att påminna våra medarbetare om den här biten, särskilt nu när ämnet är aktuellt.

Det säger landskapets utbildningschef Rainer Juslin som i höst har informerat rektorerna om vad som är lämpligt att säga i offentligheten.

När Nya Åland tidigare i höst ville ha kommentarer av rektorerna i landskapets skolor om förslagen i den pågående gymnasiereformen så gick det inte.

Frågan går vidare till nya utbildningschefen Rainer Juslin som berättar att han har haft två möten där han diskuterat ledarskap ur ett allmänt perspektiv med rektorerna, ett tidigare i höst och ett nytt för ett par veckor sedan.

Så här förklarar han varför

han tagit upp just det här till diskussion:

–Det är särskilt angeläget nu när ämnet är aktuellt och massmedierna visar intresse för det.

Rektorerna höll med honom, säger han.

–Vi var fullkomligt eniga om att vi företräder arbetsgivaren och att vi därför inte ska uttala oss kritiskt om våra uppdragsgivare. Som arbetsgivarrepresentant ska man tänka på sin yrkesroll. På det rektorsmöte vi höll tidigare i höst sa jag att jag helst ser att man inte för diskussionen om utvecklingsfrågor via media.

Ska inte ”tycka”

Så om en journalist frågar en rektor vad hon eller han tycker om ett sparförslag mot sko-

lan så får rektorn inte svara?

–Rektorn ska tänka efter hur han eller hon uttrycker sig. Ni journalister är skickliga på att fråga om känslor, men rektorerna ska enbart svara ur ett tekniskt perspektiv.

Får en rektor förklara vilka följder ett sparbeslut har för skolan?

–Ja.

Men de får inte tycka något eller kritisera någon?

–Nej. Då har de missuppfattat sin roll i skolsystemet. Det skulle inte falla mig in att säga en sån sak i media.

Skulle svara neutralt

Vad skulle du svara om du var rektor för en skola som måste spara kraftigt?

–Att utbildningssektorn tvingas spara som alla andra sektorer.

Även om du skulle koka av ilska invärtes?

–Jag har inte kokat av ilska sedan början av 1970-talet. Jag skulle inte ge uttryck för något subjektivt tyckande.

Däremot får en rektor eller någon annan tjänsteman nog framföra sina synpunkter i beredningsskedet, betonar han.

–Tjänstemännen måste tänka efter vilken roll man har i den demokratiska processen. Det är olyckligt om tjänstemän börjar agera i egen sak även om syftet är gott, säger han.

Har det utgått något allmänt påbud om hur tjänstemännen förväntas uttrycka sig?

–Nej.

Ingen kritik. Utbildningschef Rainer Juslin har informerat rektorerna vid landskapets skolor om vad de får och inte får säga när journalister ställer frågor. Huvudbudskapet är att arbetsgivaren inte ska kritiseras. Foto: KIKI ALBERIUS-FORSMAN

Har du diskuterat ämnet med förvaltningschefen?

–Kanske inte specifikt, men nog generellt om hur man ska uttrycka sig som ledare för att missförstånd inte

ska uppstå. En intern ledarskapsdiskussion inom förvaltningen kan man kanske säga.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

sin åsikt

YTTRANDEFRIHET

■ Yttrandefriheten är en grundlagsenlig rättighet. ■ Så här står det i Finlands grundlag kapitel 2 § 12 om yttrandefrihet och offentlighet: Alla får fritt framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta.

tystas kritiken från tjänstemännen ner trots att yttrandefriheten
Foto: STEFAN ÖHBERG

Ministern talar för yttrandefrihet

–Yttrandefrihet råder och ska alltid råda.

Så säger utbildningsminister Britt Lundberg (C) om munkavledebatten.

–Självklart ska alla ha rätt att säga vad man tycker. Vi behöver sakargument för att fatta kloka beslut. Men som tjänsteman måste man själv bedöma vad man ska använda sin arbetstid till, att kritisera beslutet eller agera så att man får medarbetarna med på att förverkliga det, vad man än tycker personligen.

Vi kan inte neka en tjänsteman att uttrycka sin besvikelse över ett beslut som uppfattas som dåligt, säger hon.

–Jag tycker generellt att det

är viktigt med ett gott klimat och en öppen relation eftersom mycket kanske inte kan formuleras i strikta policier eller regler särskilt när det handlar om svåra frågor. Jag upplever att det fungerar bra inom förvaltningen även om det säkert finns tillfällen när svåra frågor och tuffa sparbeting sätter oss alla på prov.

Också hon betonar att den föredragande tjänstemannen får ha annan åsikt i en fråga som avgörs av politikerna i landskapsregeringen.

–Tjänstemannen kan lämna in en promemoria där han eller hon redogör för sin avvikande åsikt. Men när ett beslut väl är fattat så ska det verkställas. (ao)

Linfärjorna spräckte landskapsregeringen

Trafikministern: "Det är ett misstroende mot mig"

De liberala ministrarna körde i går över trafikminister Veronica Thörnroos (C) sparpaket för linfärjorna. Finansminister Mats Perämaa (Lib) lade oväntat ett motförslag.

–Jag säger inte ännu att jag ställer min plats till förfogande men visst är det ett allvarligt läge, säger Thörnroos.

Trafikminister Veronica Thörnroos gick till gårdagens plenum i landskapsregeringen med följande förslag: matpauser ska införas på Töftöfärjan under helgerna, nattrafik enligt beställning införs på Simskälalinen, annat tonnage används på Töftölinjen (den större färjan körs endast under trafiktoppar) samt tidsbestämd nattrafik på Seglingelinjen. Embarsundslinjen skulle däremot inte röras.

Förslaget har hon och trafikavdelningen tagit fram under de senaste månaderna och skulle, enligt Thörnroos själv, spara 100.000 euro mer än det omdebatterade sparpaket som togs i somras. Men, konstaterar Veronica Thörnroos:

–Mitt förslag gick inte igenom.

Omröstning

Finansminister Mats Perämaa (Lib) lade nämligen ett motförslag. Det skiljer sig från Thörnroos sparpaket på två punkter. Matpauser införs på Töftölinjen alla dagar i veckan. Dessutom ska trafikavdelningen återkomma med inbesparingsförslag även för Embarsundslinjen efter att turlistorna för de frigående färjorna är spikade.

–Läget har inte förbättrats utan snarare försämrats och det behövs större inbesparingar, säger Perämaa.

Lib vann omröstning. Regeringen är splittrad om sparåtgärder för linfärjorna. Lantrådet Viveka Erikssons (Lib) röst avgjorde gårdagens omröstning. Foto: STEFAN ÖHBERG

På vilket sätt är dina två förslag bättre?

–Det drabbar inte trafikanterna och förslagen sparar pengar. Det är nödvändigt att spara in som det ser ut i dagens läge.

Jan-Erik Mattsson (C) och vicantrådet Britt Lundberg (C) röstade för Thörnroos förslag. Social- och miljöminister Katrin Sjögren (Lib) slöt upp bakom Mats Perämaa. Det gjorde också lantrådet Viveka Eriksson (Lib) som fällde den avgörande rösten. Kansliminister Roger Eriksson (Lib) var inte med under mötet.

–Visst är det här ett misstroende mot mig som trafikansvarig. Man är tydligen inte nöjd med det arbete jag gjort, säger Veronica Thörnroos.

Perämaa vill inte kommentera det eventuella misstroendet

mot trafikminister Veronica Thörnroos utan menar istället att omröstningar är en del utav demokratin.

–Det är en stram budget som ska klubbas igenom och vi måste spara på många områden. Mitt förtroende mot henne är inte rubbat på något vis. Förslagen omfattar Veronicas förslag i det väsentliga men med några förändringar, säger Perämaa.

Marginell inbesparing

Hon vill inte närmare kommentera de argument som fördes fram under diskussionen. Att Veronica Thörnroos själv är emot dagliga matpauser på Töftöfärjan beror på att inbesparingen som görs är marginell. Det förklarar hon med att dagmannen servar två färjor.

Embarsundslinjen borde

också lämnas orörd, menar hon. Det är svårt att länka ihop en framtida turlista med övriga linjer.

–Man sparar bunkerkostnader med det försvårar livet för invånarna.

Nu måste trafikavdelningen se över hur sparpaketet ska genomföras.

–Konsekvenserna av det här kan jag inte sia om i dagsläget.

Allvarligt läge

Veronica Thörnroos vill inte inte tala om en regeringskris.

–Men det är klart att det här är allvarligt.

Centergruppen kommer att träffas efter jul för att diskutera situationen.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Skarven blir en dyr historia

Det behövs mer pengar för att täcka kostnaderna för ms Skarven. Landskapsregeringen kommer nu med en andra tilläggsbudget för 2009.

Budgeten balanserar på 2,9 miljoner euro netto. Största delen av pengarna, 1,3 miljoner euro, behövs till merkostnaderna för ms Skarven. Det handlar bland

annat om tilläggskostnader under byggnadstiden, anslag för reparation samt förstärkning av bogvisiret och juridiska tjänster.

Landskapsregeringen föreslår en miljon euro i tilläggsanslag för pensionsutgifter till följd av en högre indexjustering än beräknat. Antalet pensionstagare har dessutom ökat snabbare än väntat. Under 2009 har det

betalats pension åt 117 fler pensionärer per månad än under 2008. "Ökningstakten har varit markant högre än under 2008 då det i genomsnitt betalades pension åt 60 fler pensionstagare per månad än under 2007", står det i budgetförslaget.

Antalet studerande som lyfter studiestöd har också ökat och är nu cirka 100 fler än för ett år sedan. Förslaget

är 272.000 euro till studiepenningsspotten.

Ålandica blev dyrare än beräknat. 190.000 euro är notan för förbättringar av akustik och stora salens ridå, merkostnader för installation av konstverk samt konsultarvode. Projektet har hittills bekostats av Paf-pengar på 17,8 miljoner euro.

Lagtinget behandlar budgeten efter juledigheten. (ak)

Skärgårdssamarbetets kontor flyttar till Åbo

Nordiska ministerrådet har beviljat fortsatt ekonomiskt stöd till Skärgårdssamarbete.

Åland, som har sparat bort verksamheten, blir i juli av med sekretariatet.

–Vi fick de pengar vi sökte om av ministerrådet, säger Carl-Bertil Tauler, samarbetschef på Skärgårdssamarbete.

Han konstaterar att Åland, som lämnar samarbetet den första juli, kommer att bli ut-

anför flera projekt som startas upp för att förhoppningsvis förbättra livet i skärgården.

–Egentliga Finlands och västra Nylands skärgårdar är med liksom också de i Stockholm, Uppsala och Sörmland, säger han.

Medicinska mätningar

Konkret handlar det bland annat om ett telemedicinskt projekt som skall hjälpa folk i skärgården med medicinska mätningar framför tv-apparaten.

Ett annat projekt har målet att göra energiinsamlingen och sophanteringen så grön som det bara är möjligt och ett tredje har som uppgift att försöka hitta former som kan locka utbildade ungdomar tillbaka till skärgården som entreprenörer.

Verksamheten flyttar

Att Åland inte är med betyder inte att landskapet för all framtid är utstängd från de eventuella fördelar man uppnår via projekten.

–Men jag anser att alla borde vara med och göra degen. Alla de här kommuner i både Finland och Sverige har det kärt just, det är inte bara Åland, säger Tauler.

Landskapet har deltagit i samarbetet sedan 1978 och också varit huvudman. Kontoret på Strandgatan stängs i juli och verksamheten flyttar till Åbo.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Nina Smeds

Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 406

familjen

Dagens namn

ELOF

Dop

Rasmus Peter Erik Luotomäki döptes söndagen den 20 december i Vasa. Föräldrar är **Pia-Marie Therése** och **Jan-Peter Luotomäki**. Familjen är bosatt i Mariehamn. Dopet förrättades av församlingspastor Janne Hänninen.

Vi firar 1-15 år

Lovisa Blomqvist i Hammarland Sälis fyller två år på lördag den 26 december. Hon gratuleras av mamma, pappa och storebror **Arvid**.

Vi firar 1-15 år

Miranda Sjöblom i Saltvik fyller fem år i dag den 23 december. Hon gratuleras av pappa.

Enkla tips för hygienisk julmat

Dignande julbord i all ära, men mat som flyttas mellan kylskåp och bord flera gånger om innebär en bakteriefara. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet tipsar om en hälsosammare jul.

- Tvätta alltid händerna innan du börjar laga mat och när du växlar mellan olika råvaror.
- Använd olika skärbrädor, till exempel en för rått kött och en för andra livsmedel.
- Kyl ner tillagad julmat som inte ska ätas meddetsamma.

Små mängder mat kan ställas i kylskåpet direkt, större mängder bör först kylas ner i till exempel ett vattenbad.

■ Då kylskåpet är helt fyllt, som det kan vara under julhelgen, ställ temperaturen lite kallare än vanligt.

■ Fiskprodukter som rom, kall- och varmrökt fisk samt gravad fisk ska alltid förvaras under +3 °C.

■ Mat som ska hållas varm, till exempel Janssons frestelse, ska hållas över 60 grader.

■ Ta inte fram mer mat till julbordet än vad du tror ska gå åt. Mat som tas ut och in i

kylskåpet får kortare hållbarhetstid. Ur hygiensynpunkt är det tryggare att exempelvis bara skära det antal skivor av skinkan som behövs och lägga upp dem på ett serveringsfat, istället för att ställa hela skinkan i värmen på bordet.

■ Kasta bort mat som har värmts upp och stått framme. Blanda inte ihop gammal och ny mat. Rester av lådor och sillsallad som hållits varma ska inte blandas med färsk mat.

■ Julskinkan bör ätas upp inom en vecka. Efter nyår är det dags att göra sig av med eventuella skinkrester.

GRATTIS

Grattis

Runa-Lisa

Vår mamma fyller jämna år, det firar vi med mottagning i hemmet på Styrmansgatan 9

30.12.2009
kl. 13-17

Välkomna
Veronica och Viveca
med familjer
Kentth och Håkan

Miranda Sjöblom i Saltvik Kvarnbo fyller 5 år idag den 23 december. Hon gratuleras av moster, Peter och mormor.

Nygifta

Jenny Grönlund och **Pontus Andersson** från Mariehamn vigdes fredagen den 18 december i Statens Ämbetshus av häradskrivare Sirja Boman. Makarnas gemensamma efternamn blir Grönlund.

Foto: ALANDIA

Ny på Åland

Den 5 september föddes Naomi på Norrlands universitetssjukhus i Umeå. Föräldrar är Johanna Lundberg, bördig från Åland, och Alexander Sehlin. Storebror heter Leo.

Foto: PRIVAT

GUDESTJÄNSTER

**Mariehamns
Församling**

24.12 Julafton (Löftena uppfylls)

Kl. 12 Julbön i Margaretagården, E Håkans, G Karlsson, sång Agnes Jansson 9 år och Rebecca Jansson 9 år

Kl. 13 Julbön i Begravningskapellet M Båsk, A Laine, sång Evelyn Nyman

Kl. 13 Julbön i S:t Görans, K Sandholm, G Karlsson, S:t Mårtenskören

Kl. 14.30 Julbön i S:t Görans, E Håkans, G Karlsson, Mariehamns ungdomsorkester, Krister Norrgrann - dirigent

Kl 14.30 Julbön i S:t Mårtens, P Karlsson, A Laine, barnkören

Kl 16 Julbön i S:t Görans, S L Enqvist, G Karlsson, sång Emilia Josefsson

Kl 23 Julnattsmässa i S:t Görans, M Båsk, A Laine, Julkören, sång Tracey Nyholm

25.12 Juldagen (Ordet blev människa)

Julotta kl. 7 i S:t Görans, K Sandholm, G Karlsson, sång Lasse Fredriksson, flöjt Linda Söderström

Suomenkielinen joulukirkko kl. 08.30 S:t Göranin kirkossa, S L Enqvist, G Karlsson, sång Aino Waller

Julmusik kl. 19 i S:t Görans, sång o dikt Julia Westberg, sång Lena Jansson, sång Erika Ståhlman, trumpet Sandra Sundblom, orgel, piano A Laine

26.12 Högmässa kl. 11 i S:t Görans, E Håkans, A Laine, trumpet - Sandra Sundblom

27.12 Gudstjänst kl. 11 i S:t Görans, L Thillman, G Karlsson

30.12 De vackraste julsångerna kl. 19 i S:t Görans, G Karlsson, S:t Mårtenskören, Mariehamnskvartetten, Intermezzokören

31.12 Nyårsbön kl. 19 i S:t Görans, M Båsk, G Karlsson

1.1 Högmässa kl. 11 i S:t Görans, P Karlsson, G Karlsson

3.1 2 söndagen efter jul (I Guds hus)
Högmässa kl. 11 i S:t Görans, S L Enqvist, G Karlsson

6.1 Högmässa kl. 11 i S:t Görans, M Båsk, G Karlsson

Kom ihåg

■ ■ Folkhälsan i Mariehamn:

Lekparkerna i Mariehamn börjar vårterminen torsdag 7.1. I lekparken får barn från två år och uppåt leka utomhus i ur och skur, tillsammans med andra barn och Folkhälsans personal. För information och anmälningar ta kontakt med kansliet må-to kl 9-14 på telefon 14 777 eller e-post mariehamn@folkhal-san.ax. Se även vår hemsida www.folkhal-

san.fi/mariehamn Väntar du gäster till julhelgen? Vi hyr ut resesängar, barnmatstolar, babysitter och flytvästar för barn och vuxna.

■ ■ Mariehamns ungdomsorkester: Övning onsdag 23.12 kl 19-20 i Strandnäs skola, norra. Spelning i julbönen i St Görans 24.12 kl 14.30, samling kl 14.00. Även fd musikanter hjärtligt välkomna med!

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Braviken 23.12, Hallstavik 25.12, Gdynia 26.12.

Birka Exporter: Hallstavik 23.12, Chatham 28.12.

Birka Transporter: Braviken 28.12. **Birka Shipper:** Alexandria 24.12, Grekland 28.12.

Birka Carrier: Helsingfors 28.12. **Birka Express:** Helsingfors 24.12, Hull 27.12.

Birka Trader: Raumo 23.12, Hull 2.1.

Godby Shipping

Link Star: Mariehamn t.o.m. 31.12. **Midas:** Hull 26.12, Raumo 31.12, Gdynia 4.1.

Mimer: Gdynia 25.12, Rouen 29.12, Raumo 5.1, Kotka 7.1.

Miranda: London 23.12, Kotka 28.12, Rostock 2.1, Antwerpen 4.1, London 5.1.

Misana: Santander 23.12, Kotka 31.12, Raumo 6.1, Ferrol 13.1, Santander 14.1.

Misida: Ferrol 29.12, Santander 30.12, Kotka 7.1, Raumo 12.1.

Mistral: Rostock 25.12, Amsterdam 28.12, London 29.12, Kotka 4.1, Rostock 9.1, Antwerpen 11.1, London 12.1.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: Setubal 28.12. **Auto Bank:** Oslo 28.12.

Auto Bay: Santander 28.12. **Borden:** Upplagd i Åbo.

Bravaden: Studstrup 30.12. **Estraden:** Åbo 25.12.

Fingard: Upplagd i Åbo. **Klenoden:** Mäntyluo 29.12.

Najaden: Amsterdam 28.12. **Nordgard:** Jakobstad 29.12.

Norking: I trafik Zeebrügge/Tilbury. **Norqueen:** I trafik Zeebrügge/Tilbury.

Norsky: I trafik Zeebrügge/Teesport. **Norstream:** I trafik Zeebrügge/Teesport.

Ostgard: Östra Sverige 30.12. **Seagard:** Hangö 22.12.

Swegard: Jakobstad 21.12. **Sydgard:** Santander 28.12.

Trenden: Kaskö 28.12. **Westgard:** Westgard 28.12.

OBS! Det händer

TORSDAG 24.12

MUSIK

■ ■ ■ **Finströms kyrka kl 11.00.** John-Adam Sjölund och barnkören.

■ ■ ■ **Finströms kyrka kl 15.00.** John-Adam Sjölund och körsång.

■ ■ ■ **Finströms kyrka kl 23.00.** John-Adam Sjölund, Julia Westerberg och Erika Ståhlman, sång.

■ ■ ■ **Geta kyrka kl 13.00.** John-Adam Sjölund och barnkören.

■ ■ ■ **Saltviks kyrka kl 13.00.** Emilia Alm och Karin Johansson, sång och Karin Johansson, piano.

■ ■ ■ **Saltviks kyrka kl 15.00.** Catherine Frisk Grönberg, sång.

■ ■ ■ **Sunds kyrka kl 13.00.** Emanuele Ferrari, piano och orgel, Silje Sundblom, sång.

■ ■ ■ **Sunds kyrka kl 23.00.** Emanuele Ferrari, piano och orgel, Johnny Ahlström, sång.

■ ■ ■ **Vårdö kyrka kl 13.00.** Laura Karanko och Frank Berger, sång.

■ ■ ■ **Vårdö kyrka kl 23.00.** Emanuele Ferrari och solosång.

NÖJE

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Jul-Dj.

FREDAG 25.12

DANS

■ ■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Soundway, dj Tony i pauserna.

MUSIK

■ ■ ■ **Geta kyrka kl 07.00.** John-Adam Sjölund, Linn Ekeborn och Anna Randelin, sång.

■ ■ ■ **Saltviks kyrka kl 8.30.** Fredrik Erlandsson, trumpet.

■ ■ ■ **Vårdö kyrka kl 07.00.** Laura Karanko och Frank Berger, sång.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 21.00.** Dj Totte.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Willycranes.

■ ■ ■ **Indigo kl kl 23.00.** Dj Sampo.

TV

■ ■ ■ **TV4 Sport kl 15.15.** Kappseglingen Archipelago Raid som seglas genom Scandinavian Islands. På Åland möter vi bröderna Ensio och Tauno Sandell på Emskär. Repris 1.1 kl 9.40 och 6.1 kl 16.50.

LÖRDAG 26.12

MUSIK

■ ■ ■ **Jurmo vandrarhem kl 14.00.** "De vackraste julsångerna".

■ ■ ■ **Kökar Sommarängen kl 14.00.** "De vackraste julsångerna".

■ ■ ■ **Saltviks kyrka kl 13.30.** Henryk Gwardak.

■ ■ ■ **Sund Tallgården kl 13.00.** "De vackraste julsångerna". Laura Karanko och Frank Berger.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Hagge.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Willycranes.

■ ■ ■ **Godby hotell kl 21.00.** Dj Yonaz.

■ ■ ■ **Pub Bastun kl 21.00.** Governor Andy & Mr Gillis. Förband: Guano Brothers.

SÖNDAG 27.12

MUSIK

■ ■ ■ **Geta hemgård kl 13.30.** "De vackraste julsångerna".

■ ■ ■ **Jomala kyrka kl 19.30.** Traditionell julkonsert med Therese Karlsson, sopran, Jon Nilsson, tenor och Mathias Kjellgren, orel.

■ ■ ■ **Saltvik Sunnanberg kl 13.30.** Henryk Gwardak.

■ ■ ■ **Vårdö Strömmsgården kl 14.00.** "De vackraste julsångerna".

MÅNDAG 28.12

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

TV

■ ■ ■ **FST5 kl 21.40.** "This is Hollywood?" av Johan Karrento med Marc Svahnström med flera.

En tanke för dagen

Varför firar vi jul? Svaret verkar självklart. Eller är det? En journalist skrev om en händelse från jul. Han promenerade på Tokyos gator och fick för sig att fråga folk som julhandlade varför man firar jul. Vad är meningen med julen, frågade han en ung dam. Skrattande svarade den unga damen: Jag vet inte. Var det inte den dagen Jesus dog? Kanske var det det rätta svaret. Har vi i all julbrådska, julstädning, klappjakt och stress glömt vad julen egentligen har för mening.

Att fira Jesu födelsedag den 25 december är inte en äldre tradition än från år 353 e.kr. när påven Julius I påbjöd denna dags firande. Det första julljuset tändes 1832 av professor Charles Follen.

Vem kunde tänka sig att de traditioner som dessa två män skapade för länge

sedan skulle få världsvida följder. Men varje jul har vi all orsak att stanna upp och fråga oss: Varför firar vi jul? Det är födelsedagsfest. Jesu födelsedag. Det är julens verkliga mening.

"Till hög, till låg, till rik, till arm kom, helga julefrid" (psb.32:3)

En God Jul och en Barnets Jul önskar jag er alla!

KARL-ERIK NYLUND

nyan.ax

CLUB NIGHT!
DJ YONAZ
Annandagen 26.12 kl 21.00
Fri entré. OBS! 18 års åldersgräns
GODBY HOTELL
hotell • restaurang • café
Engelsgränd 2, tel 41170 • www.godbyhotell.ax

Fredrik Praesto:
HYPNOCOMEDY
onsdag 17 februari kl. 19.00.
Biljetter: www.alandica.ax, tfn 24 570.

FOLKHÄLSAN PÅ ÅLAND

Simma med Folkhälsan. Lediga platser till vårens simning! Babysim; Nybörjargrupperna torsdagar 14.00 eller lördagar 10.30. Småbarnssim; Tisdagar 14.15 eller Lördagar 12.00. Skärgårdssim; Sim o Lek 13.00 - 14.30 och Småbarnssim 14.30-15.15 lördagar, ett tillfälle per månad med start 23 januari. Specialsim: För barn med särskilda behov. Måndagar kl. 18.00 - 18.45 med start 11.1, 14 tillfällen. För mer information och anmälan till dessa kurser ring **Johanna Hagström** eller **Bodil Dahlén** 018-16 102, via hemsidan www.folkhalsan.fi eller per e-post fornamn.efternamn@folkhalsan.ax

ÅLAND24:S LUCKÖPPNING

Vinnare lucköppningen 22 december:

Ella Häggblom

på Kråkbärsstigen i Mariehamn har vunnit en julskiva från Judys keramik. Vinsten hämtas på Judys keramik.

POSTEN ÅLAND

Postens öppettider och tidningsutdelning under Jul, Nyår och Trettondagen

Torsdag 24.12 Julafton

Postkontoren stängda, Postombudens öppettider varierar. Söndagsutdelning av tidningar. Postboxarna i Mariehamn och Sviby öppna kl. 8.00 – 12.00.

Söndag 27.12 Annandag jul

Söndagsutdelning av tidningar med start 15.00. Postboxarna i Mariehamn och Sviby öppna kl. 13.00 – 15.00.

Torsdag 31.12 Nyårsafton

Postkontoren öppna kl. 9.00 – 13.00, Postombudens öppettider varierar. Ingen postavgång från skärgården. Tidig postavgång från postkontor och ombud på fasta Åland, cirka kl. 10.00. Postboxarna i Mariehamn och Sviby öppna kl. 7.00 – 14.00.

Fredag 1.1 Nyårsdagen

Postkontoren stängda. Ingen tidningsutdelning. Postboxarna stängda.

Lördag 2.1

Postkontoren stängda, även Mariehamn. Postombudens öppettider varierar. Söndagsutdelning av tidningar från fastlandet. Postboxarna i Mariehamn och i Postterminalen öppna kl. 7.00 – 14.00.

Söndag 3.1

Söndagsutdelning av tidningar från fastlandet med start 15.00. Postboxarna i Mariehamn och i Postterminalen öppna kl. 13.00 – 15.00.

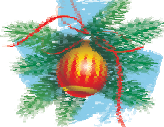
Onsdag 6.1 Trettondagen

Postkontoren stängda. Söndagsutdelning av tidningar från fastlandet med start kl. 15.00. Postboxarna i Mariehamn och i Postterminalen öppna kl. 13.00 – 15.00.

God Jul & Gott Nytt År!

POSTEN ÅLAND, PB 1000, 22111 MARIEHAMN
TEL. växel: 6360, FAX: 636 608, E-POST: brev@posten.ax
INTERNET: www.posten.ax

Vi vill önska släkt & vänner
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till
Ålands Djurskyddsförening
Sirpa, Roger, Elina o. Alicia
i Vargsunda

Vi vill önska släkt & vänner
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till
Ålands Cancerförening
Vailet, Roland
och **David Sagulin**

Vi vill önska släkt & vänner
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till
Ålands sjöräddningssällskap
Henry o. Gun-Britt
Johan o. Beata o. Jannika
Enklinge

Vi vill önska släkt & vänner
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till
Rädda Barnen
Josephine, Julian och Stefan
Norrgrann

Vi vill önska släkt & vänner
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till
Ålands Synskadade
Marianne och Bert i Storby

**Vi önskar alla
GOD JUL &
GOTT NYTT ÅR!**

KIKZ

Fabriksgatan 7 • ÖPPET: vardagar 9-17 • tel: 018-50416

REA
Leksaker 30%

TILLFÄLLET

REA
Julvaror 30%

MellandagsREA

Start 26 december kl 11.00

Här är lite smakprov från **REAN**.

2 delar
39,90

OBS! Bilden är fler 2-delar

Labyrint 2 delar .Bygg din bokhylla eller tv-bänk i vitt eller svart.

35 €

Jacobs stege:Hylla

23 €

Starbas: Tv-bänk i svart eller vitt

695€

Habana: 3 sits recliner i coconut Buffalo

3+2
695€

Urdine: 3+2 i svart skinn

39 €

Parson
Stol i vit PU

Barnstol
Syrabets eller bok

49 €

58 €

Garderober: 2 dörrar

58 €

Tranemo: Förlängningsbart stort furubord, 2:a sort

74€

Luna: Skänk

174€

Turbo: Snurrfåtölj med pall i coffeemilk Buffalo

TILLFÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16**

tel. 17 570 fax 17 581

Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Nu börjar den snöiga stormen sin färd/ kring dalar och fjäll uti Norden,/ och brasan hon fladdrar i flammande hård,/ och ljusen de brinna på borden.
ZACHARIAS TOPELIUS, ur ”Julnatten”

Vågar lova succé med ”Duvemåla”

Musikal väntar efter Svenska Teaterns exil

I maj beger sig Svenska Teatern i Helsingfors på en ett och ett halvt år lång exil till gamla operan vid Bulevarden.

När man återkommer till ett totalrenoverat hus blir det med Benny Anderssons och Björn Ulvaeus ”Kristina från Duvemåla”, något som teaterns informatör David Lindström redan nu vågar beteckna som en succé.

Gammal Abba-fan, som han är, kan man gissa att de senaste veckorna varit smått omtumlande för David Lindström, ålänningen som i ett tjugotal år arbetat på Svenska Teatern.

Som teaterns informatör har han haft händerna fulla med att planera den nyhetsbomb som teatern låt brisa lämpligt till jul: att man skall sätta upp musikalen ”Kristina från Duvemåla”, att Benny Andersson och Björn Ulvaeus kommer att flytta till Helsingfors under repetitionerna inför premiären, att Svenska Teaterns produktionsbolag får rättigheterna till pjäsen också på finska och dessutom kan exportera den även till Ryssland, de baltiska länderna och Polen.

Hölls hemligt

–Och att Björn och Benny skulle komma till vår presskonferens skulle hållas hemligt till dagen före och först när de klev in på scenen skulle det framgå varför de var där. Det var svårt att veta men inte kunna berätta för någon.

Det märks att David är mycket nöjd med att man lyckades skapa en sådan uppmärksamhet kring teaternyheter.

–Alla våra fem inhemska tv-medier var här, konstaterar han.

Att ”Kristina från Duvemåla” skall bli en succé på Svenska Teatern tvivlar David Lindström inte på. Han ser fram emot att man skall kunna spela för fullsatta salonger.

–Det blir teaterns största satsning någonsin.

Storrenovering

Premiär blir det om ett och ett halvt år på teaterns stora scen och då står man också bättre rustad att ta emot publiken.

–Efter renoveringen får salongen 503 stolar, det är ett par hundra fler än i dag.

Mycket annat skall också ha hunnit hända med teaterhuset innan dess. Och att något behö-

Teaterman. David Lindström, informatör på Svenska Teatern teaterhuset i bakgrunden.

ver göras blir jag varse när David tar mig på en runtur i huset.

Det är vindlande trappor och korridorer och trots många anslutningar genom åren så märks det att huset börjar bli slitet. Det stora statliga renoveringsanslag som lossnade tack vare den ekonomiska lågkonjunkturen kommer verkligen väl till pass och nu skall arbetet göras från grunden.

–Grunden skall pålas. Teaterhuset står på gammal sjöbotten och riskerar sjunka, förklarar David.

Nya förutsättningar

Bättre förutsättningar för allt tekniskt som hör i hop med teater i dag skall det också bli. Bland annat skall verkstaden flyttas från scenvinden till ett nytt källarplan.

–Huset är ju byggt för en verksamhet där scenteknik och scenografi krävde betydligt mindre utrymmen än i dag.

Sammantaget skall Svenska Teatern bli en arbetsplats som erbjuder bättre och modernare arbetsutrymmen för alla de drygt 80 personer som är fast anställda i huset, och givetvis

också för dem som mera tillfälligt är knutna till teatern.

”Fanny och Alexander”

I mitten av maj inleds den stora flytten. Svenska Teatern skall under ett och ett halvt år verka i det gamla operahuset vid Bulevarden, i det som numera kallas Alexandersteatern.

David Lindström tror nog att publiken skall hitta dit. Man kommer ju att ha en del att locka med.

–Bland annat skall vi hösten 2010 sätta upp Ingmar Bergmans ”Fanny och Alexander”. Som den andra teatern i världen. Den har bara getts på scen i Oslo tidigare.

”Pippi” med nycirkus

Men redan innan man flyttar ut i vår har teatern ett och annat att bjuda på i det gamla huset. Utöver att höstens stora musiksatsning ”Play Me” fortsätter Tjechovs ”Körsbärsträdgården” i Erik Söderboms regi på stora scenen ännu under januari och i mars blir det Pippi Långstrump för hela slanten.

David Lindström utlovare en Pippi i ny tappning i denna upp-

sättning som regisseras av Marcus Groth, en föreställning för hela familjen med både verbal och visuell humor.

–Det blir en uppsättning med inslag av nycirkus och med en 30 centimeter tjock gummi-matta på scenen som skall göra att poliserna som Pippi slänger upp verkligen gör riktiga luftfärder, avslöjar han.

Arbete för svenskan

Svenska Teatern är den finlandssvenska nationalscenen, en teater med både stats- och kommunalt understöd. Men därmed också med ett ansvar att upprätthålla en bred verksamhet med såväl nyskriven finlandssvensk dramatik, som klassiker, barnteater, komedier och musikteater på repertoaren.

En viktig verksamhet är enligt David Lindström det arbete man gör för svenskan i Finland med stöd från de finlandssvenska fonderna. Dels handlar det om att ge finska elever runt om i landet möjlighet att, till ett fast pris, åka teaterbuss till Helsingfors för att se produktioner som till

exempel ”Play Me”, dels om att turnera i finska skolor med mindre uppsättningar.

–Bland annat har ju Arn-Henrik Blomqvist regisserat flera sådana turnépjäser för oss.

Marknadsföring

David Lindström kom till Svenska Teatern i slutet av åttiotalet, då som dekormålare. Nu är han sedan länge teaterns informatör i en informations- och marknadsföringsavdelning som vuxit till åtta personer, inklusive egna grafiker.

–Den tiden är förbi när man bara kunde sätt in en liten annons i Husis och förlita sig på att publiken kom..

Och, till slut, när får vi se något med Svenska Teatern på Åland?

–Det är ett tag sedan vi spelade där senast så nog vore det dags igen även om Åland inte finns med i vår aktuella turnéplan. Det nya kulturhuset ger ju nya förutsättningar, säger David Lindström.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Skärgårdsjul, för år 2009 har

utkommit. Julpublikationen för Brändö och Kumlinge, årgång 41, innehåller bland annat ett par längre historiska artiklar med anknytning till kriget 1808-09. I artikeln ”Krig och flykt” skriver Pentti Hakala om Brändö under finska kriget 1808-09 medan Jan-Åke Törnroos behandlar samma tema under rubriken ”Östländska skärgården åren 1808-09 – myter och verklighet.”. Artiklarna kring 1808-09 följs upp av några texter av skolelever i Brändö.

Julpublikationen inleds med en artikel där Majken Karlström berättar om sina upplevelser som en i årets luciagrupp. Rigmot Tillema medverkar med en artikel om sin mormor Skräddars Maria, Olof Öström tecknar ned sina tankar i ”Tallhyddan i adventstid”, Hagalunds-Margit skriver om sina minnen från de år hon arbetade som hemhjälpare i Stockholm, Mårten Andersson skriver under rubriken ”Tyger –spetsar –silver” om några föremål i Brändö kyrka, Björn Carneholm om ”Två gubbar i en segelbåt” medan Börje Österlund tecknar ned en dröm i ”Drömmar av silver, drömmar av guld”. Ett julbrev undertecknat ”Betty” och en julhälsning från Bertil Erickson ingår.

Skärgårdsjul utges av Brändö-Kumlinge församling och överskottet av försäljningen går oavkortat till välgörande ändamål. I fjol inbringade publikationen 857 euro. □

Kari Niskanens skulptur

”En ängel som skördar men aldrig sår”, skapad av metallskrot, ur utställningen ”Änglar” på Galleri Skarpans i början av december har inköpts av stadens kulturnämnd. Nämnden beslöt vid sitt möte, den 16 december köpa verket för 1.700 euro.

Vid sitt föregående möte beslöt nämnden köpa in tre akvareller av Ann-Britt Eriksson ur hennes utställning på Galleri Fäktargubben. Priset för akvarellerna var sammanlagt 780 euro. □

Julkonsert med Thérèse Karlsson,

sopran, Karl Rombo, tenor, och Mathias Kjellgren, orgel, blir det i Jomala kyrka på söndag, den 27 december, kl. 19.30. Man bjuder på ett program med julstämning, både solosånger och duetter. En del av intäkterna går till kyrkans diakonioarbete. □

Scenkonstpedagog Grete Sneltvedt

från Lumparland föreslås som representant för Åland i kommittén för Nordiska ministerrådets kultur- och konstprogram. En ny kommitté inleder sitt arbete vid årsskiftet. □

Hollywood hägrar för Johan och Marc

”This is Hollywood”, en film i regi av Johan Karrentos och Pauliina Punkki, får sin tv-premiär i finlandssvenska FST5 på måndag. Den skall också visas på den skandinaviska filmfestivalen i Los Angeles i januari.

”This is Hollywood” beskrivs som ”en resa genom Hollywoods mörka vatten”. Till Nyan säger Johan Karrento, som just nu befinner sig i Los Angeles, att det inte är

fråga om en spelfilm utan en dokumentär.

–En slags lektion i hur man gör, eller snarare inte gör, om man har en filmidé som man vill förverkliga.

Filmen handlar om hur Karrento och Marc Svahnström efter två långa år äntligen blivit färdiga med sitt första långfilmsmanus. Istället för att spela i filmen i Finland dyker tanken på Hollywood upp och de bestämmer sig för att åka dit med en gång. Varför vänta?

De har hört historierna om Matt Damon, Ben Affleck och Sylvester Stallone – varför skulle Johans och Marcs öde vara annorlunda...Johan Karrentos Inbreed Film har producerat filmen tillsammans med Lotta Wigelius Wulff på Yle/FST5.

Filmen sänds i FST5 måndagen den 28 december kl. 21.40.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Hollywood. Marc Svahnström och Johan Karrento i ”This is Hollywood”. Foto: PRIVAT

KRÖNIKA

Ankan och Tigern
förenade oss

På 50- och 60-talet, då mamma och pappa var unga, då umgicks de över generationsgränserna. De kunde ta en korg öl och en gitarr och gå hem till en kompis, och sen hade de roligt – trots att kompisens föräldrar var med. De kalasade och pratade och sjöng. Tillsammans. Kan ni fatta?

Men rätt snart började våra breddgrader nås av våg efter våg av ungdomskultur, företrädesvis från USA och England. De unga hittade egna uttryck, egna intressen, egna frisyrier. De blev ungdomar. De och de vuxna gled isär.

Exakt hur mycket de gled isär på bara några år stod klart för mig när jag förra veckan, på Youtube, snubbade över några gamla nyhetsinslag från Aktuellt.

Det första inslaget är från 1979. Ämnet är farlig film i allmänhet och **John Travolta** i synnerhet. Inslaget påannonseras av stenfejsade nyhetsankaret **Lars Orup** med orden: "Ungdomar bör förmås att hålla sig borta från att se filmer som *Grease* och *Saturday Night Fever*. Det tycker en arbetsgrupp inom statens ungdomsråd." Sen följer ett reportage om Travolta. En allvarsam man från ungdomsrådet förklarar att ungdomarna givetvis själva får välja vilka filmer de vill se, så länge de inte väljer Travoltas filmer, eftersom de är kommersiella och moraliskt tvivelaktiga.

Under intervjun framgår det tydligt att ungdomsrådsrepresentanten inte ens befinner sig i samma solsystem som de ungdomar som han tror sig jobba för.

Det andra inslaget är från 1986 och handlar om ungdomsvåld. En reporter med det oklanderliga namnet **Ingeleif Öhman** förklarar först att slagsmålen minsann var hederligare förr när "hjältarna hette **John Wayne**, eller kanske **Gary Cooper**". Han gör sen en rätt bisarr intervju med två ökända tonåriga våldsvärkare i Kungsträdgården i Stockholm.

Slagsbultarna har långa pudelfrillor, ärmlösa linnen och mjukisbrallor (en av dem heter för övrigt **Paolo Roberto**) och de är påtagligt ivriga över att få tala om karatesparkar på bästa sändningstid. Och när Ingeleif avlossar sin Tunga Samhällsfråga: "Är det inne på nåt vis, att kunna göra en bra spark?", då ser man hur det riktigt glimrar till i Paolos ögon – "är den här snubben på riktigt?" – innan han finner sig och ger det svar som vuxenvärlden väntar sig att han ska ge: "Det är ballt att slåss. Det är ballt att slåss snyggt. Det är ballt att slåss brutalt."

Förmodligen jublar Ingeleif i sitt inre. Han har bevisat det: Vuxna är från Mars, ungdomar från Venus. Aldrig kan de tu mötas igen, som de gjorde på 50-talet.

Eller kan de? Jag tror det. I förrgår upplevde jag något som tyder på det. Det skedde kring ett mid-dagsbord i Boden. Där satt en två-årig kärring från Jokkmokk, en "Stockholmsjournalist" på 38 (jag), min hustru, några finliga Norrlandsdrasuter på 16-17 och ett gift par i 55-årsåldern. Och vi umgicks! Vi talade om **Elin** och **Tiger**, vi pratade om **Ullared-Morgan** och vi pratade om **Anna Anka**.

Alla kring bordet hade något att tillföra diskussionen. Vi förenades av ett intresse för lyteskomisk reality-tv och sun-kigt skvallersug. Vi möttes över generationsgränserna, som en enda stor, dum, tv-skadad familj.

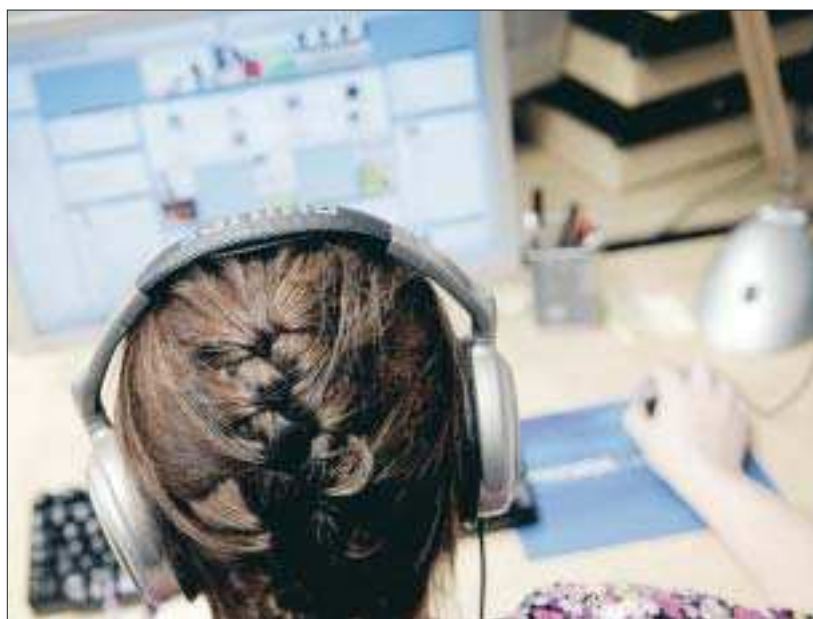
Det är kanske där generationer ska mötas i framtiden: kring våra lägsta instinkter. Är det inte vackert så sagt.

2000-talet

Så blev 2000-talets första decennium

Så var det snart över, 00-talet. Tio år som bjöd på många Thai-landsresor, mycket twittrande och en hel del fula trender.

LIVET PÅ NÄTET

■ Vi dokumenterade allt vi gjorde med våra digitalkameror och mobiler. Sedan visade vi mer än gärna upp våra liv för hela världen genom att publicera bilderna nätet. För att alla skulle veta vad vi höll på med hela tiden uppdaterade vi även maniskt våra statusar. Vi "pokade" och odlade virtuella rabatter.

Vi surfade på: Facebook och Twitter.

GRATIS ÄR GOTT

■ Vi slutade köpa musik och film, i stället laddade vi ner och delade filer. Vi blev: pirater.

MODE

■ 2000-talet kanske är en era utan stil? Det blev okej att ha på sig vad som helst, men gärna vintagekläder från Emmaus, sådant vi läst om på modebloggar eller handlat på nätet.

Vi såg: truckerkepsar, extremt låga midjor med fransade linningar, ögonbryn smala som streck, zickzackbenor, bootcut jeans, fop-patofflor, Uggs.

FILM

■ Filmerna skulle vara överkliga. Fantasy, trollkarlar och vampyrer.

Vi tittade på: Sagan om ringen, Harry Potter och Twilight.

2009

KÄNDISAR

■ Kändisarna var lika uppseendeväckande och underliga som alltid.
Vi minns: Britney Spears vredesutbrott och rakade skalle, Knutbypredikanten Åsa Waldau a.k.a Kristi-brud, Michael Jacksons död, Elin "Ta ingen skit-Gry-net" Ek, lyxirlaren Paris Hilton, Sex and the city-tje-jerna, Idol-Darin och Lisbeth Salander.

ALLA FÅR VARA MED

■ Nu fick alla bli kända. Det spelade ingen roll om du var en färjkock från Lemland eller en Sture-planstjej med klädtycke, det fanns ett forum för dig. Artisterna fick sina genombrott på Myspace, och bloggar, dokusåpor och Youtube tog all vår tid.
Vi frossade i: Blondinbella, Alex Schulman, Baren och Big Brother.

RESOR

■ Det blev sjukligt billigt att resa. Och det blev viktigt att "hitta sig själv". Så vi slog två flugor i en smäll och fanns oss själva på backpackerresor till Thailand, Bali och Australien.
Vi kom hem med: Tribaltatueringar, rastafälter och hennatatueringar.

FRÅGELÅDAN

Vi hittar Johanna Henriksson inne på Nya Åland. Hon är 15 år och bor i Mariehamn. Johanna går i Strandnäs högstadieskola i årskurs 9. Hon brukar vara med kompisar och sitta vid datorn på fritiden.

Vad är den värsta julklapp du fått?
– En riktigt gräsligt ful tröja som är helt nopprig så man ser ut som en godis.
Vad heter din cykel?
– Hulda 2, för Hulda 1 blev mosad av Conny och Jens.
Vilken bok läste du senast?
– Katrina, som jag inte läste klart.
I ditt rum finns?
– En säng, dator och massa onödiga grejer som jag inte har hjärta till att slänga bort.
Vad ska det stå på din gravsten?
– He va ett as, sa Tor.
Vad säger du till dig själv i badrumsspejeln?
– Hördu, gå och lägg dej igen.
Vad var du rädd för när du var liten?
– Att sova med garderobsdörren öppen, fast det är jag fortfarande.
Vilken film lämpar sig bäst för en mys-kväll?
– I walk to remember.

När skrattade du för dig själv senast?
– Haha, nu till exempel.
När körde du senast för fort?
– Varje gång jag sätter mig på moppen, men ni kan vara lugna mor och far jag kör försiktigt.
Till vilket årtal skulle du resa till om du hade en tidsmaskin?
– 2012, för då blir jag 18 = stammis på alla pubbar.
Vad kårar du helst?
– Spelar ingen roll så länge jag får mat.
Vad gör du klockan 4.20 på en lördagsmorgon?
– Jag ligger och drömmar i min säng.
Vem skulle du vilja ge en spark i arslet och varför?
– Micke Nordas, för att han inte kommer på Fredley och för att det är hans tur att vara bäst.
Vad är det fulaste som finns hemma hos dig?
– Vardagsrummet, lätt. Det är så orangefärgat.
Tomten eller påskharen?
– Tomten är far till alla barnen och påskharen, ja, han är som han är. Så det får bli en mutation av båda.

TEXT OCH FOTO:
MADELINE
JOHANSSON
(PRAO)

Lika som bär

Älänningen Jimmy Jansson liknar på skateproffset och skådespelaren Bam Margera.

Det händer i helgen

Fredag 25.12

Arken: På juldagen öppnar casinobaren redan kl 18. Aven nattklubben öppnar lite tidigare än vanligt, kl 21 slår man upp dörrarna och Dj Totte sköter musiken.

Uppe i restaurangen spelar Soundway kl 22 - 03 och i pauserna ser Dj Tony till att det inte blir tyst och tomt på dansgolvet.

Dinos: Willycranes spelar från kl 22.00.

Indigo: DJ Sampo spelar dansanta hits från klockan 23.00 till 04.00.

Lördag 26.12

Arken: Annandagen brukar bli en lite lugnare kväll men nattklubben är öppen och Dj Hagge spelar skivor. 18 år.

Dinos: Willycranes rockar vidare.

Godby Hotell: På annandagen den 26 december spelar DJ Yonaz på hotellet kl 21.00–01.30.

"Rain Man" är död

■ Kim Peek som inspirerade till huvudpersonen i den fyrfaldigt Oscarsbelönade filmen Rain Man har dött, uppger bland andra nyhetssajten Big News Network i USA. Peek dog 58 år gammal i en hjärtattack på ett sjukhus i Salt Lake City i Utah i lördags, säger hans far Fran Peek.
Kim Peek som led av autism förbluf-

fade omvärlden med sitt fenomenala minne. Han kunde till exempel återberätta en hel bok efter att ha läst den en gång.

Peek inspirerade författaren Barry Morrow som skrev manuset till filmen Rain Man från 1988. Dustin Hoffman fick en av Oscarsstatyetterna för sin huvudroll. (FNB-TT)

Yrkes-elever samlade in rekordbelopp

Dagsverkesinsamlingen gav 4.300 euro till Ålands barnfond

När studeranderådet vid Ålands yrkesskola ordnade dagsverkesinsamlingen blev resultatet succé. 4.300 euro samlade eleverna in genom att göra ett dagsverk på en arbetsplats. Lönen skänkte de till Ålands barnfond.

–Det här kommer användas till utelekpaviljongen vid ACS, sade en rörd Christian ”Snuffe” Johansson.

Att pengarna skulle gå till ett lokalt ändamål var studeranderådet helt överens om från början. Den här gången föll valet på Ålands barnfond och mer specifikt en utelekpaviljong vid barn- och ungdomsavdelningen.

–Vi ville ha något som låg nära, så att man verkligen vet att det gör skillnad, säger Pernilla Eriksson.

–Det är roligare än att skicka till Sudan, nu märker vi att något hänt, till exempel att de har köpt leksaker till barnen, säger Pontus Nyman.

Rekordbelopp

Rektor Lars Selander menar att det är en win-win situation när eleverna gör dagsverk, då viktig yrkespraktik blandas med välgörenhet. I år blev summan dessutom ett riktigt rekordbelopp.

–Jag vet inte att det skulle varit mera pengar någon gång förut. I fjol samlade eleverna

Pengar till barnfond. Studeranderådet vid Ålands yrkesskola tog tidigare i år initiativ till att samla in pengar till Ålands barnfond genom att göra dagsverk. Att checken landade på hela 4.300 euro är de extra glada över. Från vänster Åsa Häggblom, Erika Andersson, Pernilla Häggblom, Sam Ekblom, Linnea Söderholm, Pernilla Eriksson, Jesper Karlsson, Pontus Nyman, Petra Söderblom och Susanna Söderlund.

Foto: JONAS EDSVIK

in pengar till Östersjöfonden. När pengarna går till något lokalt har vi märkt att det är roligare för både studerande och företagare.

På tisdagsförmiddagen hade skolan julfest och på plats för att ta emot checken på 4.300 euro var barnläkare Christian ”Snuffe” Johansson. Han

gladdes särskilt åt att det finns en insikt hos ungdomarna att hjälpa de som är mindre lyckligt lottade.

–Det här värmer extra

mycket, många av er har ju nyss varit barn själva, sade han till alla skolans alla elever.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Eckerö får ny butik

■Det blir butik igen i Matnischens gamla lokaler. I maj öppnar de nya ägarna, Kombo Åland ab, en ny lanthandel, men till hösten kanske butiken ändrar inriktning.

–Vi är ju ganska nya på det här området så vi får prova oss fram, säger Bror Nordlund.

I planerna finns även att öppna en pizzeria i anknytning till butiken. Några konkreta detaljer, som öppethållningstider eller antal anställda, kan Nordlund ännu inte gå in på, varken när det gäller pizzeria eller butiken.

Man har i alla fall kommit så långt som att man målat om lokalen från röd till gul. (tl)

Fick ryggskador efter krogbråk

■Lördagen den 12 december skedde en misshandel med dominoeffekt. En person knuffade till en annan som i sin tur ramlade mot en tredje. Den personen föll omkull och slog huvudet mot marken. Följderna blev ryggskador och hjärnskakning.

Händelsen skedde på en nattklubb i Mariehamn. Polisen utreder. (tl)

Kamera försvann från lägenhet

■En person har blivit av med sin digitalkamera, har polisen fått anmälan om. Kameran fanns i personens lägenhet i Mariehamn.

På måndagen blev en person av med sin plånbok som förvarades i jackfickan. (tl)

Yaris och Aygo. Småbilarna med de nöjdaste ägarna.

Yaris, pris från 13 299,89 € (inkl. skatt 2 389,89€)

Aygo, pris från 11 040,45€ (inkl. skatt 1 830,45€)

I en ranking mellan 17 bilar i småbilsklassen, i Scandinavian AutoIndex 2009, vinner Toyota dubbelt. Yarisägarna är nöjdast av alla och på andra plats kommer Aygo. Tack för ert fina betyg!

www.toyota.se
www.toyota.fi

AYGO: BRÄNSLEFÖRBRUKNING VID BLANDAD KÖRNING: 4,5 (M/M 4,6) LITER/100 KM. UTSLÄPP CO₂ VID BLANDAD KÖRNING: 106 (M/M 107)G/KM. MILJÖKLASS 2005.
YARIS: BRÄNSLEFÖRBRUKNING VID BLANDAD KÖRNING: FRÅN 5,0 L/100 KM. UTSLÄPP CO₂ VID BLANDAD KÖRNING: FRÅN 118 G/KM. MILJÖKLASS 2005.
BILARNA PÅ BILDEN KAN VARA EXTRAUTRUSTADE.

TOYOTA

Vi önskar våra kunder
och samarbetspartners
GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR!
genom en inbetalning via
MBO till Tallbackens
barn- och mödrahem.

Today
Tomorrow
Toyota

Öhmans Bil
Bilförsäljning • Service • Reservdelar • Plåtverkstad

Lövuodsvägen 3
22120 Mariehamn
Tel: 543 500

Bilförsäljning
Mån – Fre 09.00–17.00
Lör 11.00–14.00

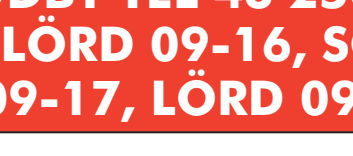
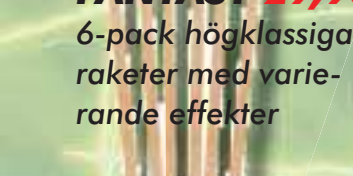
Verkstad
Mån – Tor 08.00–16.30
Fre 08.00–15.00

Reservdelar
Mån – Tor 08.00–16.30
Fre 08.00–15.00

allt

K MARKET

du behöver – ändå klöver över!

F:ma
ERIK MATTSSON**XL
tårtor****AMAZING 69,-**
Höghklassig tårta med
30 mm caliber**49'ERS 59,-**
Snab och tem-
postark**SPREAD 49,-**
49-skotts fancake med
ovanligt elegant effekt-
sammansättning**SUPER
SALUTE 85,-**
25 skott med
50 mm caliber
vilket ger rejält
tryck och stor-
slagna effekter**L
tårtor****CARRIBBEAN
24,90**Exotisk 13-skottslåda
med grov caliber,
stora färggranna
palmeffekter**MAESTRO
29,90**Mycket spännande
25-skottslåda, blåa
krevader med vackert
svävande stjärnregn**BROCADE
CROWN 29,90**Mycket vacker 25-
skottare, en fröjd
för ögat**Small tårtor****CRESENDO
14,90**
25 skott med
snurreffek-ter,
silversvansar och
finalknall**RP144 14,90**
Tuff familjesats
med raketer, air-
bombs, missiler,
fontäner och 500
mm bomber**Raketförpackningar
och små fyrverkerier****FANTASY 29,90**
6-pack höghklassiga
raketer med varie-
rande effekter**PEARL OF
ORIENT 34,90**25 häftiga effekt-
kombinationer,
röda, gröna fiskar,
färgknallar och
crossetteffekt med
guldfinal**ATLAS 9,90**
Populär och prisvärd,
8 raketer, 4 effekter**Miniraketer, tjut och
knall 200 st pkt 3,50**
Mattbomber 0,80
Kinesare 2,00
Kruttunna stort set med
smällare mm **19,90**
Terminator litet set
med smällare mm **9,00****FYRVERKERIFÖRSÄLJNINGEN
STARTAR SÖNDAG 27/12****Lördag 26/12 öppet 12-16****GODBY TEL 43 250****VARO 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16****BYGGLAGRET: VARO 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT**

PLUSSA

OMBUD

Jakt och naturvård samsas i ny bok

Männen bakom. "Jakten och viltvården i landskapet Åland" heter den nyutkomna bok som går igenom den åländska jaktens utveckling sedan 1920-talet. På bilden Conny Andersson som färdigställde manuskriptet, Marcus Nordberg, sekreterare i kommittén för jakthistoriken, bokens initiativtagare Håkan Kulves och näringsminister Jan-Erik Mattsson. Foto: STEFAN ÖHBERG

Jakt står inte i konflikt med naturvård. Det är ett av budskapen i nyutgivna boken Jakten och viltvården i landskapet Åland.

Håkan Kulves är initiativtagare och menar att verket är lika mycket historik som ett inlägg i miljövårdsdebatten.

–Jakt har alltid funnits och är ett hållbart utnyttjande av naturresurserna.

Det är ett gediget verk som når bokhandlarna lagom till julruschen. I ord och bild skildras de viktigaste skeendena i åländsk jakt och viltvård från 1920-talet fram till dags dato. Och med stora mängder statistik och fakta om åländsk jakt kan boken även fungera som referensverk, menar landskapsregeringens jaktförvaltare **Marcus Nordberg**.

–För min del är boken också ett uppslagsverk, jag har flera gånger kollat upp saker,

till exempel hur många rådjur som fälldes i fjol.

Inte funnits tidigare

Någon liknande sammanställning har inte funnits tidigare och enligt Håkan Kulves har man i och med boken tagit vara på ett stort kulturarv som spänner över lång tid bakåt.

–På Åland har vi en oavbruten tillbakablick till de gamla skeendena inom jakt och viltvård tillbaka till slutet av 1940-talet. Många människor har fortfarande en mycket klar bild av detta. Inom tjänstemannasektorn har vi dessutom en kontinuitet på 40-50 år, vilket borgar för en klar helhetsbild, säger Håkan Kulves.

Inlägg i debatten

Att boken även är ett inlägg i miljövårdsdebatten är Håkan Kulves noga med att påpeka. Mellan jakt och viltvård råder i dag en konflikt som han menar att är olycklig och beror på att de två verksamheterna

Jakt är naturvård. Det ligger inbyggt i jägarens genetiska uppsättning att vara rädd om miljön, säger Håkan Kulves med adress till de som inte litar på jakten som naturvårdande verksamhet. Foto: STEFAN ÖHBERG

sköts av olika myndigheter.

–Ytterst få förstår i dag att jakt och naturvård inte kan skiljas åt. Jakten har en stor funktion för att reglera stammen, för att viltet ska bevara sin naturliga skygghet och för

att hålla sjukdomar borta.

Och det är med jakt och lagstiftning som Håkan Kulves menar att viltvård ska skötas.

–Med bössan reglerar man en viltstam, det gör man med glädje. Sen ska vi förstås ha

en noggrann lagstiftning, men det ska bygga på att man litar på folk.

Åländsk utgivning

Jakten och viltvården i landskapet Åland är tryckt i 2000 exemplar och ges ut av åländska förlaget PQR. Arbetet har skötts av en kommitté som tillsattes av landskapsregeringen och bestod av **Julia Grims, Jens Harberg, Ann-Britt Harberg, Bengt Häger** och Håkan Kulves. Uppdraget att skriva boken fick Julia Grims (senare Westerberg) och i mars 2009 övertog **Conny Andersson** arbetet med att färdigställa manuskriptet.

Finansieringen av projektet har i huvudsak de åländska jägarna stått för, via jaktkortsavgiften. Och eventuella förtjänster från bokförsäljningen går tillbaka till bokens centrala tema, viltvården på Åland.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Stallhagens vd Stefan Blomqvist säger att julölen har sålt riktigt bra i december.

Stallhagen fick in 110.000 euro

–Vi är riktigt nöjda och nu ska vi sätta ett hårt fokus på försäljningen.

Det säger Stallhagens vd Stefan Blomqvist efter att det igår blev klart att bolagets emission gav 110.000 euro i nytt kapital.

Den åländska öltillverkaren Stallhagen har varit i en ekonomiskt prekär situation.

Försäljningsökningen sköts fram på grund av förseningar gällande dels leveransen men också den nya bryggerianläggningen.

Bolagets styrelse valde därför att emittera ett konvertibelt kapitallån och emissionen riktade sig till Stallhagens nuvarande aktieägare.

–Vi erbjöd totalt 99 privatpersoner och företag att gå in med nytt kapital. Anledningen att det föll på den summan har att göra med finansinspektionen som ställer högre krav om antalet överskrids. Det blir en mera komplicerad operation, säger vd Stefan Blomqvist.

Hur gick det då?

–Vi är riktigt nöjda och nu ska vi sätta ett hårt fokus på försäljningen. Ett tiotal ägare valde att investera mera pengar och det är bra med tanke på dagens kärvare ekonomiska klimat.

Nytt samarbete

Totalt gav emissionen 110.000 euro i nytt kapital och nu siktar bolaget in sig på den finländska marknaden.

–Vi är i en lycklig situation eftersom vi har ingått ett avtal med Hartwa-trading som ska distribuera våra produkter till matbutiker på fastlandet. Målet är att vi ska nå 400 butiker och förhoppningsvis börjar transporten i januari.

Härnäst ska bolaget sätta sig ner och försöka nå fram till lösningar som ska hjälpa företaget i sin marknadsföring.

"Provjäser cider"

Enligt Stefan Blomqvist har Stallhagen aldrig haft så goda förutsättningar som man nu har.

–Vi håller på och provjäser cider. Det kanske kan leda till en produktion som skulle bli riktigt åländsk. Äpplena och päronen är från åländska gårdar och resultatet får vi se i januari.

Hur ser det ut med julförsäljningen?

–December blir en rekordmånad i år. Jämfört med ifjol har vi gjort en 25 procentig ökning försäljningsmässigt. Julölen säljer bra och det blir ett snyggt avslut på året, säger Blomqvist.

NIKLAS E.W. ERIKSSON
redaktion@nyan.ax

Unga bönder hälsade bilisterna god jul

Unga jordbrukare anordnade i går ett jippo med glögg och pepparkakor på en åker nära Godbyvägen vid Björnsby.

–Vi vill hälsa god jul åt bilisterna som kör förbi och på samma gång ge en förståelse för jordbruket, säger Tage Eriksson, vice vd vid Ålands producentförbund.

De unga jordbrukarna **Erik Ekström, Emilia Arola, Nicklas Mörn** och **Robert Eriksson** hade alla sökt sig till åkern vid Björnsbykorsningen i går på eftermiddagen för lite glögg och pepparkakor.

–Vi vill inspirera unga bönder och visa att vi finns. Det finns ett behov och en möjlighet för jordbruket, säger Nicklas Mörn.

Skolan behövs

Diskussionen som har förts bland åländska politiker om en möjlig nedläggning av Naturbruksskolan var inte populär bland ungdomarna.

–Det är en bra skola som behövs och de bästa åren i mitt liv har varit som elev på skolan, säger Emilia Arola.

Tage Eriksson berättar att det är en bra grundutbildning och att det kan bli problem för unga att söka sig någon annanstans för att studera.

–Att ge sig iväg och studera i Sverige eller Finland kan vara tufft när man är bara 16 år. Däremot kan det bli aktuellt att vidareutveckla utbildningen om det går att hitta olika former inom Ålands yrkesgymnasium, säger han.

Vad tror ni händer om skolan läggs ner?

–Intresset svalnar säkerligen. Det kan också medföra att unga jordbruksintresserade inte väljer att studera på grund av att man måste söka sig utanför Åland, säger Nicklas.

Framtid som jordbrukare

Alla anser att det råder en bra gemenskap bland eleverna på Naturbruksskolan eftersom

allting flyter ihop till ett litet samhälle.

–Det finns ju skog och försöksstation i nära anslutning till skolan. Det är verkligen ett lantbrukscentrum från vaggan till graven, säger Eriksson.

De flesta runt brasan på åkern vill syssla med jordbruk i framtiden och några har dessutom tänkt ta över föräldragården en dag.

–Vi har en gård i Ingby som föder upp grisar. Tidigare hade vi bara kulingar som vi skickade på export när de vägde 25 kilo men nu har vi hela kedjan, säger Erik Ekström.

NIKLAS E.W. ERIKSSON
redaktion@nyan.ax
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Hälsningar. Unga bönder och Ålands producentförbunds vice vd Tage Eriksson ville önska alla förbipasserande bilister en god jul.

Jordbruksintresserade. Ungdomarna runt brasan på åkern vid Björnsby vill inspirera unga bönder och visa att det finns ett behov av jordbruket. Från vänster Erik Ekström, Emilia Arola, Nicklas Mörn och Robert Eriksson

BH 9,95€
Trosa 7,95€

Dam tofflor 14,95€

Pyjamas
24,95€

-30% på **alla** herrkläder

Gäller 23-24/12 2009

Barn
sockor
9,95€

Dam och barn pyjamas 4,95€

* Du får det billigaste plagget på köpet!
Gäller alla dam, barn och herr underkläder och
nattplagg samt strumpor tom 24.12. Välkommen!

KappAhl®

VARUHUSET ZEIDELSTORGGATAN 7
ÖPPET: VARDAGAR 9-20, LÖRDAGAR 9-18, SÖNDAGAR 10-17

**ÖPPET
7 DAGAR
I VECKAN**

Kan ej kombineras med andra rabatter eller erbjudanden. Så långt lagret räcker.

Lyyskis Fastigheter

Pålitlig – Kunnig – Förmånlig

**Vi önskar alla en
god jul och ett
gott nytt år 2010!**

Håll utkik – vi har många nya intressanta objekt på gång!

Lyyskis Fastigheter – Ett tryggt val!

Tel 018-23 510 • www.lyyskikonsult.ax

**GOD JUL &
GOTT NYTT ÅR!**

Ålands Räddningshundsklubb

**Idag stänger
Nya Åland
kl 15.00**

Vi önskar alla våra läsare

**God Jul &
Gott Nytt År**

Nya Åland

JULDAGEN

Juldagsmeny
49€ inklusive entré

- Wasabismaksatt kallrökt laxcheesecake med sikrom
- Oxfilemedaljonger med portvins- och champinjonsås, örtglace och hasselbackspotatis
- Jordgubbsmousse på chokladbotten med myntamarinerade jordgubbar Kaffe

Begränsat antal platser.

Soundway och DJ Tony i Restaurangen
DJ Totte i Natklubben

Öppet: 18-04

Åldersgräns: 20 år

Entré: 20€, förköp 15€ före kl 16.00
den 23.12.

God Jul

ARKIPELAG

Strandgatan 35, AX-22100 Mariehamn
Tel +358 18 24020 info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

SIMULACION TOMA DE VIKING.avi

På nätet.
Webbadressen
www.tinyurl.com/ycmkfok
leder till ett
videoklipp från
protestaktio-
nen.

ADCC-arbetare protesterar mot varvet

För några veckor sedan ockuperade spanska varvsarbetare Viking Lines nya fartyg ADCC i Sevilla, Spanien. Orsaken sågs vara de två varvens allvarliga finansiella problem.

Uppemot 400 uppretade varvs-

arbetare ockuperade Viking lines fartyg ADCC för några veckor sedan.

Den spanska nyhetskanalen CSN2 visar bilder på personalen som ska ha skanderat slagord gentemot varvet. Dessutom har man i protest tänt eld på bland annat oljefat.

Lösningen, som den andalusiska delstatsregeringen uppges ha lagt fram, går ut på att sammanlänka de två varven som ingår i företagsgruppen. På det sättet skulle kostnaderna minskas och finansieringen av bygget gå i hamn.

ADCC är det största projek-

tet som gruppen har för närvarande och därför är det också viktigt att hitta en snabb lösning. Däremot vill inte företagsgruppen genomgå sådana drastiska förändringar som regeringen vill genomföra, vilket innebär fortsatta sparpaket med uppsägningar som följd. (ne)

Nyan rättar

■ Vi har förväxlat ett par namn i veckans tidningar. I måndags uppgav vi felaktigt att Sylvia Sundström assisterat Satu Kiljunen i konstverket Swing som står utanför Alandica. Rätt namn ska

vara Agneta Sundström.

I tisdagens tidning berättade vi om katten Linus som återvände efter 1,5 år på rymmen. Matte heter Anna-Stina Storfors och inget annat.

Vi håller
**SEMESTER-
STÄNGT**

24.12.2009-28.2.2010

Restaurangbåten Mannechai

www.paroc.fi

**Vi önskar alla en
varm och skön jul
samt ett gott nytt
energisnålt år.**

Bosses Bygg

Bosse 0457 313 4025
Uffe 040 754 2188

PAROC

Insulate for life

Mattssons
julkalender

December
torsdag
24

VI GER **2%**
av dagens kassa-
försäljning till
RÄDDA BARNEN

Gäller 24/12.

K MARKET **ATG** **ONEUD** **Fina** **GODBY TEL 43 250**
ERIK MATSSON

Malin Lundberg
Epost: malin.lundberg@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”What do you think about, what we in Sweden call konstgräs... you know, artgrass?”

PER-ERIK MALM, SPORTBUZZ, INTERVJUAR STEVE PERRYMAN

Kumpula återvänder till Åland United

FOTBOLL. Åland United har gjort klart med en ny målvaktstränare. Vesa Kumpula kommer i dagarna att skriva under ett kontrakt gällande 2010.

– Vesa hör till en av Finlands för närvarande bästa målvaktstränare. Han var målvaktstränare för ÅU även säsongen 2008 då **Emelie Karström** och **Åsa Fors** vaktade buren, så han är ett bekant ansikte för flera i laget, skriver klubben på sin hemsida.

Kumpula efterträder **Mathias Sjölund** som lämnat klubben. (ml)

IFK spelar mot Superettanlag

FOTBOLL. IFK Mariehamn möter Superettanlaget Väsby United i en träningsmatch den 3 april. Matchen spelas på Jomala konstgräs med start klockan 15.00.

Väsby United slutade på tolfte plats i Superettan i år. Bästa målskyttar för Väsby den senaste säsongen var **Elvis da Silva Santana** och **Admir Catovic** som gjorde sex mål var. (ml)

Sportens julnötter 2009

Vad minns du från sportåret?

FRÅGESPORT. Mycket har hänt i sportväg på Åland under 2009. Nu vill testa hur mycket ni läsare minns, genom att ställa en fråga per sportmånad. Håll till godo!

1. I januari kvalificerade sig golfaren Anna-Karin Salmén för spel på Europatouren 2009. På vilken golfbana spelades kvallet?

- a) Metropolitan Golf Club, Australien
- b) La Manga Club, Spanien
- c) Emirates Golf Course, Dubai

2. ÅM i bowling avgjordes i februari. Vilka vann de tre klasserna (dam/herr A/herr B)?

- a) Maria Welin/Stefan Sundberg/Tom Hansen
- b) Brita Johansson/Kenneth Danielsson/Stefan Holmqvist
- c) Malin Bamberg/Mats Rosberg/Sebastian Mattsson

3. Vasaloppet skidades den 1 mars. Bäst av ålänningarna var Jomala IK:s Markus Karlsson. Vilken var hans placering?

- a) 189
- b) 211
- c) 307

4. Finalerna i den åländska innebandyligan spelades i april. Vilka lag tog hem segern i dam- respektive herrklassen?

- a) Gasen i botten/Lemlands IF
- b) IBK Hammarland/Liffarna
- c) IF Fram/Fett

5. VM i bänkpress avgjordes i Luxemburg i maj. Kenneth "Kenta" Sandvik tog hem silvret i +125 kilosklassen. Hur mycket lyfte han?

- a) 296 kilo
- b) 305 kilo
- c) 325 kilo

6. IFK Mariehamn tog emot Atlético Madrid hemma på Wiklöf Holding Arena den 2 juni. Vad blev matchresultatet?

- a) 2–1 till Atlético
- b) 1–1
- c) 2–0 till Atlético

7. Öspelen hölls på Åland den första veckan i juli. Hur många medaljer tog de åländska idrottarna?

- a) 26
- b) 39
- c) 53

8. Beachvolleybollturneringen Paf Open ordnades i Mariehamn i slutet av augusti. Vilka nationer vann på dam- respektive herrsidan?

- a) USA och Tyskland
- b) Brasilien och Holland
- c) Brasilien (både på dam- och herrsidan)

9. I september stod det klart att Åland United skulle bli 2009-års damligamästare. Trots att de förlorade mot Ilves den 26 september säkrades guld i och med att Honka samma dag förlorade mot FC United. Men hur många ligamatcher vann egentligen Åland United under säsongen? (Totala antalet matcher på en säsong är 22 stycken)

- a) 20
- b) 18
- c) 16

10. Alandia Sailing Team tog silver i matchrace-NM i oktober. Man fick dock inte segla någon final. Varför?

- a) Finalen ställdes in på grund av tidsbrist.
- b) Finalen ställdes in på grund av för dåliga väderförhållanden.
- c) Finalen ställdes in på grund av ett sjukdomsfall.

11. Finlands damlandslag i fotboll mötte Armenien i en VM-kvalmatch den 21 november. Anica Sjölund gjorde tre mål för Finland. Hur slutade matchen?

- a) 3–3
- b) Finland vann med 7–0
- c) Armenien vann med 4–3

12. I december ordnades Geta Marathon för andra året i rad. Vem vann helmaran?

- a) Markus Karlsson
- b) Marcus Svensson
- c) Fritjof Fagerlund

De rätta svaren hittar du längst ner på sidan.

Archipelago Raid visas på TV Sport

SEGLING. Den som har tv-kanalen TV4 Sport kan se ett program om seglingstävlingen Archipelago Raid på juldagen kl 15.15

– Det är en actionfylld seglingsfilm i mycket vackra och somriga skärgårdsmiljöer. Förutom professionella seglare möter vi öbon **Monica Aaltonen** på Aspö, fiskaren och riksdagsmannen **Rune Wikström** på Möja och de åländska bröderna **Ensio** och **Tauno Sandell** på Emskär, skriver Ålands turistförbund i ett pressmeddelande.

Programmet visas i repris 1 januari klockan 09.40 och 6 januari klockan 16.50 i samma kanal. (ml)

Sport på gång

LÖRDAG

**Innebandy
Baltichallen**

Åländska cupen. 09.00-cirka 18.00.

**Ishockey
Islandia**

16.00 IFK Mariehamn-Hemvändarna.

Sportens kom ihåg

Ålands Volleybollförbund: ÅM i volleyboll spelas i Vikingahallen på trettondagen den 6 januari (OBS nytt datum!), inte den 2 januari som tidigare annonserats. Klasser: Herrar och damer. Anmälan senast 30.12 till Josefin Lindblom, tel 0405020786 eller per mejl volley@jik.ax. Anmälningsavgift 30 euro betalas till JIK-volley 660100-2306330. Se även http://www.jik.ax/start/volleyboll_start/.

Hur blir det med tryckfrihet på internet?

■ Tryckfriheten i Sverige-Finland hyllades nyligen vid ett seminarium i pampiga Nationalmuseum i Stockholm. Arrangörer var Anders Chydenius stiftelse och stora tidningarna Dagens Nyheter och Helsingin Sanomat.

Det svenska riket fixade världens första offentlighetslag 2 december 1766, efter initiativ av den österbottniske riksdagsmannen **Anders Chydenius**. Sedan dess har tryckfriheten vacklat under negativa politiska perioder, men repat sig igen och anpassat sig till nya förhållanden, med nya medier.

Men nu är läget ovisst. Internet leder till aldrig tidigare skådad närgången offentlighet. Tryckta medier kan man ha under uppsikt, men vad ska man göra med "blogg-fären", där privattyckare och andra åtminstone än så länge tilldrar sig mångas intresse. Många unga avstår

För min del/
Hasse Svensson
has.se.svensson@telia.com

från att betala för "gam-melmedier" medan de äldre gärna håller fast vid tryckta tidningar och tidskrifter.

Försök görs att få bort tryckfrihetens grundlagssta-tus, viktig för tankefriheten också i dag, noterade tidi-

gare hovrättspresidenten och Sveriges justitiekansler **Johan Hirschfeldt**.

Nu lyfts svåra teknikfrågor fram. Det krävs viss anpassning också till EU-lagstiftning.

Europaparlamentets tidigare justitieombudsman **Jacob Söderman**, nu viceordförande i Finlands riksdags grundlagsutskott, framhöll dataskyddsproblem som stör principen om transparens i EU-förvaltningen.

– Även om öppenheten spritt sig får tjänstemän inte yttra sig utan förmans medgivande. Mycket fantasi ägnas åt att behålla hemligheter. Här är gemenskapsdomstolarnas insatser för yttrandefrihet viktiga.

Medierna måste alltid vara redo att ingripa när rätten till yttrandefriheten ska minskas, betonade **Janne Virkkunen**, Helsingin Sanomats chefredaktör och ordförande i International Press Institute IPI.

Han erinrade om hur Finlands hänsyn till stora grannen Sovjetunionen begränsade yttrandefriheten,

med hot om upp till två års fängelse – åtal väcktes dock aldrig. Europeiska människorättsdomstolen är en pionjär när det gäller yttrande- och pressfrihet.

– Men försök görs att tvinga journalister att bryta sitt källskydd när det gäller allvarliga brott. Att anonyma uppgiftslämnare kan lita på källskyddet är grundläggande för all avslöjande journalistik, en hörnstenen i västlig journalistik!

Pressfriheten är gammalmodig, menar många, eftersom den inte gäller internet och andra it-medier.

– Där frodas rykten, halvsanningar och lögn. Facebook och Twitter är aktiva medier. Det är uppenbart att journalisterna måste hitta en ny roll i en ny verklighet. I dag vet ingen vad som ska ske – men jag tror på en bra framtid för journalistiken. Människorna vet mer än förr. Varför skulle de låta nöja sig med halvsanningar och lögn i medierna, frågade chefredaktören.

– Fria medier är oersättliga i kampen mot terrorismen

och säkerhetsorganen, liksom offentligheten, betonade Janne Virkkunen.

Allmänhetens pressombudsman **Yrsa Stenius**, tidigare chefredaktör för Arbetarbladet i Helsingfors och Aftonbladet i Stockholm, berättade om hur frivilliga branschregler för liberal tryckfrihet är basen för en ständig kamp för friheterna, även om sanktionerna är för beskedliga.

– Men etermedierna är inte med. Och systemet är under tryck från nya medier. Internet regleras inte. På det området gäller endast vanlig lag och allmänt åtal.

I den avslutande diskussionen konstaterade Söderman att det är svårt att lagstifta om Internet eftersom "de berörda är emot".

– Men lagbundenhet behövs. Så det finns risk för internationell lagstiftning.

Att lagstifta om Internet är omöjligt. Man bör inte ens försöka, utropade Janne Virkkunen. Det kan bara bli en gammaldags lag som inte fungerar.

– Tidningar har redan fällts för material som publicerats på nätet, noterade Johan Hirschfeldt.

– Den tekniska utvecklingen leder slutligen till att människor inte har någon frihet alls. Det är svårt att lagstifta om lite skydd för privatlivet, sa Jacob Söderman.

– Det här är kanske ett generationsproblem. Unga människor viker obekymrat ut sig på Internet, konstaterade Yrsa Stenius.

Synpunkten/

Internet är konspirationsteoriernas Mecka.

Jan Arnald i Dagens Nyheter 14.11.08.

99 procent av alla program och tjänster som vi kommer att använda via **internet** har inte utvecklats än. Eftersom nästan allt på internet handlar om mjukvara (dataprogram) blir det ändlöst. Det finns ingen gräns för hur mycket nytt man kan göra.

Vint Cerf, vvd hos sökföretaget Google, enligt Svenska Dagbladet 2.11.09.

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Ålands hälso- och sjukvård meddelar att telefonväxeln under julhelgen 2009 är öppen följande tider:

24.12 kl. 10-16
25-27.12 kl. 10-18

Under övriga tider nås avdelningarna direkt på följande nummer:

Barnavdelningen	535 362
Gynekologi- och BB-avdelningen	535 183
Intensivvårdsavdelningen	535 400
Kirurgiska avdelningen	535 269
Medicinska avdelningen	535 194

► LEDIGA PLATSER

Viking Line Abp är ett börsnoterat aktiebolag och det marknadsledande varumärket i passagerartrafiken på Östersjön med trafik mellan Finland, Åland och Sverige samt mellan Finland och Estland. Koncernen bedriver trafik med sju fartyg och omsätter ca 471 miljoner euro. Den årliga trafikvolymen uppgår till 6,4 miljoner passagerare och 102.670 fraktenheter. Antalet årsarbetsplatser är ca 3.100.

Till Tax Free avdelningen i Mariehamn söker vi en

GRAFISK FORMGIVARE

Du har högskoleutbildning eller likvärdig utbildning inom grafisk formgivning, vilket innebär att Du har goda kunskaper i Illustration, InDesign och Photoshop, samt intresse för digital media.

Du är en person som tycker om att hantera flera uppdrag parallellt, är självständig och lyhörd.

Du har erfarenhet eller god kunskap kring dialog med tryckeri. Det är också viktigt att du kan hålla deadlines och har lätt för att samarbeta.

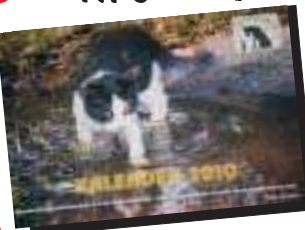
Om du har frågor beträffande tjänsten kontakta Kim Engblom, tel +358 18 27 000, kim.engblom@vikingline.fi.

Ansökan till tjänsten, jämte löneanspråk lämnas till ovanstående mailadress eller per post **senast onsdagen den 30 december 2009:** Viking Line Abp, Kim Engblom, Pb 166, 22101 Mariehamn

VIKING LINE

www.vikingline.fi

► ÖVRIGT

Nu är den äntligen här, djurskyddsföreningens populära

väggkalender för år 2010.

Finns bl.a. hos Lisco, Mariehamns Bokhandel, Britas Bok & Papper, Zooligan, ZooArken, Getaboden, City Tipset, Mattssons i Godby, Sandåsens Blomsterhörna, Smådjurskliniken och Ålands TV Hugos. Pris € 12

Nya Åland

DEBATT

Skattebetalarna får ta smällen

■ **Nu** står det klart att det allmänna avdraget slopas under ledning av regeringspartierna centern och liberalerna.

I praktiken en skattehöjning för oss på Åland. Dessutom var liberalerna med om att höja skatten i Mariehamn. Avgiftshöjningar sker också på många ställen. Det är nu klarlagt att liberalernas valloften om nytt ledarskap och

mer i plånboken egentligen betyder osynligt ledarskap och mer till den offentliga sektorns plånbok.

Skatte- och avgiftshöjningarna slår i praktiken hårdast mot dem som tjänar minst samtidigt som det bromsar konsumtionen, vilket skapar en ond spiral som i slutändan slår tillbaka mot välfärden.

Regeringspartiernas strategi för att behålla en viss konsumtion har varit att vidhålla en stor offentlig sektor. En strategi som nu tar oss ner i en djupare kris.

Skattehöjarpartierna har inte tagit ansvar för ekonomin utan har konsekvent kommit med fagra ord om behovet av minskad offentlig sektor.

Ingen kan vifta bort det faktum som ÅSUB har presenterat; att Åland har 40-45 procent fler anställda i offentlig sektor än Sverige och Finland.

Konkret handling har lyst med sin frånvaro fram till nu. En del nödvändiga förändringar vidtas men också förkastliga åtgärder som exempelvis nedläggningen av

Övergårds. En åtgärd som inte ger en inbesparing i offentlig sektor som helhet.

Skulden för den dåliga ekonomin och skattehöjningarna läggs på finanskrisen och inkomstminskningar från Finland trots att man länge har vetat om att lågkonjunkturen kommer och att den offentliga sektorn på Åland har varit och är för omfattande. Nu skuffar man undan ansvaret på andra och låter skattebetalarna ta smällen.

Petri Carlsson (FS)

Prat inget bevis på politisk aktivitet

■ **Socialdemokraternas** ordförande **Barbro Sundback** sade i måndagens lagtingsdebatt om lagtingsledamöternas kostnadsersättningar att "det är den enda frågan lagtingsledamot **Leo Sjöstrand** har varit aktiv i under den här madatperioden".

Påståendet är felaktigt och visar på bristande respekt för det politiska arbetet.

Den största och den tyngsta

delen av lagtingsarbetet utförs utanför lagtingssalen; i utskott som bereder olika ärenden, men också i de olika lagtingsgrupperna. Åtskilliga arbetstimmar går till att läsa på, sätta sig in i frågor som i många fall är nya och svåra, läsa på paragrafer och jämföra med lösningar som tagits på annat håll, skaffa fram dokument och bakgrundsmaterial. Sakkunniga skall

höras och deras uttalanden bedömas.

Det som allmänheten hör och ser i debatten i plenisalen är en bråkdel av detta arbete.

Leo Sjöstrand är en erfaren, samvetsgrann och noggrann lagtingsledamot som inte lämnar någonting åt slumpen och som definitivt inte har visat brist på aktivitet i det politiska arbetet.

Liberala lagtingsgruppen

Annonsera i den tidning du själv läser!

ÅLANDSBANKEN 90ÅR

STOR-CATERING NYHET 2009

DUKAT TILL FEST

ROCKOFF FESTIVALEN 2009

Vill tillönska alla våra kunder, gäster
samarbetspartners och personal en riktigt.

God Jul & Gott Nytt År

Dennis, Annette, Markus och Milete
Mariepark

Istället för att skicka julkort gör vi en
inbetalning till Demensföreningen på Åland r.f.

VIKING LINE 50 ÅRS FEST PÅ MARIEPARK

LENA & ORUP TESTAR ÄVENTYRSGOLF

ÅNGBÅTSBYRGGANS ÄVENTYRSGOLF NYHET 2009

FEST PÅ VÄG ...

...tel. 13713

”Mariehamn var väldigt snyggt nersläckt.

MESSARE

debatt

Ros till Frille

■ **Dagens** största och vackraste julros till **Fredrik ”Frille” Karlström** för ditt engagemang visavi tv-avgifterna.

Vi har nog tyckt att dessa varit väl dyra i förhållandet till vad som visas och att inte kunnat förstå vad det är som kostar.

Men troligtvis så är Ålands radio & tv liksom många andra företag inriktade på olönsam reklam.

Det som jag tänkt på är varför tv-Åland visar samma filmsekvenser från olika framträdanden under dygnets alla tider, också nattetid. Vem tittar på Ålands tv då?

Att sända på natten är väl inte gratis, fast programmen är bandade? Det man inte visar är verkliga kulturella åländska filmer, till exempel

filmer från segelsjöfarten, skeppsbygget Linden/Albanus, olika framträdande i kk-huset. Repriser av verkliga program är både uppbyggande och förnöjsamma. Tänk på det, ni som bestämmer vad vi skall välja bort i tv-väg, det är ju inte svårt att räkna ut, eller hur?

Allt är väl inte bara fotboll?

God Jul och Gott Nytt År
Kaj Fridlund

Mig veterligen har Ålands radio och tv inga sändningar på natten. Däremot kan man följa det privata företaget Åland 24s sändningar även nattetid, om man tittar på tv över MCAs kabelnät eller Ålcoms IP-tv. Åland 24 uppbär inga avgifter av medborgarna.

Nina Fellman

NYANS ROS

...till **killarna** med sina pickuper, som hjälpte oss upp från diket vid Sviby daghem. God jul hälsar **Forden**.

...och tack till **alla** som skickade födelsedagshälsningar till mej. Rosar gör **Sigrun**.

...till **Kalmers, Birka bröd, ÅCA, Chips Ab, föreningar och privatpersoner** som bidragit till att förgylla julen för många familjer och ensamboende. **Diakoniarbetarna** i

Mariehamns församling rosar.

...till **Tove, Micke och Jonas Lindström** för det fina julkortet som jag fick. Rosar gör **Eivor**.

...till **Anna-Lisa, Nisse och Aetna** som gjorde det julfint för oss till julen. Ett stort varmt tack. **Johanna och Finn Träff** i Grisslehamn.

...till **Lisa Häger** som ställer upp för oss i alla väder. **Johanna och Finn Träff**.

Julkalendern

Vilket nummer har professor Kjell Espmarks stol i Svenska akademien?

Varje utgivningsdag fram till jul publicerar Nyan en fråga. Svaret på den är en siffra. Bilden här ovan ska klippas ut och klistras på den ruta som har samma siffra som svaret på frågan. Onsdagen den 23 december, då den sista rutan och frågan presenteras, har du fyllt alla rutorna i julkalendern.

Alla som klistrat rätt skickar in sin kalender till Nyan senast fredagen den 8 januari och deltar i utlottningen av ett presentkort värt 75 euro på hantverksbutiken Salt. Tre bokpris lottas också ut.

Bilden skickas per post till Julkalendern, Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn eller via e-post katarina.gaddnas@nyan.ax. Det går också att lämna in den på Uppgårdsvägen 6 i Mariehamn.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Tack för civilkurage och kloka insändare om golfen på Stornäset Isabel Kvarnfors, Anna-Linnéa Rundberg, Daniel Blomqvist, Simon Holmström, Silvia Holmström, Kari Niskanen och Adam Conway. Vi hade gärna skrivit på protestlistan! **Ålandsvänner**.

■ Planera in i er kalender Petrolina Hot Road Åland den 7 aug 2010. Mer info kommer senare på vår hemsida. Till dess....God HJul på er alla motorintresserade! **0457**.

■ Tack för julstjärnan, Folkhälsan i Lemland! God Jul! **Ebbe**.

■ Klipp ut Ninas ledare 18.12 om "Självgodhetens pris är missade chanser". Den förtjänar att läsas på nytt med jämna mellanrum... **040**.

■ Hej du 045 som söker calibra-delar. Vad är det du behöver för delar? **Mvh calibra-bruden**.

■ Vi i skärgården har ju nästan aldrig strömvabrott. Men Mariehamn var väldigt snyggt nersläckt. **NA**.

Åland United står och packar kassar på Mattssons! Var är IFKs herrar? **040**.

■ Jaha, nu skall vi då hosta i armvecket istället för att sätta handen framför. Orsaken är förstås att om jag inom en halv timme skakar hand med någon, tar i ett handtag osv. Men vad om jag vill gå i armkrok med min vän! Skall jag nu vänta en hel halvtimme... **Vännen**.

■ Håller med falken. Men jag vill att Renegade five skall kom till Rockoff ! **:-D**.

■ Varför kan de rika golfmäns-

korna inte köpa mark till sina golfbanor så som vi vanliga dödliga får göra... **0457**.

■ Alla vi fattiga äger Stornäset. Nu skall vi ge det åt några rika! The same shit varje jul. Och det har pågått i 2000 år. När skall mänskan utvecklas från sin primitiva nivå? **Udrar Marie**.

■ Stå på dig N! Bra om någon i Emkarby kan hålla sig nykter över jul. **0457**.

■ Stipendium från granpengarna går till Granholm! **050**.

■ Pettersson tar över IFK i vår läser jag! Jaget är större än laget alltså?! **050**.

■ Om man lever på lånad tid, måste man betala ränta då? **050**.

■ Vår Amaryllis slår ut på julaf-ton. Köpt på Sparhallen. **God Jul från Britt-Marie**.

■ Varför är alltid Kantarellens snabbkassa stängd när det är

mycket folk som handlar i vårt sk supermarket? **050**.

■ Anneli du har helt rätt Man skall ej byta blöja bland matgäster Dagens unga mammor har ej folk-vett inte alla. God Jul Anneli ö **Åke**.

■ Nu har jag hört att det är något f-n på gång. **Åke**.

■ Tycker att golf gör sig bäst på tv. Då kan man stänga av och kostnaden är ringa! **050**.

■ Julens största ris till den som har plogat bort all snö från röda banan (skidbanan mellan Öster- och Västernäs) sent på söndag kväll eller måndag morgon! Jullovet står för dörren och många är det som sett fram emot att kunna skida där nu när det äntligen kommit snö. Mariehamns stad säger att det inte är dom som har plogat och fritidsnämnden tycks inte heller veta något, så vem är det då som plogat? Är det någon som sett något? Jag är i alla fall fruktansvärt besviken. **0457**.

■ Du 040. Som vill avsätta "dom som styr oss". Du tillsammans med resten av Ålands befolkning kanske kan släpa sig till vallokalen och välja in lite nytt tänkande att styra Åland, vid nästa val. Man kan inte lösa problem med samma intelligensnivå som skapat dem. Om du kikar till höger på uppslaget i samma Nyan som ditt mess är i så är det många där som inte levt utanför borgen på allt för länge och därmed tappat verk-lighetsuppfattningen. **0400**.

■ Vår favoritjulkappsbutik öde och tom. "Säljis" vi saknar dej och vill önska dej God Jul och Gott Nytt År! **0400**.

■ Vilken glad och fartfylld julfest på Övernäs skola. **Gick med ett stort leende därifrån**.

■ Efter det som varit är det naturligt att vara misstänksam. Att inte några idioter står bakom och drar i trådarna som tidigare... Rena självbevarelsedriften alltså. **0457**.

■ Kära trafikdagbok. Söndagkväll, kraftigt snöfall, bakomföljande bil försöker köra om på "Ämnäs-rakan" fast jag redan påbörjat en omkörning av en grävmaskin! Nära att kollision uppstod! **040**.

■ Skitpratet självdör om du slutar att bry dig. Som det nu är ger du bara mera syre till det. Eller så kan du ju anmäla dig och de berörda till Grannfejden i TV3. **Tomten**.

■ Varför fortsätter inte Veronica och dom andra nissarna med att driva tvärgående linjen (Grisslan) privat nu när den är upprustad och det var så bra bussines eller är det bättre att förstöra en eller två fårjor till, antagligen med något billigt EU-

lands flagga i aktern. **Toker**.

■ Får man verkligen gå runt och kalla folk psyko och fyllesvin? **045**.

■ AICIS. Ett grönt Åland i ett blått Östersjön. Ålänningar i framkanten på vägen. Miljöpro-filer. Genuint miljöintresse hos ålänningar. Konkurrensfördelar. Ålänningar lär övriga världen. Sol vind och vatten och bara vätgasfor-don. Lycka till då. Ålänningarna ska spara denna skrift och läsa den om 10-15 år. **040**.

■ Till Nina Smeds! Kul att läsa din ledarspalt. Men det är så med allt. Helheten! Men det är det som är så tråkigt. Efter att jag själv är ganska insatt i smör-ämnet. Så har jag väldigt svårt att lita på myndigheterna. Även fast vi har ätit margarin i femtio år, så har de flesta i övre ålder kolesterolvärden förhöjda. Men som sagt det beror på fler saker. Det skulle vara skönt att kunna lita på myndigheterna och det måste vi även göra. Men se bara på finanskrisen. Tyvärr hand-lar mycket om ekonomi. Jag tycker att det är bra att det finns forskare som kan se annan bit av margarin-frågan. Och de är inte bara tyckare. Det är folk med hög utbildning. Kanske bättre än självaste makten. **0457**.

■ Jaha globin. Du kan du! Du skulle nog ha varit lite försiktig med vad du går och kallar folk! Du råkade nog göra bort dej när du kallade mej det ena och det andra för min barndoms vän. Hon vittnar gärna om vad du kallade mej! **045**.

■ Önskar vårdarna på Gullåsen en Fridfull Jul. Ni är beundransvärda som kämpar på trots all ovisshet om framtiden och 2 v permittering utan lön som julkapp. **040**.

■ 2x1,5 l cocacola inkl. pant 1,95 e, mjölk 40 c/l, julsinka 1.49 e/kg. på fastlandet i K-butiker. Hemma på Åland och? God jul! **Mvh Janne**.

■ Amorina, en dag behöver ni mina pengar! Det får inte hänga på 36 praliner. **Trött och sjuk**.

■ Dagens julkapp till Runar Karlsson för att han ställer upp som ordförande i Krematorieföreningen. **040**.

■ Heja Noppe, håll på dej bara, jag är också drabbad men i en annan del av Finström. Kram. **0400**.

■ Sämst att det är 18 års åldersgräns på alla raketer! **0457**.

■ Tycker nog att vissa poliser behöver en charmkurs och inte fräsa åt folk när man ringer och frågar någonting! **045**.

■ Till H. Utsatt. Gud så bra skrivet. Håller med dig fullständigt. Man bor väl ihop för att man tycker om varandra. Du är värd det bästa. **Katarina**.

■ Haha pinsamt på julfesten idag :) PARTYPARTY!! Puss. **0457**.

HÄLGE

ZITS

”Vad är det ytterst som riskerar skapa sämre förhållanden för grisar? Svar: Pressade producenter. Vem kan hjälpa dem? Svar: En konsumentrörelse som Finland saknar. TORBJÖRN KEVIN, ÅBO UNDERRÄTTELSE

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bland folk Harriet Tuominen

En obehagligt vit jul

Det är vackert ute nu, påtaglig julkortsstämning. Väl hemkommen från österled kan jag njuta av synen. Men det vita har sina sidor.

Det hela började i söndags. Maken och jag hälsade på min kusin med man i Sjundeå när snön började yra ner mer än nödvändigt. Då tänkte vi närmast på kusinens man, som har snöröjning av en massa vägar på entreprenad; han skulle få nattarbete.

Senare, när vi satt hos min mamma och drack kaffe vid sängkanten, blev det ännu tätare med flingor utanför fönstret. Så tätt att jag till slut föreslog att vi skulle köra tillbaka till Helsingfors medan det fortfarande var litet dagsljus.

Väl ute på vägen kunde vi konstatera att det inte var mycket bevänt med det dagsljuset. Man såg nästan ingenting. En bil, som inte låg långt framför oss, skymtade till då och då tack vare sin ena röda baklykta. Jag drog en suck av lättnad när bilen svängde av så vi fick akter på en med ordentligt dimljus.

När vi var halvvägs började det bildas is på torkarbladen. Hur går sånt till? Till gick det i vilket fall som helst och pisspojken hade frusit. Det vill säga munstyckena var täckta av is.

–Vi måste stanna, föreslog jag, som såg nästan ingenting från passagerarplats. Det var vitt överallt.

–Det här är motorväg, här stannar man inte, konstaterade maken torrt. Han hade fortfarande litet sikt.

Men han fick ge sig. Efter ytterligare en stund körde han åt sidan och jag kom åt att skrapa torkarbladen rena från is och befria pisspojken (dom är ju två).

Så värst mycket mer såg vi inte efter det, men det vi såg var tydligare. Och vi kom fram helskinnade.

Nyheter rapporterade om totalkaos i trafiken, fyra döda och otaliga diskeshörningar på samma tid som vi letade oss från Sjundeå in till Helsingfors.

Kaotiskt var det också på flygfältet. Passagerarna i granngatan på väg till Amsterdam hade väntat sedan 16.40. När vi gick ombord vid 20.30, bara litet försenade, väntade de fortfarande.

På flygfältet här hemma stod bilen insnöad, men inte frusen.

–Vi kör in bilen och lämnar snöskottningen till i morron, tyckte maken när vi kom iväg. Jag hade inte en halv invändning. Snöeländet hade tagit på krafterna.

Det är tisdag nu och vi har fortfarande inte skottat. Det hade världens bästa grannar gjort en halv timme innan vi svängde in på vår gat-stump. Vilken tur att flyget var precis en halv timme försenat!

Nu stannar vi hemma över helgerna, så det får snöa och bära sig åt hur mycket det vill. Men det där med vit jul kan ha sina svarta sidor, så att säga. I alla fall: God jul på er, allihop!

Så är det dags igen att stressa av, ta det lugnt och bara mysa och rå om varann.

Hur enkelt som helst, så varför ...

Vi vet det långt i förväg, faktiskt årtal i förväg. Det blir jul varje år, på exakt samma datum. Vi har massor av tid att förbereda oss, så det finns ingen anledning att stressa till det i sista sekunden.

Men som världen ser ut i dag kan man aldrig vara säker på att det blir som planerat. Julklapparna som man har handlat på nätet kanske aldrig kommer fram. På samma sätt kan det gå med barn eller mor- och farföräldrar, som plötsligt sitter fast i snöoväder på någon flygplats istället för att mysa framför brasan hos föräldrar eller barn och barnbarn.

Går det på tok så skyller vi på vädret. Kanske också på flygbolag och luftfartsmyndigheter, som inte flyger eller håller fälten öppna bara för att det är litet dåligt väder.

Men väder har vi alltid haft. Det kan inte vara vädrets fel om vi inte kommer fram i tid. Det måste bero på att vi har startat för sent. Vi utgår från att om det går ett flyg som landar fem före julafton så skall vi inte behöva ta ett som landar ett dygn tidigare. Eller ta båt eller tåg.

Och vi räknar nästan aldrig med att det inte går att resa. Trots det kunde vi i går läsa om julfirare, som var strandsatta runtom i Europa på grund av snöovädret tidigare i veckan. Och ett nytt kan vara över oss redan när den här tidningen delas ut.

Undra på att vi blir stressade om allt inte fungerar som det var tänkt.

Just den här julen har familjen gjort sin resa, i snöoväder. Nu skall vi ladda upp med mat, brädd och annat trevligt och nödvändigt och sedan får det se ut precis hur det vill på utsidan, inget kan rubba lugnet inne i stugan (det är planen).

Alla kan inte ha det så. Det finns de som måste jobba för att vi andra skall ha det tryggt och bra: sjukvården, räddningstjänsten, polisen, sjöbevakningen, snösvängen och många fler. Alla dem skall vi skänka en extra varm tanke när vi sitter där i fåtöljen, men pläden över fötterna och läser nyaste julklappsboken medan tv:n står på ljudlöst.

Alla kan inte, men några till skulle klara det. Det gör inget om det nästan känns litet trå-

Ledarstick

Regeringskrisen stod för dörren

Var det kommunalpolitiken som tog över en del av centerns ledamöter i lagtinget i måndags. Eller var man på allvar ute efter att fälla landskapsregeringen?

Visst kan ett regeringsparti gå emot regeringen i någon fråga, men då skall det helst inte gälla pengar i en budgetomröstning. Nu röstade en majoritet av centergruppen för Harry Janssons (C) motion om att kompensera Jomala, Saltvik och Brändö för att de fått för litet tillbaka av samfundsskatten.

De som röstade för motionen var Jansson från Jomala, Roger Slotte Jomala, Henry Lindström Saltvik, Runar Karlsson Saltvik, Jan

Stilla som lågan. Hur länge klarar vi av att vara det? Vågar vi ens försöka eller blir det tråkigt med en gång? Foto: STEFAN ÖHBERG

kigt. Det är bara bra som kontrast till det höga tempo vi normalt förväntar oss av oss själva och andra.

Vi kan till och med försvara viss lättja med det bästa av samveten: Med tanke på miljön är det bra om vi gräsrötter kan hålla oss litet lugna medan världens ledare försöker enas om utsläppsnivåerna.

Som klimatmötet i Köpenhamn utvecklades så är det uppenbart att vi inte kan ta det lugnt tills det finns en överenskommelse. Men många

kan varva ner litet åtminstone under resten av den här veckan. Gör det!

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Ut kommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS Pb 21, 22101 MARIEHAMN Uppgårdsvägen 6 Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15) Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 444 e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450 Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare. Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman fn (018) 528 441 nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef: Anna Björkroos/Malin Tillström tfn (018) 528 442 redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman tfn (018) 528 455 annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör: Patrik Dahlblom/Nina Smeds tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466 kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist tfn (018) 528 478 sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN Delice Lindegren tfn (018) 528 447 stefan.norrgrann@nyan.ax
ADMINISTRATION VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447 stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443 prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER Fortlöpande helår..... 198 € halvår..... 101 € kvartal 51 €

Publiceringsdag		Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färgannonser	
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14	
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14	
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14	
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14	
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14	

Target: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45 1)	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15
Passagerare utan fordon/passagerare med fordon skall vara incheckad senast 30 min. före avgång Transport till/från Mariehamn-Långnäs reserveras med bätresan				

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 18.15 /19.30 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 02.50 L 13.35
L = Långnäs				
1) 26.12 avg 10.35 Långnäs (ank Åbo 15.00) Transport 09.35 fr M:hamn skall förbest. 31.12 avg 14.15 Långnäs. Transport 13.35 fr Västra hamn skall förbest.				
Avvikelser från turlistan under jul och nyår. Ring för närmare info eller www.tallink.se eller fi				
god Jul! SILJA LINE Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 mån-fre 8-21, lör-sön 10-18 (1,72 €/besvarat samtal + alltid ins/msa) www.tallinksilja.fi				

Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 — 00.50	→ 01.00 1) — 10.00
10.00 — 05.00 2)	→ 04.50 — 18.00
1) Ingen avg 31.12, 2.1, 4.1, 6.1, 8.1 2) Ingen avg 30.12, 1.1, 3.1, 5.1, 7.1	
TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång Torggatan 14, tel 16 711 eller 0600 174552 (1,72 €/besvarat samtal + alltid ins/msa) www.tallinksilja.fi	

Turlista t.o.m. 27/5 2010 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00
Extratur onsdag 23/12 kl. 20.00 från Grisslehamn				
Ej trafik torsdag 24/12 samt fredag 25/12				
fredag 1/1 kl. 8.30 från Eckerö samt kl. 10.00 från Grisslehamn				
Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.				
Bokning: tel. 28 300, växel 28 000				
Grisslehamn tel. 0175-258 00				
Bokning även på www.eckerolinjen.ax				
ECKERÖ LINJEN Torggatan 2, 22100 Mariehamn				

Ta en paus...	
Alla dagar	M:hamn → Sthlm 10:00 → 15:45
	Sthlm → M:hamn 18:00 → 02:00
Sönd-Onsd	18:00 → 02:00
Torsd-Lörd	18:00 → 03:30
BIRKA PARADISE Kontakta Ålandsresor tel 28 040 www.birka.se	

Jul- och nyårstrafiken	
Julafton 24.12	Lördagstrafik
Juldagen 25.12	Ingen trafik
Annandag jul 26.12	Ingen trafik
Nyårsafton 31.12	Trafiken slutar 18.10
Nyårsdagen 01.01	Ingen trafik
Trettondags-afton 05.01	Trafiken slutar 18.10
Trettondagen 06.01	Ingen trafik
God Jul & Gott Nytt År! önskar Stadsbussen Ab	

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.12.2009	
ROSELLA	
måndag-torsdag	fredag-lördag
M:hamn Kapellskär	M:hamn Kapellskär
08.00 → 09.15	07.30 → 08.30
16.00 → 17.30	12.45 → 14.00
15.30 → 12.00	18.30 → 19.30
22.00 → 19.00	12.00 → 09.00
	18.00 → 15.00
	23.00 → 20.00
Rosella jul-/nyårstrafik: Sista avg. före jul Kap-Mar 23.12 kl 19.00. Åter i trafik 26.12 kl 18.30. Nyårsafton Mar-Kap 8.00, Kap-Mar 12.00. Nyårsdagen Mar-Kap 18.30, Kap-Mar 20.00.	
Buss Sto-Kap avg. Cityterm. 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kap ca 55 min före fartygets avg. Åven buss Kap-Sto (ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje. Kontakta vår resebutik för busseslutning till Uppsala.	
Åland-Stockholm dagligen	Åland-Finland dagligen
ÅLAND STOCKHOLM	ÅLAND ÅBO/H:FORS
01.10 1) L → 06.30	03.30 1) L → 07.35 Åbo
04.35 2) M → 09.40	14.25 1) M → 19.40 Åbo
09.55 2) M → 15.30	23.45 2) M → 09.55 Hel
14.25 1) M → 18.55	14.10 M → 08.45 1) Åbo
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00 1) Åbo
23.40 M → 16.45 2)	04.25 M → 17.30 2) Hel
07.45 1) M → 18.00 2)	
03.20 L → 20.10 1)	
M = Mariehamn L = Långnäs	
1) Juluppehåll i trafiken efter morgonankomst till Stockholm och Åbo 24.12.2009. Trafiken återupptas med morgonavgång från Stockholm och Åbo 26.12.2009.	
2) Julkryssningar. Ej ordinarie trafik 24-25.12.2009. Kontakta resebutiken.	
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ord avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köra ombord senast 30 min före ord avgång.	
VIKING LINE	Storagatan 2, tel 260 11, boken 262 11
	www.vikingline.ax

ONSDAG 23 DECEMBER 2009

| dagens ålänning |

“Vi tävlade i unghäst-klassen och fick en rosett”

Dagens ålänning heter **Julanda Lindholm** och är hemma på Åland för att fira jullov. När vi träffar henne utanför Dinos är hon i full färd med att planera ett in-hopp i eftermiddagssändningen på SteelFM.

–De ringde för en timme sedan och frågade om jag kunde vara med istället för **Jouya**. Jag ska prata lite om vad som händer i jul, vad som hänt under terminen och min mammas försök att göra yoga i morse.

Till vardags läser Julanda juridik i Umeå och umgås med sin häst som hon har i ett stall en bit utanför studieorten.

I söndags kammade de hem sitt första pris i en hopptävling.

–Vi tävlade i unghästklassen och fick en rosett för att vi red helt felfritt, säger hon glatt.

Betyder det att ni vann?
–Nja, det betyder att vi red i rätt följd utan att riva några hinder. Hon är så duktig!
Vad ska du göra i jul då?

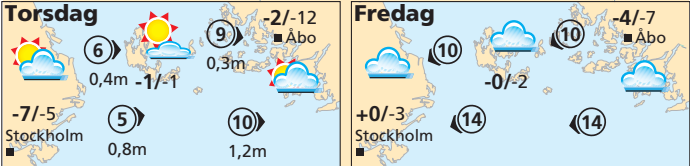
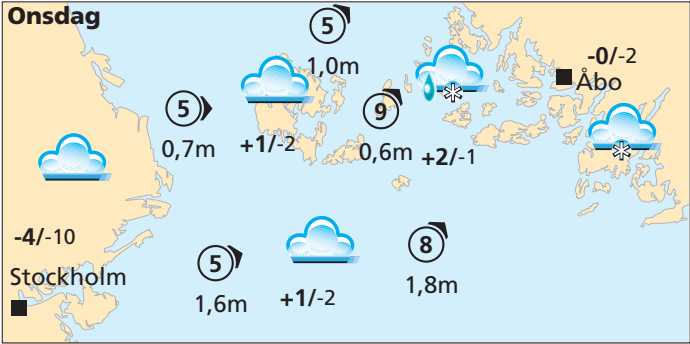
Hästar och radio. Julanda Lindholm har lov från juridikstudierna i Umeå och ska spendera julen med familj och vänner. På fritiden umgås hon med sin häst och pratar i radio, i dag hoppar hon in och spelar lite musik i eftermiddagssändningen i SteelFM.

–Jag ska sova. Och så ska jag äta hemlagad mat, kött som inte smakar slamsor.

Vem vill du önska god jul till?

–Jag hälsar till alla jag känner, till de som känner sig träffade.

Text och foto: JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

I går kl 14		temp.	moln.
Jomala	-5		☁
Åbo	-5		☀
Helsingfors	-4		☁
Stockholm	-10		
		temp.	vind
Nyhamn	-2	VSV	10
Märket	-6	SV	8
Kumlinge	-4	VSV	7

Vattenståndet i går kl 14	
Föglö -13 cm	Åbo -5 cm
Solen i dag	
Mariehamn	Upp 9:44 Ner 15:35
Helsingfors	9:25 15:14
Stockholm	8:45 14:50

Utomlands i går	
Köpenhamn +1	Madrid 10
Oslo -7	Rom 14
Bryssel +2	Aten 14
Moskva -13	Las Palmas 24
London +0	Phuket 31
Paris +2	Peking +7

METEOROLOGISKA INSTITUTET	Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa
---------------------------	--

Grönt mos
potatismos gjort på fryst potatispulver
1 gul lök
100 g hackad grönkål
2 dl riven ost
1-2 krm salt
2 krm vitpeppar

Gör så här:
Fräs löken. Lägg i grönkålen och grädden och låt kålen tina och bli het. Gör potatismoset och rör ner kålröran tillsammans med osten. Smaka vid behov av med mera salt och peppar. Rör moset fluffigt och servera till köttbullar, skinka eller liknande som kan avsmakas dagen före julafton.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

K-LANTBRUK

ÅTER PÅ ÅLAND

Ombud Magnus Björkman / Karis Järn Ab

Tel 0457 342 7552

www.k-maatalous.fi

Ljus i mörkret

Ljuslykta Paradisverkstan

27€

finns i flera färger & modeller

Bromark's

Torggatan 1 tel/fax 13 174

Öppet: vard 9.30-20, julafton 9-12

GULDVIVA

Euforia

GULDVIVAS NYA JULSMYCKE

Den perfekta julklassen hittar du hos Guldviva.

129€

925 STERLING SILVER

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN | WWW.GULDVIVA.COM

Vi önskar alla våra kunder

God Jul & Gott Nytt År!

Julafton stängt

MÖBEL-City

G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544

VI önskar alla God Jul & Gott Nytt År!

DAN'S BIL & solskydd

G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

Skiftnyckel 8" med Ergo grepp

19,90 (ord. 39,55,-)

SERVICE FÖR DIG

HOLMBERGS

TEKNIK • KVALITET

JUL- OCH NYÅRSÖPPET: 23/12 7.30-19, julafton 9-12, nyårsafton 9-14

Godbyvägen tel. 23 555 www.holmbergs.ax • Mån-fre 7.30-17.00 Lör 9-14

KUMHO TYRES

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR

J-S DÄCK

Jomala, Torp Tel 040 729 4200, 0400 804190

Tältfixarna

Fixar ditt tält till festen eller marknaden tel: 0457 5483187

Nya Åland

23 DECEMBER 2009 NR 257 PRIS 2,00 €

Med spår av Söderbybranden

FILATELI. Branden i Söderby livs och café har lämnat spår efter sig på många olika sätt.

Det här brevet med sotspår av branden är högtintressant för frimärkssamlare.

SIDAN 30

Traditioner med gamla anor och symbolik

REPORTAGE. De flesta av våra jultraditioner har gamla anor och en symbolisk innebörd som vi inte alltid tänker på. Till exempel symboliserar julgransbollarna frukterna på paradiset träd. Traditionen att använda olika former av halm som pynt går tillbaka till förkristen tid i Finland.

Den första julgatsbelysningen i vårt land tändes i Jakobstad redan på 1850-talet.

Nyan presenterar i dag bakgrunden till många av våra jultraditioner.

SIDORNA 26-27

Gamla anor. De flesta av våra jultraditioner har en kristen symbolik, men sedan att pynta med halm kring midvinter går tillbaka till förkristen tid. Den här julkrubban fanns i Saltviks kyrka 2007. Foto: ERKKI SANTAMALA

PRENUMERERA PÅ NYA ÅLAND!

Nu kan du teckna en fortlöpande prenumeration på Nya Åland och samtidigt hjälpa Östersjön. Dessutom erhåller du Nyankortet för år 2010.

10% av första raten av prenumerationsavgiften går till **Östersjöfonden**.

Du får ett fint Östersjö-diplom på köpet!

Javisst!

Jag vill teckna en fortlöpande prenumeration

- ☐ 12 månader 198€
- ☐ 6 månader 101€
- ☐ 3 månader 51€
- ☐ 1 månad 17,50

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon: GSM:

E-post:

Underskrift:

Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland.
Fastlandet 1€/mån, Sverige 2€/mån

Nya Åland
bjuder på
portot

Nya Åland

Svarsförsändelse

Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

Skicka in kupongen eller kontakta vår prenumerationsavdelning, tel 23 444, eller e-posta på prenumeration@nyan.ax

Detta erbjudande gäller enbart nya prenumeranter.

Gammal tradition. Julgatan i Mariehamn är en tradition på Åland. Den första julgatan i Finland öppnades redan på 1850-talet i Jakobstad. Den pryddes av symbolerna tro, hopp och kärlek. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Våra julprydnader berättar

Många traditionella julsaker och julprydnader på Åland och i Finland kommer ursprungligen från 1800-talets Tyskland eller Sverige.

De nya sederna och prydnaderna togs först i bruk i finare hem och prästgårdar, därifrån spred de sig sedan till allmänhetens julfirandet.

Julljus

I Tavastehus restes Finlands första stadsgran med elektriska ljus år 1929. En julgata öppnades i Jakobstad redan på 1850-talet och pryddes med symbolerna tro, hopp och kärlek med elektriska lampor år 1913.

I Helsingfors sågs den första julgatan med belysning på Glogatan år 1930. Alexandersgatan etablerades som julgata för den kommersiella julen med sina ljusdekorationer i slutet av 1940-talet.

Julbelysningen har samma bakgrund som julljus och gravljus på julafton: ljuset symboliserar livets ljus och det hopp som Kristi födelse bär med sig.

Julkalendern

Den första kända julkalendern fanns i München år 1908. I Finland finns uppgifter om julkalendrar från 1910-talet, men i hemmen blev de vanligare först under andra världskriget.

Ursprungligen föreställde adventskalendern ett hus där man fick öppna ett fönster för varje dag. Bakom den sista luckan dolde sig Jesusbarnet i krubban.

Julkransarna

Bakgrunden till de kransar som hängs upp på dörrarna i jultider är adventskransen. I Tyskland började man på 1830-talet använda adventskransar som välkomnade Kristus och ursprungligen hängdes de upp i taket. Denna

Dörrkransar. Traditionen med dörrkransar kom till vårt land på 1950-talet från USA. På arkivbilden hanterverkaren Gerd Lindblom.

Foto: JONAS EDSVIK

sed spred sig sedan snabbt till hela kristenheten.

Prydnader som flätats av granris och kvistar kunde också ställas på bordet, där det ofta fanns plats för fyra adventsljus. I Finland förekom adventskransar redan på 1920-talet. Populära blev de först på 1950-talet då den modell av kransen som används som dörrprydnad kom till oss via USA.

Julgranen

I Tyskland har julträd använts åtminstone ända sedan 1400-talet för att påminna om livets träd i paradiset. Julträdets symbolik för med sig grönska och pånyttfödelse mitt i vintern.

I Finland finns de första anteckningarna om julgranar från år 1829, då det berättas att en baron i Helsingfors hade åtta julgranar i sitt hem – en för varje familjemedlem.

En gemensam julgran restes första gången i Tammerfors år 1893. Julgranen och julgransprydnader började spridas till de finländska

Julblomma. Röda rosor var den första blomman som förknippades med julen i vårt land. Foto: JONAS EDSVIK

hemmen på 1870-talet. Seden främjades av den tidens populära jultidningar med bilder på julgranar som på tyskt vis var prydda med änglar och flaggor på grenarna.

I den finländska folkturen växte seden med julgranar ihop med den redan kända seden att resa namnsdagsgranar. I en namnsdagsgran hängde man upp namnsdagspresenter och pappersprydnader. Även tallar och enar har använts som julträd.

Julgransprydnader

Prydnaderna som hängs upp i julgranen hör också traditionellt ihop med julens budskap och symbolik. Julgransbollarna har utvecklats från de frukter som hängdes på grenarna och är en bild för frukterna på livets träd i paradiset. Med hjälp av girlander och glitter börjar julträdet blomma.

Änglarna förkunnar julens budskap. Likaså berättar de gamla miniatyrflaggorna att julens budskap är till för alla folk.

Julstjärnan

Stjärnan i toppen av julgranen påminner oss om den stjärna som lyste över krubban. I

kyrkokonsten har julstjärnan ofta beskrivits som en komet. På 1930-talet blev det sed att också hänga upp pappersstjärnor med en lampa inuti i fönstren.

Julstjärnan är sex- eller åttauddig. Den sexuddiga stjärnan som består av två liksidiga trianglar kallas Davidstjärnan och förkunnar budskapet om en treenig Gud. Den åttauddiga stjärnan är åter en symbol för födelsen och det nya livet.

Julväxterna

Traditionella finländska julblommor är rosor samt liljans släktingar hyacinter och tulpaner, Jungfru Marias blommor. Azalean har först senare blivit en julblomma, likaså julstjärnan på 1960-talet.

Julmisteln som härstammar från England har blivit populär i Sverige och håller småningom på att sprida sig även till Finland. Den evigt gröna misteln symboliserade ursprungligen Kristi odödlighet.

Halmprydnaderna

Halmhimlar och halmbockar är en kvarleva från den gamla seden att breda ut halm i hemmen till julen. Ursprungligen hörde halmen ihop med den förkristna kekrifesten (en gammal finsk skördefest), men i och med kristendomen började den förknippas med halmen i krubban i Betlehem.

Man bredde ut halm också i kyrkorna ända fram till 1900-talet. Sedan den gamla seden försvunnit blev halmen fortfarande kvar som material i många julprydnader.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 465

Pyssla tillsammans inför jul

Här kommer några enkla tips på julpyssel man kan göra också med små barn. Det behövs nästan inget specialmaterial alls.
Det mesta är sådant som de flesta har hemma.
Ta en timme tid tillsammans. Tänd ett ljus, prata och pyssla inför jul.

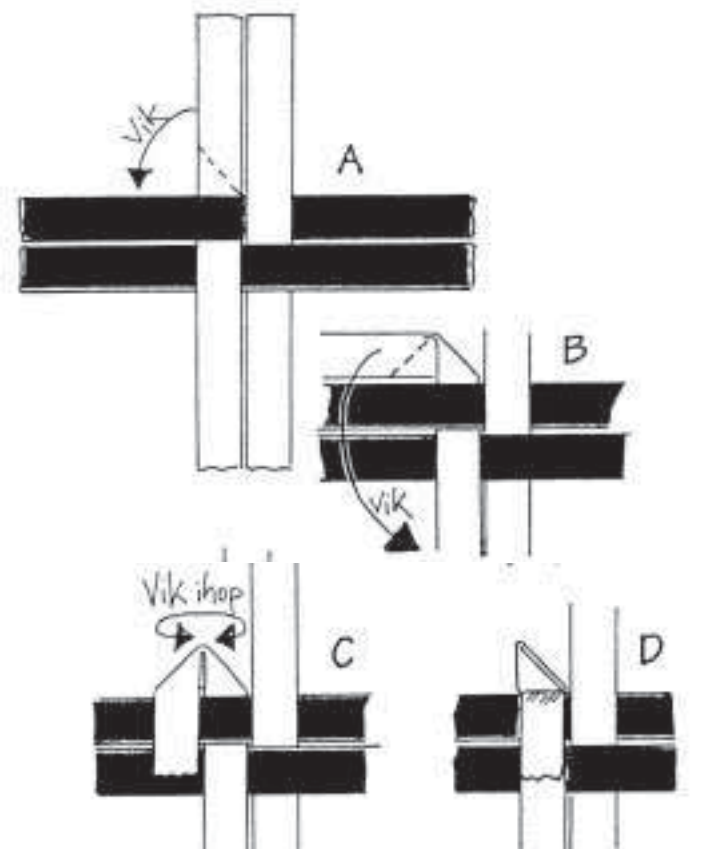
Lätt och svårt. Pepparkakorna av kartong är buslätta att göra. Stjärnorna är ganska svåra. Foto: JONAS EDSVIK

Fuskpepparkakor

De här fuskiga pepparkakorna är lätta att göra och blir fina att hänga i granen eller i ett fönster.

- Du behöver:**
- ◆ brunkartong
 - ◆ pepparkaksmått
 - ◆ penna
 - ◆ sax
 - ◆ vit krita, färgpenna eller tusch
 - ◆ nål och tråd

- Gör så här:**
1. Rita av pepparkaksmåttet på den bruna kartongen
 2. Klipp ut figuren
 3. Rita kristyrdekorationer med vit färg.
 4. Trä en tråd igenom pepparkakan så den går att hänga i granen.

Vänskapsgirlang. Ett enkelt pyssel som blir förvånansvärt fint i granen. Foto: JONAS EDSVIK

Vänskapsgirlang

Det här är inte svårt, men det kan ta lite tid. Är man två kan man göra det tillsammans åt var sitt håll. Då blir det verkligen en vänskapsgirlang.

- Du behöver:**
- ◆ papper (glansigt, vanligt eller både ock, tidningspapper går också bra)
 - ◆ lim
 - ◆ sax

- Gör så här:**
1. Klipp cirka 20 cm långa och 2 cm breda pappersremsor. Är pappret väldigt tunnt, kan man göra remsorna bredare och vika dem dubbelt.
 2. Klistra ihop remsan till en ring.
 3. Nästa länk träas genom den första och klistras ihop på samma sätt.
 4. Fortsätt så länge du vill och orkar. Girlangen får gärna vara flera meter lång så man till exempel kan vira den några varv runt granen.

Pappersstjärnor

Det här pysslet är svårare. När man lärt sig hur man viker brukar det bli så roligt att det är svårt att sluta. Man kan göra stjärnorna i flera storlekar, hänga dem en och en eller trä upp flera på ett band.

- Du behöver:**
- 4 stycken remsor 2x19 cm
 - lim
 - nål och tråd

- Gör så här:**
1. Lägg ihop och fäst de fyra remsorna med lite lim som första bilden visar. Låt torka.
 2. Vik stjärnans första tagg som bilderna visar steg för steg. Fortsätt att vika taggar motsols runt stjärnan på samma vis.
 3. När du vikt alla remsorna kan du göra stjärnan stadigare genom att limma fast remsornas ändar.
 4. Trä i en tråd i stjärnan med hjälp av en kraftig nål.

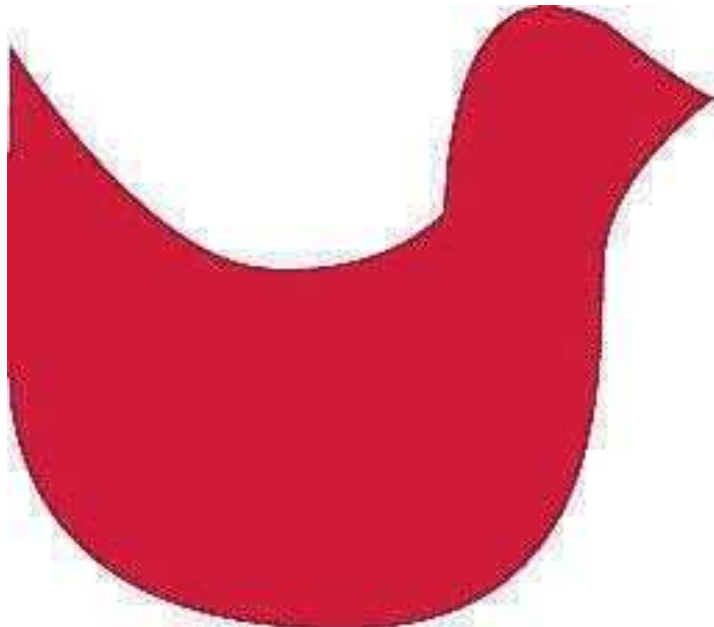
Julfågel. Klipp dragspelsvingar av tidningspapper eller silkespapper. Foto: JONAS EDSVIK

Julfåglar

Det här är ett enkelt pyssel på fina fåglar att hänga i granen eller i ett fönster.

- Du behöver:**
- ◆ kartong eller stadigt papper
 - ◆ silkespapper eller tidningspapper
 - ◆ paljetter till ögon (har man inga kan man rita dit ögonen istället)
 - ◆ tråd till upphängning
 - ◆ sax

- Gör så här:**
1. Klipp ut en fågel, ta hjälp av mallen, eller rita en egen.
 2. Klipp en 2 cm vågrät skära ungefär på mitten av fågeln.
 3. Vecka en bit silkespapper eller tidningspapper som ett dragspel och träd det genom skåran. Veckla ut vingarna lite.
 4. Limma paljetter till ögon, eller måla dit dem.
 5. Fäst en bit tråd i fågeln.

Fågelmall. Förstora fågelmallen och klipp ut den i färgat papper.

Här börjar en unik berättelse

Runar Olofsson (12.10.1912-31.10.2000) föddes på skärgårdshemmanet Kalorsons i Vårdö Lövö. Han skapade sig en bana som sjöman och slutade som övermaskinmästare. När

han gick i land blev han företagare och köpman i Mariehamn, "sporthandlarn".

Runar Olofsson har skrivit flera skildringar av sitt ofta hårda sjömansliv. Hans bi-

drag till **Justus Harbergs** bok "Åländsk sjöfart med maskindrivna fartyg" (Ålands Nautical Club 1995) om "En gammal sjömans berättelse från 30-talet" fick lovord, inte minst av litteraturrecensenten

i Helsingin Sanomat, Nordens största tidning.

Nya Åland kan med tillstånd av sonen **Bengt-Olof Olofsson** i Godby och dot-

Minnen från 1920-talet, del 1

När pojkbröder skötte män

Kalorssons. "Nya hemmet" kallades också huset på Kalorssons i Vårdö Lövö. På trappan mamma Augusta och yngste sonen Bror-Erik. Året är 1938. Bilden ur Bengt-Olof Olofssons samling.

Runar. Artikelförfattaren Runar Olofsson. Bilden ur Bengt-Olof Olofssons samling.

Harry. Harry Olofsson. Bilden ur Bengt-Olof Olofssons samling.

Jag skall försöka att ur minnet, under ett år, följa livet på ett litet skärgårdshemman i slutet av 1920-talet.

Jag börjar vid nyår. De flesta julbjudningarna var över och vardagslunken tog vid.

Det som låg närmast till hands var skötseln av de många djuren i stall och fähus. Där fanns hästar, kor, ungdjur, tjur, gris (grisar), får och höns.

Korna skulle mjölkas morgon och kväll. Alla skulle ha mat och vatten flera gånger om dagen. Dyngan skulle mockas ut varje morgon. Vattnet skulle pumpas upp. Hönsen skulle äggas.

Att sköta hästarna, pumpa vatten och mocka dynga var typiskt karlgöra. Att mjölka och sköta korna, gris och kalvar ansågs som kvinnoarbete. Många gånger hjälptes vi åt.

Far och äldsta bror var i Amerika, så det var jag och min ett år yngre bror som stod

för husbondskapet. Jag var 16 och Harry 15 år. För mej kändes det som en stor utmaning.

Enligt årsrytmen var det dags att gå till skogs och börja lägga ihop (samla i högar) ved för följande års behov. Till gården hörde två olika skogsskiften, Vikar hägnan och Öjen. För att få hem ved från Öjen var man beroende av is på fjärdarna. Vi tog oss fram tre-fyra kilometer över väglös mark. Var det riktigt busväder stannade vi hemma. Då satt vi i köket hemma och repareerade skodon och selar.

Enbart sträng kyla höll oss aldrig hemma. Vi arbetade flera veckor i skogen. Förutom ved högg vi också material till gårdesgårdar.

För ett års behov krävdes cirka 40 kubikmeter ved. I skogen sökte vi först självtorkade träd och skatar (lämningar) från tidigare års stockhuggningar. Sen högg vi stående

tern **Christel Olofsson** i Köpenhamn publicera Runar Olofssons unika berättelse om när två tonårspojkar under ett årsvarv tog hand om manssysslorna på bondgården när fadern **Karl-Johan**

Olofsson arbetade hårt i New York för att få pengar till att utveckla stället.

Serien är varsamt redigerad av författarens systerson **Hasse Svensson**.

nens göra

Vinternot. I artikeln berättar Runar Olofsson om dragning av vinternot. Bilder ur Ålands museums samling visar notdragning vintertid på Sottunga.

skog så mycket vi behövde. Stockarna högg vi i fyrameterslängder, som vi körde hem till vedbacken. Under våren sågades och högs de till passlig ved.

Så fort det blev snöföre körde vi ut dyngan till åkrarna. Ofta måste vi bryta loss den med järnspekt.

Snörika vintrar var det mycket arbete med att hålla kyrkvägen öppen. Detta ålåg bönderna i byn. Skolbarnen gick denna väg sex dagar i veckan. På flera avsnitt av kyrkvägen fanns gärdesgårdar på båda sidor som bildade "gator". Vid yrväder kunde dessa gator helt fyllas med snö. Man kan förstå vilket arbete det var, att med spade och skyffel rensa upp dessa avsnitt. Privata vägar fick var och en klara upp på egen hand.

Nu kan vi komma ihåg att på denna tid fanns inga bilar i skärgården, som skulle ha fordrat en mycket noggrann snöröjning. Med hästar, skogskälkar och slädar kom man bra fram i 30 centimeter snö. Men förrän vägen var uppskottad hade skolbarnen det väldigt arbetsamt att ta sig fram de tre-fyra kilometrarna från vårt håll i socknen till skolan. De yngsta var nio år.

Jämför med dagens skolskjutsar! Jag minns själv hur tungt det kunde vara att ta sej till skolan och hem därifrån förrän vägarna var skottade.

Med granngården Pellas hade vi gemensamt fiskevatten och en strandnot. När isen lagt sig och var tillräckligt stark kom **Johannes Johansson**, "Pell-Janne", och sa till om notdragning. Det passade oss utmärkt.

Själva dragningen gick till ås att vi släpade noten, som

Vinterkörslor. Vintertid körde bönderna hem ved och timmer från skogen. Bilden, tagen någonstans på Åland, ur Göran Harbergs samling i Ålands museum.

var cirka 2 meter djup+ och 100 meter lång, i en vid cirkel längs sjöbottnen, via en mängd håll som vi huggit upp i isen. Vid stranden fanns det stora "lukhållet", där noten drogs i land.

Fiskelyckan varierade förstås från någon enstaka fisk till massor av gäddor och laxar. När noten var rengjord från allt abborrgräs och upphängd på en gärdesgård på tork var den korta vinterdagen till ända.

När arbetet med noten var klart delade Janne med ögonmått fisken i två högar. Sedan greppade han en fisk vid huvudet och frågade: "Huvud eller stjärt?" Om brorsan och jag svarade "huvud" snurrade Janne fisken och dit huvudet pekade låg vår hög.

När isen på fjärden blev tillräckligt stark satte vi ut en sköta under isen vid Esch-

holm för att få färsk strömming till mat och krokbeten. Vi försökte alltid få ut en del gäddkrokar under den första isen, då lake och gädda var mest på hugget. Med ryssjor fiskade vi innan isen blev för tjock – med risk för att redskapen frös fast för gott.

Det här kan tyckas som en hel del fiske. Men faktum är att vi aldrig hade allt på en gång. Ofta var förhållandena så opassliga att vi inte hade några redskap ute alls.

Ja, så gick vintern. Det enda regelbundna var väl mjölkkörningen till mejeriet. Det var sju bönder som turades om, så vi hade tur var sjunde vardag.

NÄSTA AVSNITT: Kvinno-göra och när prästen kom till vedbacken.

Bli koncentreringskund!

Hemlösoresförsäkringen utan kostnad i 12 mån för dig som bor i lägenhet och 20 % rabatt på hemförsäkringen om du bor i hus. Teckna försäkringen senast 31.12.2009.

Kom in till något av våra kontor så berättar vi mer! Välkomna!

www.andelsbanken.ax
tel. 6330*

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

God Jul och Gott Nytt År

till alla kunder och samarbetspartners

Filatelipärkla från Söderbybranden

Raritet. Posten Åland uppger att det bara var mellan 12 och 15 frankerade kuvert som fanns bland den skadade posten.

Branden i Söderby livs och café har också gett upphov till något som intresserar frimärkssamlare.

I de flesta landsortskommuner har Posten Åland lagt ner kontoren och anlitat butiksinnehavare som postombud. I Lemland var det Söderby livs och café som skötte detta fram tills branden.

Följebrev

Post som förvarades i den drabbade butiken rök- och sotskadades, vilket posten informerade om i ett följbrev när försändelserna skickades ut i ett nytt yttre kuvert. Åtminstone en sådan försändelse gick till en person som förstod sig på det filateliska värdet.

–Detta är kanske det mest intressanta Ålands-objekt jag fått de senaste åren, kommenterar mottagaren **Bo-Erik Hermans** i Jeppo, som länge samlat och handlat med frimärken.

Ovanligt objekt

Det rör sig om endast 12-15 brev frankerade

med frimärken som berördes, men det är knappast så många som finns sparade i dag.

Värdet kan man inte spekulera i, men helt klart är att det är ett mycket ovanligt objekt och som är intressant för samlare.

”Katastrofpost” är ett internationellt samlarområde, och kanske mest kända är brandskadade brev från den förödande olyckan med zeppelinaren Hindenburg i Lakehurst, New Jersey, 1937. Sådana brev har sålts för upp till 15.000-16.000 dollar på auktion.

MÅRTEN SUNDBERG
marten.sundberg@nyan.ax
tfn 528 453

Följbrev. De skadade försändelserna skickades till mottagarna i ett yttre kuvert tillsammans med ett brev från posten som förklarade vad som hänt.

Post också. Söderby livs var Posten Ålands ombud i Lemland fram till branden.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Vi önskar alla kunder, leverantörer och samarbetspartners

God Jul och Gott Nytt År

genom en inbetalning till Ålands Barnfond

VVS-KYL CENTER

HELGJOUR ring tfn 23 700

CITYTANDVÅRDEN

Vi önskar God Jul & Gott Nytt År

med en inbetalning till Östersjöfonden

Torggatan 5, Mariehamn ■ Tel. 17 515 ■ Fax 17 825
■reception@citytandvarden.ax

God jul & Gott Nytt År

önskar vi våra kunder och samarbetspartners

Vendor

God Jul & Gott Nytt År

till alla mina kunder och samarbetspartners

Innehavare: Bjarne Jansson
F:ma HOLGER KARLSSON
Tel. 0457 0229 620

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer en riktigt

God Jul & Gott Nytt År!

HP KYLA & VÄRME
Dalbo, Uppgårdsv. 8
Tel. 23 166

nyan.ax

Vecka 52 utkommer

Nya Åland

måndag – onsdag

Target tar juledigt och återkommer 7 januari, stopptid tisdag 5 januari kl 12.

Vecka 52 och 53 publiceras Target endast på nätet.

Vi önskar alla våra läsare

God Jul

Nya Åland
www.nyan.ax

MELLANDAGS

REA!

**REA-start 28
december
kl 07.00**

42" Plasma-TV

Inbyggd digitalbox

Hög kontrast

444€

42PQ2000

Energismart väldesignad plasma TV med 100hz teknologi för skarp bild. Bildkvaliten ökar drastiskt med 100hz och Dual XD Engine. Kraftfull energisparfunktion anpassar bilden automatiskt efter rummets ljus- och färgförhållanden och kan sänka energiförbrukningen. 3x HDMI och 2x scart. Video Mute gör att du kan stänga av bilden och bara lyssna på ljudet. TV:n har dessutom godkänd mottagare för marksänd signal (Boxer, MPEG4)

**ÖPPET 28/12:
07.00-19.00**

31/12: 09.00-13.00

EZ GIGANTEN

DET ÄR DUMT ATT BETALA FÖR MYCKET™

MELLANDAGS REA!

15.6" laptop
Windows 7
TOSHIBA
Leading Innovation >>>

399€

SATL450D123
Snygg 15.6" Toshiba laptop med en AMD SL-42 processor, 320GB hårddisk och 2GB internminne. Levereras med Windows 7

NOKIA

BH105BLACK
En kombination av praktiska funktioner och elegant design. En taltid på 5,5 timmar gör att det sällan behöver laddas. Svvara, avsluta och neka samtal med en knapptryckning och använd röstfunktionen för att ringa upp kontakter i din telefonbok

Bluetooth Headset
14,90€
SAMSUNG
Touch-telefon
S3650WHITE

Svart och vit designad mobil med pekskärm. Perfekt för chatt, blogg och twitter, specialdesignad för kommunikation. Med inbyggda klienter för de vanligaste chatt-programmen. Widgets - forma din egen startmeny och skapa genvägar till dina favoritfunktioner. 3 medföljande skal. Mediaspelare och FM-radio. 2 Megapixelkamera

99€

KDL46V5500K

Mäktig 46" med Full HD och en dynamisk kontrast på 60 000:1. Stöttar samtliga HD-upplösningar. Den imponerande bildkvaliteten säkras med Full Bravia Engine bildprocessor. Dubbla tuners, DVB-T och DVB-C med support för MPEG2 och MPEG4. Genom USB 2.0 kan du spela upp Mp3 och de fyra HDMI-utgångarna ger dig möjlighet att koppla in flera externa enheter på en och samma gång.

Support för DLNA. Ett enkelt sätt att dela och visa musik, bilder och film i formaten Mp3, LPCM, JPEG, MPEG2 och AVCHD, över ditt nätverk. Genom funktionen Applicast får du via Internet tillgång till nyheter, väder med mera, som stilfullt visas på skärmen.

SONY**SAMSUNG****LE32B355WXXE**

Upplev färg och form som ger din TV ett nytt liv med denna LCD-TV som inkluderar High Contrast. Samsung LE32B355 ger dig underhållning i alla lägen och garanterar god bildkvalitet genom High Contrast och 1366x768 upplösning. HDMI-och Scart-ingång ger dig möjlighet att koppla in dina tillbehör såsom DVD-spelare, PC eller hemmabioanläggning. Text TV:n har ett minne på upp till 1000 sidor, för att snabbare och smidigare hitta det du söker. Tack vare dess inbyggda digitalmottagare för både Boxer och Com Hem slipper du ha en box som står i vägen

30 dagar öppet köp

Elgiganten lämnar öppet köp i hela 30 dagar. Har du använt produkten skall den återlämnas komplett och oskadd. Enda undantagen från öppet köp är produkter med abonnemang, mobiltelefoner och "på köpet"-erbjudande. På film, spel och programvaror gäller öppet köp vid obruten förpackning. Glöm inte att ta med kvittot.

30 dagar prisgaranti

Elgiganten lämnar 30 dagar prisgaranti från köp. Skulle du mot förmodan hitta en produkt billigare, betalar vi tillbaka mellanskillnaden. Förutsättningen är att produkten är av samma märke samt har motsvarande specifikationer och kan köpas på lika villkor. Prisgarantin gäller mot lokala butikskonkurrenter och ej mot Internet. Glöm inte att ta med kvittot.

3 dagar tillgångsgaranti

Elgiganten lämnar 3 dagar tillgångsgaranti. Om varan tar slut inom 3 dagar från annonsdatum, och vi inte kan få fram varan inom 10 dagar, garanterar vi en motsvarande eller bättre produkt till samma pris och du behöver inte betala handpenning. Enda undantaget från tillgångsgarantin är när annonserade varor är märkta med "begränsat antal".

Gigantiskt brett sortiment

Hos Elgiganten finner du ett gigantiskt brett sortiment. Detta ger dig som kund möjlighet att jämföra och välja mellan olika märken och modeller, så att du hittar det som är bäst för just ditt behov. Varje vecka utför vi priskontroller hos alla våra konkurrenter, vilket borgar för att du aldrig skall behöva betala för mycket.

Gratis återvinning av elektronikprodukter

Vi hjälper dig som kund att återvinna gamla el-produkter på ett miljövänligt sätt. El-produkter innehåller värdefulla material som järn och aluminium, men också miljöfarliga ämnen som kvicksilver och kadmium. Alla Elgigantenvaruhus tar emot dina gamla vitvaror, datorer, köksmaskiner, brunvaror m.m. gratis för dig som konsument oavsett var den är köpt.

Öppettider

Vardagar: 8.30-17.00

TORSDAG 8.30-19.00

Lördagar: 10.00-14.00

28/12-09: 07.00-19.00

31/12-09: 09.00-13.00

KORT ELLER KONTANT**MERA PÅ ELGIGANTEN.SE****EL GIGANTEN****3**

MELLANDAGS REA!

Nattläge
6 kg kapacitet
Skonprogram
7 kg kapacitet
EDC47100W

Electrolux kondensumlare med kapacitet på 7 kg. Dubbla filter för enklare underhåll och energisnål torkning. Teknologi som stoppar maskinen automatiskt i det ögonblick önskad temperatur är uppnådd, riskerar varken värmeskador eller övertorkning. Sensorprogram, extra torr bomull och skonprogram

PAKETPRIS!
999€
EWF14079

Electrolux tvättmaskin. 1400 v/min. 6 kg kapacitet. Senare start. Energi/Tvätt/Centrifugering: A/A/B. Möjlighet till senare start i steg från 2, 4 och 8 timmar. Stor lucköppning. Flertal programval som nattläge och supersnabb tvätt

98€
 Electrolux
ZUS3340

Electrolux Dammsugare - ULTRA SILENCER!
Endast 71 dB och 1800 Watt.

En konstruktion med fokus på ljudnivå. Kombinerar optimalt dammupptag med låg ljudnivå. 1800 Watts motor och 330 Watts sugeffekt. Syntetisk dammpåse med bättre filtrering. Tillbehör på handtaget

**ELGIGANTEN
PRISPRESSARI!**
www.elgiganten.se

018-28845

DET ÄR DUMT ATT BETALA FÖR MYCKET™

Adressen är: Vikingagränd 11, 22100 Mariefhamn
Öppettider: Måndag-fredag 8.30-17.00
TORSDAG 8.30-19.00 Lördagar: 10.00-14.00

ÖPPET:
28/12-09
**07.00-
19.00**

Nyårsafton 31/12-09
09.00-13.00

BARNSIDAN

barnsidan@nyan.ax

Elins korvkiosk bäddade för seger

Kreativ och lite annorlunda. Elin Högman från Jomala Vestansunda tog hem segern i barnsidans tecknetävling om drömjobbet. Även tre hedersomnämningen delades ut.

Juryen fick i ett tidigt skede ögonen på Elin Högmans teckning. Motiveringen blev: kreativ och lite annorlunda.

Femåriga Elin i Jomala Vestansunda har ritat en korvkiosk med uteservering. Hennes drömyrke är "innehavare av korvkiosk".

Elin själv har närmast tänkt sig korvkiosken vid sidan om sitt arbete på dagis.

Varför skulle du just vilja jobba i en korvkiosk?

– Det luktar så gott i den.

Elins favoritkorvkiosk finns i Mariehamn. Vi återkommer med reportage om Elin och drömjobbet.

Tre hedersomnämningar

Juryen valde också att dela ut tre

hedersomnämningen. Dessa gick till Teodor Sjöblom i Hammarland, Maja Lindqvist i Mariehamn och Amanda Eriksson i Eckerö. De kan hämta ut sina teckningar och ett färgpennset från Nya Ålands

redaktion.

Alla inlämnade teckningar finns för avhämtning på Nya Ålands redaktion.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Vill ha en korvkiosk. Femåriga Elin Högman vann Barnsidans tävling om drömyrket. Elin vill ha en egen korvkiosk.
Foto ERKKI SANTAMALA

Maja Lindqvist i Mariehamn

Amanda Eriksson i Eckerö.

Teodor Sjöblom i Hammarland

GRETA SKA KLÄ JULGRANEN.
VILKA PRYDNADER SKA HON
HÄNGA I DEN?

GÖR MARSIPANLUVOR!

DU BEHÖVER:

LJUS MARSIPAN (ELLER
MANDELMASSA)

RÖD MARSIPAN

FORMA RÖD MARSIPAN
SOM SMÅ LUVOR (MAN
ORÖR INTE ÄTA SÅ STORA,
OCH DE HINNE BLI KLADDIGA
MEDAN MAN ÄTER).

RULLA LJUS MARSIPAN TILL
SMÅ KORVAR, SOM DU LÄGGER
LÄNGS KÄNTEN PÅ LUVAN.
RULLA EN LITEN KULA SOM
TOFS HÖGST UPP.

KLART!

FÄRGLÄGG!

Allt fler skriver ur sig ur kyrkan

–men antalet konfirmander ökar

Över 50.000 personer skrev ut sig ur kyrkan i Finland under 2008, men antalet konfirmander har ökat med över 13 procent de senaste åren. Det visar kyrkans statistik för år 2008.

Antalet konfirmander inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland ökar.

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland hade 4.294.214 medlemmar i slutet av år 2008, samt ytterligare 184.780 frånvarande medlemmar som till exempel är finländare som arbetar utomlands. Fortfarande hör 80,6 procent av befolkningen till kyrkan, men föregående år var andelen 81,7 procent. Minskningen i antal personer under året är 34.308.

I Statistisk årsbok för kyrkan 2008 kan man också läsa att Tammerfors stift var det största i landet sett till folkmängden med 655.289 medlemmar. Borgå stift, dit de åländska församlingarna hör, var det minsta med sina 259.681 medlemmar.

Borgå stift består av 9 prosterier och 75 församlingar. På Åland var Mariehamns församling den största (8.993) och Ålands norra skärgårdsförsamling, numera Brändö-Kumlinge församling, den minsta (758).

Under året har 52.203 personer trätt ur kyrkan, vilket är en ökning med 37,8 procent från föregående år. I Borgå stift utträdde 2.203 personer varav 156 personer gjorde det på Åland .

Men många skrev även in sig i kyrkan. 10.763 nya medlemmar fick kyrkan under året vilket är 2,8 procent mer än föregående år. I Borgå stift inträdde 601 nya församlingsmedlemmar och av dessa bodde 85 personer på Åland.

Dop och äktenskap

82,4 procent (49.068) av alla barn som föddes i Finland under året döptes till medlemmar

Minst. Ålands norra skärgårdsförsamling, som nu heter Brändö-Kumlinge församling, är Borgå stifts minsta församling. På bilden Kumlinge kyrka.

Foto: JESSIKA OLOFSSON

av den lutherska kyrkan. Året före döptes 84 procent. Av kyrkans medlemmar avled 41.862 under 2008.

Av alla äktenskap som ingicks under året var 56,9 procent lutherska kyrkvigslar (17.657). Sammanlagt ingick kyrkans medlemmar 27.664 äktenskap. 1.501 av dem i Borgå stift.

Medlemmarna stod för 11.389 skilsmässor (547 i Borgå stift).

Under året hade kyrkan i Finland 21.536 anställda, 84,8 procent av dem heltidsanställda. För Åland, se skild faktaruta.

Borgå stift ligger i topp när

det gäller antalet högmässor under 2008. I vårt stift hölls 5.610 högmässor. Endast Åbo och Uleåborgs stift hade flera med 6.516 respektive 5.964. I hela landet hölls 44.661 högmässor.

När man ser på hur många procent av medelfolkmängden som deltagit i högmässorna ligger Borgå högst med 2,4. Om man slår ut antalet högmässa-besök per församlingsmedlem ligger Borgå också på topp med 1,3 besök per medlem i året. Helsingfors och Esbo har minst besök per församlingsmedlem med 0,8 respektive 0,6.

Medeltalet för hela landet är 0,9. Statistiken visar en tydlig minskning i gudstjänstbesökare för åren 2004-2008. Endast Esbo stift visar en liten ökning.

Antalet konfirmander har ökat i Borgå stift under åren 2004-2008 med 3 procent. Förra året konfirmerades 3.263 personer. Största ökningen av antalet konfirmander skedde i Esbo stift där 5.931 personer konfirmerades. Ökningen under åren 2004-2008 är 13,2 procent för hela landet.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 451

Fakta/Antalet anställda 2008

Församling	anställda	fast anställda
Brändö-Kumlinge	8	8
Eckerö	4	3
Finström-Geta	13	12
Hammarland	5	5
Jomala	19	12
Lemland-Lumparland	8	8
Mariehamn	52	43
Saltvik	9	7
Sund-Vårdö	6	5
Ålands södra skärgårdsförsamling	8	8

Fakta/Medlemmar 2008

Församling	Folkmängd i församlingen	Del av kommunens	Förändring i församlingens folkmängd	Döpta	Procent konfirmerade	Avlidna	Inträtt i kyrkan	Utträtt ur kyrkan
Eckerö	796	86,4	-2	11	100	14	9	6
Finström-Geta	2.625	89,3	-15	30	87,8	28	6	32
Hammarland	1.306	90,7	11	12	105	8	7	5
Jomala	3.530	90,1	107	45	98,5	5	15	14
Lemland-Lumparland	1.879	86,6	-20	22	78,1	10	2	6
Mariehamn	8.993	81,7	-139	80	106,4	107	36	81
Saltvik	1.619	92,4	12	18	73,7	17	3	8
Sund-Vårdö	1.320	89,2	-14	10	105,6	15	3	8
Ålands norra skärgård	758	86,3	-18	3	58,3	10	2	5
Ålands södra skärgård	821	86,1	-33	3	92,9	7	2	5

(att konfirmandernas antal överstiger 100 procent beror på att även personer från andra församlingar kan delta i konfirmationsundervisningen)

Fakta/Ekonomi 2008

Församling	Skatteprocent 2008	Skatteinkomster sammanlagt	Verksamhets-intäkter	Verksamhets-kostnader	Årsbidrag	Räkenskaps-periodens resultat	Resultat 2007
Eckerö	2,00	-	-	-	-	-	34.000
Finström-Geta	1,85	-	-	-	-	-	-
Hammarland	1,80	349.000	92.000	338.000	102.000	84.000	76.000
Jomala	1,5	-	-	-	-	-	-
Lemland-Lumparland	1,70	-	-	-	-	-	24.000
Mariehamn	1,35	2.661.000	330.000	2.461.000	397.000	114.000	-308.000
Saltvik	1,75	465.000	20.000	396.000	98.000	99.000	33.000
Sund-Vårdö	2,00	365.000	41.000	360.000	43.000	38.000	35.000
Ålands norra skärgård	2,00	241.000	28.000	324.000	50.000	75.000	32.000
Ålands södra skärgård	2,00	255.000	48.000	299.000	88.000	85.000	44.000

Uppgifterna om församlingarnas ekonomi grundar sig på de uppgifter församlingarna lämnat in till Kyrkostyrelsen. När statistiken gjordes upp (i början av augusti 2009) hade inte Eckerös, Finström-Getas, Jomalas och Lemland-Lumparlands församlingar lämnat in sina bokslutsuppgifter och därför saknas de i uppställningen.

Julhälsning till Borgå stift 2009

Ängel. Men ängels ord gäller oss här och nu. Den framtid som utlovas kan bli vår framtid, en framtid präglad av frid, förlåtelse och gemenskap, skriver biskopen. Foto: JONAS EDSVIK

En god och framåtriktad jul!

Julen är en tid full av förväntningar, minnen och drömmar. Den jul vi firar i år bygger vidare på de jular som vi har fått vara med om tidigare. Traditionerna ger oss en känsla av kontinuitet, och de kan också hjälpa oss att känna samhörighet med äldre generationer och de jular vi firat tillsammans med dem i barndomshemmet. Recept på bakverk och maträtter, julpynt och sånger kan gå i arv och fungera som påtagliga uttryck för det sammanhang där vi har våra rötter.

Men om julen bara blir en sentimental minneshögtid har vi nog förlorat någonting mycket väsentligt i julens budskap, nämligen dess betydelse för oss i dag. Ängels budskap till herdarna den första julnatten var framåtriktat. Visserligen betonar evangelisterna att Messias födelse var förutsagd av profeterna, men det är barnets betydelse nu och i framtiden som var det egentliga glädjebudet: Er kommande frälsare, er räddare och befriare, har fötts! Det kristna gudstjänstlivet går ut på att hålla minnen levande. Varje söndag läser vi texter som berättar om vad Jesus och apostlarna sagt och gjort, och vid varje nattvardsfirande citeras uttryckligen Jesu ord om att vi skall fira denna måltid till minne av det han har gjort för oss.

Det finns naturligtvis en risk att vi som kristna och som kyrka fastnar i våra min-

nen. Frestelsen kan vara speciellt stor om vi upplever omvärlden så kaotisk och svår-förståelig, att vi inte kan känna igen Guds handlande i det som sker omkring oss i smått och i stort. Sociala orättvisor, ekologiska kriser, sjukdomar, olyckor, våld och krig utgör ständiga hot mot en trygg förtröstan på Guds omsorg och beskydd. Också under julen finns det en risk att vi försöker stänga ute vår omvärld, och försöker stänga oss inne i en sockersöt idyll som kanske egentligen bara finns i våra drömmar. **Men ängels** ord gäller oss här och nu. Den framtid som utlovas kan bli vår framtid, en framtid präglad av frid, förlåtelse och gemenskap. I vår mänskliga ofullkomlighet kan vi inte skapa den framtiden på egen hand. Vi behöver hjälpas åt, men vi behöver framför allt lägga oss själva och vår värld i Guds händer. Barnet i krubban berättar sitt tydliga språk om att Gud inte vill stanna på avstånd. Gud kommer hit till vår värld för att dela vår smärta och vår glädje. Julens evangelium ger uttryck för Guds löfte: Jag skall aldrig lämna er ensamma. Med dessa ord vill jag tillönska stiftets alla medlemmar en god och välsignad julhelg. Jag vill också tacka för all den vänlighet och uppmuntran jag har fått möta, och tacka för alla de böner som har burit mig under mina första veckor som biskop.

Björn Vikström, biskop i Borgå

Se det med egna ögon

Jul och Nyår på Åland24

December

21. December

Julrim till årets julklappar. I serien "Mot julen med martorna" visar de åländska marthaföreningarna hur man lagar julens klassiker.

22. December

Julpyssel. "Mot julen med martorna".

23. December

Nu är julen här! TV Åland "Mot julen med martorna". Tomtemaskinen där vi möter Pettson och Findus. Del 1 av 2.

24. December

Nu är julen här! TV Åland Mariehamns kvartettens julkonsert i Jomala kyrka 2008. Tomtemaskinen. Del 2 av 2.

25. December

Nu är julen här! TV Åland Vi får följa med på bröderna Löthmans isäventyr längs den 150 km gamla postvägen. Med hundar och en egenkonstruerad flytspark kämpar de sig över isen.

26. December

Nu är julen här! TV Åland Bröderna Löthmans isäventyr.

27. December

Teaterföreställningen "Rödlack och Blåljus" av Mariehamns teater. Mariehamns kvartettens julkonsert i Jomala kyrka 2008

28. December

Bröderna Löthmans isäventyr.

29. December

"Rödlack och Blåljus" av Mariehamns teater. På hemmaplan säsongsavslut .

30. December

Kortfilmen Drömmarnas stuga. Regisserad av Simon Holmström och Simon Jansson.

31. December

Glenn tar vem? Dejtingprogram där "Färjan Glenn" söker kärleken.

Januari.

1. Januari

På hemmaplan säsongsavslut. Julkonsert i Jomala kyrka 2008

2. Januari

"Rödlack och Blåljus" av Mariehamns teater. Spökvandring på Kastellholm slott.

3. Januari

"Glenn tar vem?" Kortfilmen Drömmarnas stuga.

Över julen, 21 december – 3 januari, ändrar Åland24 sina utsändningstider i Smedsböle.

Ålandskanalen via Smedsböle kl 20:00 – 22:00

I MCA och IPTV snurrar vårt programhjul i tvåtimmars loopar, dygnet runt, med början kl 18 – 20, 20 – 22, 22 – 24

Den 4 januari återgår vi till normal sändning.

21 december – 3 januari

MCA/IPTV 18 – 20, 20 – 22, 22 – 24

Smedsböle 20 – 22

Engångs erbjudanden

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

Nyankortet är fyllt av **erbjudanden, upplevelser och annat matnyttigt.** Engångserbjudandena gäller t.o.m. 31.1.2010 om ej annat anges och enbart i samband med kupongerna du fått hem med ditt Nyankort.

ALLTVÄTTEN
Tvätt & mangling
av lakan, påslakan
och dynvar
-30%

Baby & Sjukvård
50€ rabatt
vid köp av Emmaljunga kombivagnar

BOLHALLA
50% RABATT
på tennis- eller badmintontid
under helg

Bromark's
20% RABATT
på Höganäs produkter

ekokliniken
FLOATA 2
BETALA FÖR 1

ECKERÖ LINJEN
Ta med bilen gratis!
Tur/retur
1 gång under 2009

EL SHADDAI
-25%
på valfri vara

Em **20%**
rabatt
på tavlor

ÅLANDS FÄRG & TAPETAB
20% RABATT
på gångmattor (bredd 80cm)

GEFOTO
Gerhard's Foto AB
Framkalla
100 st 11x15 digitala
bilder för endast **15€**

Hasses
UR & GULD AB
20% RABATT
På ett valfritt smycke
(gäller ej Elva Attling)

JUDYS
HANTVERK & INREDNING
-15%
på fantastiskt odlat te

KALMERS SITTKOFF
KÖP 5 BETALA FÖR 2
CD-skivor på våra specialhyllor.
Vi bjuder på de tre billigaste.
Så långt lagret räcker.

KVB textil
15% RABATT
på alla Marimekko tyger

J. LEMBERGS
ur & guld
Silversmycken
-20%
Gäller ej Kalevala smycken

LISCO
BOK & PAPPER
Köp 3 pocketböcker
BETALA FÖR 2

Madison
15% RABATT
på valfritt par jeans

Back on Track! Keramisk textil
10% RABATT
på en valfri Back on Track-produkt
Hela sortimentet både för människa, häst och hund.

ZOO LÄRKEN
Natur Cat
klumpande kattsand 22 kg (2010)
12€/säck (norm. 14,90)

MÖBEL-City
Sängstommar + gavlar
-15%
Gäller vid ett köptillfälle

SALT
KONSTHANTVERK
Sjökvarteret, tel 21 505, www.salt.se
Kryddsalt i olika blandningar
Köp 2 betala för 1

SANDÅSENS BLOMSTERHÖRNA
20% RABATT
På alla krukor

Seija Säike
PROVA PÅ
yoga första tillfället gratis

SNICKARBYHAN
Ålandsvägen 35
• FRITIDSKLÄDER •
Fleece
29,90€

STRIP
makeup & frisör salong
15% RABATT
på valfri behandling

STUDIO HÄRDESIGN
-20%
på Pure Pact ekologiska produkter

VIKING LINE
15%
på dagsresa

TARA
T-shirt/linne
(ord.pris 12,95€)
9,95€

TeleButiken
Mariehamns Telefon AB
VÄRDE-CHECK
vid köp av dator
50€

Upstate-Tillsyn
www.upstate.ax
Tel: 018-49490
50€ rabatt
första månaden vid teckning av avtal om tillsyn av sommarstuga för minst 4 månader.

WILLIAMS
-10%
på valfri resa

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ
15% rabatt
på valfri måltid i Mariehamn eller Godby.
Gäller två personer.

Nya Åland

TV-programmet

7.00 Rapport [89830]
7.07 Regionalt [205442033]
7.28 Gomorron Sverige [304929439]
8.15 Julkalendern: Superhjälte-jul [9745897]
8.30 Rapport [2737656]
8.45 Gomorron Sverige [4204255]
10.30–13.00 UR [3078656]
13.00 Rapport [45439]
13.05 Hur långt är det till närmaste björn? (R) [631675]
13.35 Robins (R) [287502]
14.05 Playa del Sol (R) [437205]
14.35–15.05 Barnmorskorna – Norge (R) [469410]
15.15 Presidentens dotter [2592566]
FILM Amerikanskt drama från 2004. I-rollerna: Katie Holmes, Marc Blucas.
17.00 Rapport [39255]
17.05 Gomorron Sverige [988304]
18.00 Bara blåbär (R) [29217]
18.25 Nära djuren (R) [23675]
18.55 Sportnytt [2939946]
19.00 Rapport med A-ekonomi
19.10 Regionala nyheter
19.15 Öringfiske jorden runt (R) [398323] Svensk naturdoku-mentär.
19.45 Julkalendern (R) [768762]
20.00 Kulturnyheterna [77217]
20.15 Regionala nyheter [5754946]
20.30 Rapport med A-ekonomi [101]
21.00 Där ingen skulle tro att någon kunde bo [410] Norsk programserie från 2009. Del 3 av 3.
21.30 Mitt i naturen [781] Naturmagasin. Del 15 av 16. Lax åker hiss och skottkärra.
22.00 Den ryska modellen (R) [98507] Dokumentär. - Det är lätt att tjäna stora pengar.
22.55 Mickey blue eyes [231149]
FILM Amerikansk komedi från 1999. I-rollerna: Hugh Grant, James Caan, Jeanne Tripplehorn. Regi: Kelly Makin.
0.35 Kulturnyheterna (R) [9553540]
0.50 Livet i Fagervik (R) [4445057]
1.50 Andra Avenyn (R) [9943076]
2.35 Epitafios – besatt av hämdn (R) [2762705]
3.30 Coma [1584231]
5.15–6.05 Rymdapan Ham nr 65 (R) [6324347]

16.05 Nobel-priset 2009 – Snillen spekulerar (R) [128491] Politik.
17.05 London Live (R) [88014]
17.35 Agenda (R) [6616439]
18.20 Nyhetstecken [4567236]
18.30 Oddasat [87743]
18.45 Uutiset [300897]
19.00 Rymdapan Ham nr 65 [21385]
 Fransk dokumentär från 2006. Om schimpansen Ham som flög ut i rymden med en Mercury-kapsel 1961 och kom tillbaka välbehållen. Även 25/12.
19.50 Kanintjejer (R) [1250120]
 Norskt reportage från 2007. Med eget ansvar för 46 kaniner har tonårssystrarna Ingrid och Kristine Indergaard i Trondheim en hobby som är både tidskrävande och inspirerande.
19.55 Rapport [1259491]
20.00 Kexi [7236]
 Politik. Del 2 av 3. Tioårsjubilerande tornedalsfinska programmet Kexi presenterar tre halvtimmar med den bästa musiken från Tornedalen.
20.30 Nytt liv i skottlinjen [6507]
 Norskt reportage från 2008. Berit Mortensen har sin fasta arbetsplats på Helgelandssykehuset i Sandnessjøen, men driver också ett barnmorskeprojekt i Ramallah på Västbanken.
21.00 Seriestart: Tess [31507]
 Brittisk dramaserie från 2008. Del 1 av 4. Den fattiga Tess tvingas söka upp sina rika släktingar i familjen D’Urberville för att få del av familjeförmögenheten.
22.00 Aktuellt [7472]
22.30 Seriestart: Med livet i händerna [6743]
 Dansk faktaserie från 2008. Del 1 av 3. Eld. Den perfekta julaftonen förvandlades på natten till en brinnande mardröm för familjen Andersen. Om säkerhet, räddningstjänst och olyckor.
23.00 Sportnytt [31930]
23.15 Regionala nyheter [1952526]
23.25 Rapport [8072255]
23.30 Den natt vi var på månen [18656] Även 26/12.
0.30 Mamma dog i köket (R) [7766873]
1.25–1.55 Världens konflikter (R) [2268076]

7.30 Scooby Doo and the witch’s ghost [4678946]
FILM Amerikansk animerad film från 1999.
8.50 Alla älskar Raymond [6887946]
9.20–9.50 How I met your mother [3399014]
10.40 Rachael Ray [3748762]
11.30 Våra bästa år [2115781]
12.25 Top model 5 (R) [4339743]
13.20 How I met your mother (R) [8215507]
13.45 Alla älskar Raymond (R) [762830]
14.15 Oprah Winfrey show [486566]
15.10 Extreme home makeover [8538052]
16.05 Funniest pets and people [5306217]
16.35 Funniest pets and people [4602269]
17.00 Top model 5 [223830]
18.00 Du är vad du äter [234946]
 Svenskt livsstilsprogram från 2008. Del 12. Ankie Bagger.
19.00 Navy CIS [339830]
 Amerikansk kriminaldramaserie från 2005.
20.00 En sång för hemlösa [335014]
 Julkonstert från Johanneskyrkan. Svenska artister uppträder till förmån för hemlösa. Medverkande: Lisa Nilsson, Martin Stenmarck, One Voice, Amy Dimond, E.M.D., Anders Ekborg m.fl.
21.00 Anna Ankas jul [977014]
 Svensk realityserie från 2009.
22.00 Love actually [47774149]
FILM Brittisk-amerikansk komedi från 2003. Om åtta mycket olika par och deras kärleksliv i en rad löst sammankopplade historier som äger rum i kaoset innan jul i London. I rollerna: Hugh Grant, Emma Thompson, Alan Rickman. Regi: Richard Curtis.
0.40 Ett päron till farsa [6186076]
FILM Amerikansk komedi från 1983. I-rollerna: Chevy Chase, jr.
2.30 Navy CIS (R) [4637637]
3.20 Spin city [7667057]
3.45 Elvis: That’s the way it is [8319291]
5.20–6.00 Prison break [1554724]

6.20 Veterinärerna (R) [6270217]
6.50 Nyhetsmorgon [13992946]
10.55 Doctors [1309149]
11.55 Rent hus (R) [69624323]
13.00 Säsongsavslutning: Äntligen hemma jul (R) [874588]
14.00 Trav [224675]
14.25 Lyxig choklad (R) [4572453]
 Kanadensisk dokumentär från 2006.
15.35 Jon, Kate och åtta barn [6315323] Amerikansk dokumentärserie från 2007.
16.05 Ghost whisperer (R) [9364675]
17.00 That ’70s show (R) [521439]
17.25 That ’70s show (R) [249014]
18.00 Förkväll [9346878]
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [8896675]
19.20 Keno [253897]
19.30 Lokala nyheter [603472]
19.35 Lokalt väder [8819526]
19.40 Ekonominyheterna [4716859]
19.50 Vädret [4705743]
20.00 Nyheterna [282323]
20.30 Bingolottos uppesittarkväll [8870439] vensk underhållning. Direktsänt spelprogram. Bingospel. Gäster är bland andra bröderna Rongedahl, Alcazar, 2009års Idol-vinnare, Fibes Oh Fibes! och Zilla och Totte. Programledare: Lotta Engberg.
23.00 Nyheterna och vädret [798149]
23.15 Bingolottos uppesittarkväll, forts [1556287]
1.10 Vem sköt Victor Fox? [83191786]
FILM Amerikansk komedi från 2003. Amerikansk komedi från 2003. Graces bestämmer sig för att resa till London och gå på popstjärnan Victor Fox begravning, en man som hon beundrat i hela sitt liv. I rollerna: Kathy Bates, Rupert Everett.
3.25 Den fantastiska mrs Pritchard (R) [6778160]
4.20 Dawson’s creek (R) [7100811]
5.05 Dawson’s creek (R) [9862386]
5.45–6.10 Greetings from Tucson (R) [8857618]

6.00–10.00 Vaken!
14.15 Mat med Tina
 Tina bjuder på en rad smårätter som kan användas till glögg- eller cocktailparty.
14.45 LasseMajas detektivbyrå
15.00 Film: Emma och Daniel – Mötet
FILM Svenskt drama från 2002. Tolvåriga Emma och hennes pappa Anders bor i Norrlands fjälltrakter. Emmas mamma är död. Till Emmas förargelse kommer pappas nya vän, Sara med sin son Daniel och hälsar på. Regi: Ulla-Carin Grafström.
16.22 Barn har rättigheter
16.25 Storstadstallet
 Lene Kragh äger ett stort häststall nära Oslo.
16.55 Mättet är rågat
 Del 10 av 12. Att gråta över spilld mjölk.
17.25 Sportmagasinet
17.55 TV-nytt
18.00 Julkalendern: Julvädret som försvann
 Maja, Fifi och Jontti övar på Cesars rockiga julsång.
18.30 Park
 Fira jul. Hur ser en bra jul ut? Hankki life: ingen jul?
19.00 Surfa på menyn
 Rotorua. Kockarna Bender och Mark erövrar Nya Zeeland.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Den bästa av mödrar
FILM Finskt drama från 2005. Klaus Härös film om 9-åriga Eero som skickades till Sverige som skickades till Sverige som krigsbarn, om hans resa till ett okänt land och en ny mamma. I rollerna: Topi Majaniemi, Maria Lundqvist, Esko Salminen.
21.45 Kungamordet
 Dramaserien i fyra delar är en studie i maktens innersta väsen.
22.40 Retrorock
 Del 1 av 4. En tillbakablick på 80-talet med bl a Ragnar Hare och Dreadline.
23.20 Sportmagasinet
23.50–0.04 Oddasat

ÅLANDSKANALEN
KI 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

Nu är julen här! Julstudio och ”Mot julen med Marthorna” där åländska marthaföreningarna visar hur man lagar julens klassiker. Tomtemaskinen där vi möter Pettson och Findus. Del 1 av 2.

ÅLANDSKANALEN
KI 19.00-19.20.
 Fina höstvinterbilder med åländska julvisor och skönsång. Bilder från en vacker dag ute på Espholm, Järsö och Nåtö.

KI 20.00-20.50. Nu är julen här! Vi firar traditionellt med Mariehamns församling. Församlingspastor Peter Karlsson, barnkör under ledning av Anders Laine, Lucia 2009 och julsånger i kyrkan.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
 6.45–9.00 Gomorron. Med Tua Åström. 6.45 Beträktelse. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00–11.30 Förmiddax. 9.00 Faster Nadjas gata. 9.15 Dagens väder. 9.30 Ålandsnytt. 9.40 Musik för öppna öron. 10.30 Ålandsnytt. 10.33 Djur och natur. 11.30– 13.00 Lunchdax. 11.30 Ålandsnytt. 11.45 Sportnytt. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15 Kulturen. 12.30 Gomorron. 12.55 Ålandsnytt. 13.00–16.00 Vardax.13.01 Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. 13.55 Ålandsnytt. 14.00 Rätt skall vara rätt. 14.55 Ålandsnytt. 15.00 Firardax. 15.55 Ålandsnytt. 16.00– 18.00 Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Alfons Röblom. 16.00 Aktuellt. 16.15 Arena. En aktuell makthavare intervjuas om aktuella frågor. 16.55 Ålandsnytt. 17.05 Sportnytt. 17.10 Åland i dag fortsätter. 17.55 Ålandsnytt. 18.00–21.10 Kvällsdax. Dagens bästa i repris. 18.01 Aktuellt. 18.05 Kulturen. 18.20 Gomorron. 18.55 Ålandsnytt. 19.05 Sportnytt. 19.10 Åland i dag. 19.55 Ålandsnytt. 20.00 Åland i dag. 20.45 Faster Nadjas gata. 21.00– 21.10 Beträktelse.

Se det med egna ögon

www.24.ax

5.55–6.24 En sann historia: I en främmande värld [9363694]
6.25 Ettans morgon-tv [22387912]
9.30 Nya vyer [6902439]
 En god vilja bland människorna? Johns stadsfamilj ska fira jul på systerns bondgård.
10.15 Arto Nyberg [8726675]
11.00 Tv-nyheter [22507]
11.05 YLE News [3300762]
11.10 Hettys mysterier [4903052]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [52526]
13.00 Tv-nyheter [30507]
13.05–13.55 En fascinerande värld: På sju hav [3195089]
14.05 Din morsa var en apa [2216526]
14.30 Läkarna [7762]
15.00 Tv-nyheter [32615]
15.05 Antikviteter och mysterier [8155439] Del 2 av 2. Louis och pojkspolingarna.
15.55–16.05 Finskhетens rötter i filmerna [8793656]
16.10 Den vida naturen: Ett år i Yellowstone [6587656]
 Del 1 av 3. Vinter.
17.00 Tv-nyheter [27410]
17.08 Hettys mysterier

[300973472]
18.00 Tv-nyheter och väder [5385]
18.30 Vårsta julen i mitt liv [3304]
 Del 2 av 3. Livet är fullt av klavertramp – också på julen.
19.00–19.50 Historia: Betlehems stjärna [68304]
19.55 Än flödar vinet [935878]
20.25 Viking Lotto och Joker [1268236]
20.30 Tv-nyheter och väder [90168]
20.55 Sportrutan och V5-travet [3962323]
21.05 President Ahtisaaris Nobel-år [2099830] Under ett års tid har president Martti Ahtisaari ryckts i alla riktningar.
22.00 Rubinen i dimman [481656]
FILM Amerikanskt drama från 2006. I rollerna: Billie Piper, Julie Walters, Hayley Atwell. Regi: Brian Percivalin, John Alexander.
23.35 Dikträdet [9205878]
0.35 Peter Serafinowicz show [49988328] Del 4 av 6.
4.00–8.00 Nyhetsfönster [26010786]

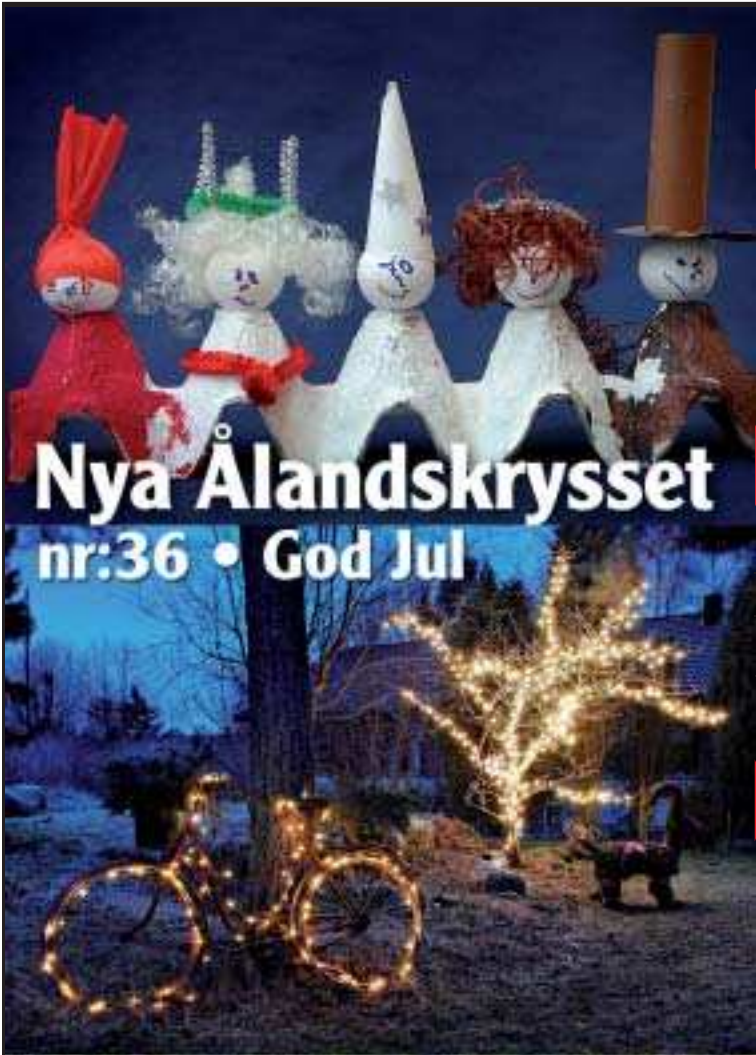
6.00 Tellus-frågesport [4846491]
6.50 Lilla tvåan [42954323]
10.00 Orangutangcentret [3472]
10.30 Pat & Stan
10.30 McLeods döttrar [2071007]
11.15 Niklas mat [8765014]
11.45 De norska fjordarna [4528656]
12.40 Nyhetsåret [821965]
12.50 Lilla Ilona och hennes lamm **FILM** [5571014] Finsk familje film från 1957.
14.20 Aktuella Tvåan [9154217]
15.10 Mötesplats: Mästaren [6765323]
15.40 Gunnels gröna [6755946]
16.10 Mannen från Snowy River [7379385]Intressanta människor har kommit till stan, professor Waugh och hans vackra pianospelande dotter samt en erfaren uppväpningsboxare som Matt känner.
17.00 Nicke Nyfiken [57526]
17.23 Lilla tvåan [300486762]
17.51 Julkalendern [104560323]
 Del 23. Visare får något till stånd. Fel larm.
18.00 Ungkarlarna (R) [42439]
18.50 Tv-nyheter [7659052]

19.00 Regionala nyheter [22255]
19.10 Sportrutan [8070762]
19.15 Tvåans vinterväder [8077675]
19.20 Finland express [9732526]
20.00 Kören kallar, gossarna! [2385]
21.00 Där björkarna susa [12675]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [1252120]
22.05 Fatta micken [3164472]
22.55 Dokumentärprojekt: Not för not [4451168]
 Dokumentären följer steg för steg byggandet av den världsberömda Steinwayflygeln medan musiker berättar om vad de förväntar sig av instrumentet.
0.15 Dolt ord [4620618]
1.00 Tellus-frågesport [6046786]
2.00 Frågespel [6385892]
3.00 Dolt ord [6396908]
4.00 Sudoku [6372328]
5.00–6.00 Frågespel [6376144]

5.30 Väder [4455236]
6.05 Studio55 [7944675]
 Pratshow för dig som är över 50.
6.25 God morgon Finland [72802491]
9.10 Studio55 [1115491]
9.35 Vad ska vi äta i dag? [4714694]
9.40 Känslor och dofter [8790149]
10.25 Julpotten [5203149]
10.35 Emmerdale [7825633]
11.05 Julpotten [7538965]
11.30 Köpkanalen [161526]
12.30 Astro-tv [784507]
12.55 De vackra och de djärva [463781]
13.20 De vackra och de djärva [6356385]
13.45 Vad ska vi äta i dag? [5065217]
13.50 Godmorgon Finlands bästa bitar [858385]
14.15 Klassfest [499472]
14.45 Läkarna [7585385]
15.35 Salminen och Salminen
16.30 Julpotten [801507]
17.00 Nyheter [413946]
17.05 De vackra och de djärva [3811743]
17.30 Vad ska vi äta i dag? [892439]

17.35 De vackra och de djärva [804014]
18.00 Emmerdale [806052]
18.30 Emmerdale [881743]
19.00 Sjuans nyheter [351507]
19.20 Dagens väder [505762]
19.30 R.u.m [568255]
20.00 45min Special: Nödlandning på Hudsonfloden [609101]
 En aktuell dokumentär om miraklet på Hudsonfloden den 15 januari 2009.
21.00 CSI [206304]
21.55 Viking Lotto och Joker [4322236]
22.00 Tians nyheter [725168]
22.15 Dagens väder [4082033]
22.20 Resultatrutan [4281168]
22.30 Långtradarchaffisarna [255304]
23.30 Sanning eller myt [2558946]
0.35 Tredje stenen från solen [4138095] Mary är övertygad om att hennes ställning vid universitetet är hotad och Dick kan inte annat än hålla med.
1.05 Julpotten [1731863]
2.05–6.00 Den rätta [27419892]

MÄTT
VAR
KARL
GERHARD

FÖRBISE

FÖRE 3G
DANSAS
PÅ
NYÅRET

7 DEC.

PLUTO-
NIUM
ÅTER-
STÄLLA

OFTA
AV
KOPPAR

LITET ORD
FÖRE &
EFTER
OM

LAND-
TUNGA

VIKTIG
VITAMIN

SPEL-
REDSKAP
KNÖRR-
HANAR

DE HAR
RÖDA
DÄGAR
SÄTTA

SNABBT
I LUFTEN

EFTER
SÄR

KORT
NEKAN-
DE

OKÄND
VALUTA
I GUINEA

KOLLA
IN
LÅGET

ÅKT HEM
IGEN
SÄTT I
VISSA
MATCHER
KJÄPIG
VÄR
ALL

SPADER

KÖRSTYR

MER EN
PÅSK-
PRYD-
NAD

KOLLRIGT
DÅLIGT
UPP-
FÖRANDE

SKALL
HÄR
LUSKAS
FRAM

WEST
DENNA
KOMMUN
ÄR ISKÄNE

HOS
NÅGON
ANNAN
FÖRST

HAR
VÅRA
MARKER

EFTER
DO
INUTI

ÄR OFTA
SUNNI-
MUSLIM

FOLK-
GRUPP
I KINA

TENN
EDWALL

JULIUS
SUND-
BLOM
VIKINGA-
TITEL

DRAR
JÄ-
GAREN
TILL

TREA
OCH
SEX I
SKALAN

KADA-
VER
TRÄD

KO-
LUGN

FESTSAL
SÄTTA
PÅ
PLATS

LITE
BESYN-
NERLIG

MITT
I
TIAN

NEON
16.2

I BILDEN
OVAN

ISVÄNG

TIDS-
ÅLDER

1
4
8

FÖRST
OCH SIST
MÖRKARE
PÅ JULEN

KÄRE

ÄCKLIG
TILL-
SLUT!

MITT I BÄR

GER UT
SKIVOR

KAN
MANEKA
FÄR
LIDA FIN

SKOTSK
FOLK-
DANS

GE
EFTER!

MAG-
NELL

BÖRSEN NÅ?
KAN MAN
LIGGA I
PÅ VARANDRA

MÄSTER-
SKAP

PETRÉN
RADON
VULPES
VULPES

DEL AV
KAKAN
ÄR VISIO-
NÄREN

KOKETT

MOT-
SATS
-- KLUX
KLAN

GOLF-
SPELARE
BLÖMQUIST
NEPTUNIUM

FILMFORMAT

HAR
LUCIA-
KANDI-
DAT

KLÄMMA
FRAM
ÖKNING
AV AKTIE

FÄSTA
ANSE-
ENDE
VID

FLAT
FLASKA
BÄR ORA-
NGA BÄR

ÄR
UGNEN
MED
SKINKA I

HÖR TILL
DE HE-
LIGA
TALEN

TVÅ I
SOLOT

FRYSES
NER
BÄR
BÄR

BLIR
DET ÄVEN
GUBBAR
AV

SJUKDOM
SOM GER
RASTLÖ-
SA BEN

FÖDA

DENNA
DAG
GÖR
88-AN

FÖRE
ÅLANDS
REGE-
RING

INGA
JANSSON
RENSA
UPP!

BOK-
BÖRJAN

KAN
MAN
HOSTA

I UPP-
LAND
SPAR-
SYMBOL

TRÄNADE
SKULD-
VERDAN-
DI OCH ?

REPE-
TERA

BRINNA

HAR INKO-
MPETENT
MÄSTER-
SKAP

I
ECKERÖ
LITER

IKUPA
FÖR
GAMMAL
OST

BENRIK
FISK

TITAN
NUCKA

TILLS
VIDARE

'FINNS I
DEN HETA
JUL-
GRÖTEN

SLING-
RÄT SIG
FRAM

DALKARL
JOEPP
GOEBB-
ELS FRU

NÄST
INTILL
FILM-
HJÄLTE

HALV
TALL
WACHING-
TON --

PROJI-
CERAS
PÅ DUK

ÄGNAS

FÖRUTSE

REPRIS

FRAKTA

Lösningarna till Nya Ålandskryssset nr 36 vill vi ha senast tisdagen den 5 januari. Vinnarna och rätt lösning presenteras torsdagen den 7 januari. Sänd lösningen till Nya Åland, PB 21, 22101 Mariehamn. Märk kuvertet Nyankryssset 36. Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andrapristagarna.

NAMN _____

ADRESS _____
